

**UNIVERZITA
JANA AMOSE KOMENSKÉHO PRAHA**

Magisterské kombinované studium

2012–2014

DIPLOMOVÁ PRÁCE

Zdeněk Polanský

**Didaktická pomůcka pro vzdělávání policejních
pracovníků**

Praha 2014

Vedoucí diplomové práce

PaedDr. Lubomír Bajcura, Ph.D.

JAN AMOS KOMENSKY UNIVERSITY PRAGUE
COMENIUS UNIVERSITY PRAGUE

Master Combined (Part-Time) Studies

2012–2014

DIPLOMA THESIS

Zdeněk Polanský

Didactic aid education of police staff

Praha 2014

The Diploma Thesis Work Supervisor:

PaedDr. Lubomír Bajcura, Ph.D

Prohlášení

Prohlašuji, že předložená diplomová práce je mým původním autorským dílem, veškerou literaturu a další zdroje, z nichž jsem při zpracování čerpal, v práci řádně cituji a jsou uvedeny v seznamu použité literatury.

Souhlasím s prezenčním zpřístupněním své práce v univerzitní knihovně.

V Praze dne 10.02.2014

Bc. Zdeněk Polanský

Poděkování

Rád bych poděkoval vedoucímu diplomové práce panu PaedDr. Lubomíru Bajcurovi, Ph.D., za odborné vedení, pomoc a rady, podnětné návrhy, kterými přispěl ke zlepšení této práce.

Anotace

Tato diplomová práce je zaměřena na proces výchovy a vzdělávání dospělých, zejména pak policejních pracovníků zařazených do služebního poměru k Policii České republiky, tedy policistů. Práce se zabývá obecnou problematikou edukace těchto policistů, jejich možnostmi vzdělávání a sebezvzdělávání, které jsou jim policií nabízeny, ale i vzděláváním a sebezvzděláváním mimoresortním. Nedílnou složkou výchovně-vzdělávacího procesu je i celoživotní vzdělávání, na které je v dnešní moderní společnosti kladen čím dál větší důraz.

Klíčové pojmy:

Absolvent, andragogika, andragogická didaktika, celoživotní vzdělávání, didaktika, další vzdělávání, pedagogický pracovník, policie, pravidla, profesní vzdělávání, profil absolventa, učitel, výchova, vzdělávání, zákonitosti, zásady.

Anotation

This thesis is focuses on the process of adult education, especially police staff assigned to the service of the Police of the Czech Republic. The work deals with general problems of education of these officers, their education and self-education that are offered to them by the police and outside of the police. An integral component of the educational process is lifetime learning, which is very important in today's modern society.

Key words:

Andragogy, andragogic didactics, career education, continuing education, didactics, education, educational staff, graduate, graduate profile, laws, lifetime learning, police, policies, rules, teacher, upbringing.

4. Didaktické zákonitosti, zásady a pravidla35
4.1. Charakteristika didaktických zásad36
4.1.1. Zásada názornosti36
4.1.2. Zásada přiměřenosti a individuálního přístupu36
4.1.3. Zásada uvědomělosti a aktivity...37
4.1.4. Zásada trvalosti38
4.1.5. Zásada soustavnosti38
4.1.6. Zásada vědeckosti39
4.1.7. Zásada spojení teorie s praxí39
4.1.8. Zásada zpětné vazby39
5. Celoživotní vzdělávání41
5.1. Systém celoživotního vzdělávání a učení41
5.1.1. Formální vzdělávání (učení)42
5.1.2. Neformální vzdělávání (učení)42
5.1.3. Informální vzdělávání (učení)42
5.2. Celoživotní vzdělávání příslušníků Policie České republiky43
5.2.1. Institucionální zabezpečení43
5.2.2. Místo Policejní akademie ČR v Praze v systému celoživotního vzdělávání příslušníků PČR45
6. Pedagogický pracovník47
6.1. Osobnost učitele47
6.2. Pedagogické znalosti48
6.3. Další vzdělávání pedagogických pracovníků policejních škol48
6.3.1. Odborné vzdělávání učitelů policejních škol49
6.3.1.1. Jednotlivé odborné stupně pro vzdělávání učitelů49
7. Shrnutí poznatků z teoretické části50

ÚVOD

Touha po dalším zdokonalování dospělého člověka je založena na jeho výchově a vzdělávání, přičemž jej musíme dokonale znát. Znat takového člověka znamená proniknout do jeho nitra, poznat jeho možnosti, jeho způsob myšlení a uvažování, stimuly jeho chování a jednání, jeho povahu a náuru.

O úspěchu vzdělávání rozhodují tři faktory, které nám sdělují, do jaké míry je užitečný **obsah** učení a do jaké **míry** je efektivní jeho způsob. Třetí faktor tvoří **lidé**, kteří se kolem vzdělávání vyskytují, protože učitelé, kteří rozumí jednak tématům a metodám učení tak i svým žákům, s nimiž se také sami učí, jsou vzácným pokladem lidské společnosti.

Při vzdělávání dospělých je lidská situace složitější. V moderním pojetí vzdělávání je posluchač (účastník) považován za rovnocenného partnera, se kterým učitel spolupracuje na dosažení cílů vzdělávání.

Současná společnost je ovlivněna rozvojem informačních a komunikačních technologií, s čímž jde ruku v ruce dostupnost informací, které se tedy stávají snadno dostupnými zejména ve vyspělých společnostech. Je tedy na každém z nás, jak s těmito informacemi naložíme.

Mezi vzdělávání dospělých řadíme i profesní přípravu a další vzdělávání příslušníků bezpečnostního sboru, tedy Policie České republiky, která se snaží každého policistu vybavit určitou úrovní znalostí, vědomostí a dovedností, které jsou nezbytné pro přizpůsobení se požadavkům dnešní společnosti nejen striktním dodržováním stanovených pravidel a zákonů, ale i profesionalitou, kterou je nutné uplatnit v mnoha oblastech různých činností. Policista a celý bezpečnostní sbor musí udržet krok s neustále rostoucí vzdělaností okolní společnosti.

K volbě tématu této diplomové práce mne přivedl fakt, že již několik let pracuji jako policista a vzdělávání se mne úzce dotýká, a to jak vzdělávání v rámci policie, tak i vzdělávání soukromého charakteru, tedy studia na vysoké škole.

Díky zkušenostem s výchovou a vzděláváním, které jsem v průběhu služby nabyl, jsem si prostřednictvím této práce chtěl potvrdit nebo vyvrátit některé své postoje na mnou prožité edukační procesy, které jsem již absolvoval.

Při realizaci této práce budu čerpat z teoretických a praktických znalostí a zkušeností, které jsem získal v průběhu služby, ale také z odborné literatury a souvisejících zákonů.

V první, teoretické části se budu zabývat pojmem a předmětem didaktiky, andragogikou a andragogickou didaktikou. Druhá kapitola bude věnována výchovně vzdělávacímu procesu, který je nedílnou součástí vzdělávání. Ve třetí kapitole této práce se budu zmiňovat o pojmu, cíli a profilu absolventa profesního vzdělávání u PČR a u Ministerstva vnitra. Čtvrtá kapitola bude věnována didaktickým zákonitostem, zásadám a pravidlům. Nedílnou součástí vzdělávání je i celoživotní vzdělávání, kterému budu věnovat kapitolu pátou. Aby mohla být tato práce chápána komplexně, šestá kapitola bude věnována pedagogickému pracovníkovi, bez kterého by se edukační proces nedal realizovat. Sedmá, poslední kapitola teoretické části bude obsahovat stručné shrnutí poznatků, které byly zjištěny díky předchozím kapitolám. Závěrečná část této práce bude věnována zjišťování názorů policistů na nynější systém policejního školství z globálního hlediska.

Zásadním cílem této práce je charakteristika edukačního procesu v obecné, i policejní rovině, ale také získání názorů policistů týkající se systému policejního vzdělávání, které budou následně vyhodnoceny.

TEORETICKÁ ČÁST

1. Pojem a předmět didaktiky

1.1. Pojem didaktika

Slovo didaktika má svůj původ v řeckém „didaskein“, což znamenalo dokazovat, jasně vykládat, učit, vyučovat, vysvětlovat, předávat, dokazovat.

Jako první použil slovo „didaktický“ Wolfgang Ratke.¹

O jeho pregnantní věcné vymezení se zasloužil Jan Amos Komenský (1592–1670), který v díle *Didactica magna* (Didaktika velká, 1657) vysvětluje význam jako umění „*umělého vyučování, aby ti, kdož učí, pracovali méně a ti, kdož se učí, se naučili více.*“²

Komenského pojetí je široké a zahrnuje otázky, které dnes řeší obecná pedagogika.

V první polovině devatenáctého století se začíná vyčleňovat speciální část, kde se soustavně vykládají otázky teorie vyučování (představitelé: J. J. Pestalozzi, J. F. Herbart, A. Diesterweg). Didaktika začíná vycházet jako samostatná část pedagogiky, jako teorie učení. G. A. Lindner chápe didaktiku jako vědu vyučovatelskou a umění vyučovat.

Tento pojem je spíše evropské provenience, má evropskou tradici. Anglosaské země tohoto pojmu neužívají, hovoří spíše o technologiích vzdělávání. (OBST, O. 2006)

¹ OBST, O. *Didaktika sekundárního vzdělávání*. Olomouc : Univerzita Palackého v Olomouci, 2006, ISBN 80-244-1360-4

² ZLÁMAL, J. *Didaktika profesního vzdělávání v širším pedagogickém kontextu*. Praha : Univerzita Jana Amose Komenského Praha, 2009, ISBN 978-80-86723-79-2, s. 9

1.2. Předmět didaktiky

Didaktika je vědou o vyučování, přičemž je vyučování chápáno jako jednota výchovy a vzdělávání. Didaktika analyzuje jako součást vyučování i podmínky a faktory, které do vyučování zasahují prostřednictvím přímého vlivu prostředí mimo vyučování, prostřednictvím kvality a zkušenosti vyučujícího i prostřednictvím zkušenosti a kvality žáka. Základním předmětem didaktiky je vyučovací proces, jenž úzce souvisí se společenským vývojem.

Vyučování tedy zahrnuje současně složku tradice – tedy překonávanou, složku aktuální – tedy složku vyhovující současným požadavkům a složku perspektivní – tato vyjadřuje podstatu nových poměrů promítajících se do požadavků na kvalifikaci člověka.³

Didaktika tedy není pouze teorií vyučování, ale zároveň je vědou analyzující podmínky a faktory vyučování, celý vyučovací proces a zahrnuje jak problémy obsahové, tak i otázky procesuální. (ZLÁMAL, J. 2009)

1.3. Dělení didaktik

„Didaktika je syntézou obecné pedagogiky, obecné didaktiky a speciálních didaktik, kterým dává metodologickou a metodickou dimenzi.“ (ZLÁMAL, J. 2009, s. 10)

1.3.1. Obecná didaktika

Obecnou didaktiku vymezujeme jako teorii vzdělávání a vyučování. Zabývá se problematikou vzdělávacích obsahů, které jakožto výsledky společensko-historické zkušenosti lidstva se stávají v procesu vyučování individuálním majetkem žáka. (OBST, O. 2006)

³ HLADÍLEK, M. *Kapitoly z obecné didaktiky a didaktiky vzdělávání dospělých*. Praha : Univerzita Jana Amose Komenského Praha, 2009, ISBN 978-80-86723-75-4

Jedná se tedy o vyústění a sjednocení všech shora uvedených oblastí, a to do teoretického a praktického předmětu, který ovlivňuje praktickou stránku edukačního procesu svou normotvornou pozicí a naplňuje tak postavení pedagogiky jako vědy dialektické ve smyslu vztahu teorie a praxe. (ZLÁMAL, J. 2009)

„Zvláštní pozornost si zasluhuje vztah didaktiky obecné a didaktik speciálních a to především proto, že obecná didaktika nachází v těchto didaktikách svou konkretizaci, i svou korekturu.“ (HLADÍLEK, M., 2009, s. 13)

Nemůže tedy existovat jen ve své obecné podobě, musí být patrný odraz konkrétního projevu vyučování a ten se realizuje jen na konkrétním obsahovém materiálu a s konkrétními žáky. Obecné se musí vždy projevit konkrétně a přes konkrétní, bez konkrétního se obecné projevit nemůže. (HLADÍLEK, M., 2009)

Didaktiky se tedy dělí na - didaktiku obecnou
- didaktiky speciální

1.3.2. Didaktiky speciální

Mezi speciální didaktiky řadíme:

- didaktiky předmětové – zabývají se specifickými problémy vyučování jednotlivých vyučovacích předmětů učebního plánu konkrétního vzdělávacího programu. Jedná se například o didaktiku fyziky.
- didaktiky oborové – zabývají se vzděláváním týkajícího se skupiny předmětů, určitých širších oblastí teorie a praxe. Jedná se tedy o didaktiku odborných předmětů nebo předmětů speciální přípravy v rámci policejního vzdělávání atd.
- didaktika druhů a stupňů škol – to jsou teorie o vzdělávání v jednotlivých úrovních vzdělávacího systému, např. základní školy, odborné školy, do jejichž rámce patří i vyšší a střední policejní školy Ministerstva vnitra. (ZLÁMAL, J. 2009)

Jednotnost obecné didaktiky a didaktik speciálních jakožto požadavek k jejich dalšímu úspěšnému rozvoji je problémem, který se dlouhodobě řeší s velkou naléhavostí. Historický vývoj tohoto vztahu dokumentuje překonávání rozporu mezi didaktickou teorií a praxí, rozporu, který měl různé projevy, jako jsou metodikaření, normativismus a rutinérství. Rozpor se tak promítá do současného vztahu učitelů k pedagogické teorii, nedocení tvořivosti učitelů, snahy pracovat s navyklými stereotypy. (HLADÍLEK, M., 2009)

1.4. Andragogika a andragogická didaktika

„Andragogická didaktika je vymezena jako teorie výuky dospělých, tj. vyučování na straně lektora a učení na straně účastníka.“⁴

1.4.1. Vznik a vývoj pojmu andragogika

Termín „andragogika“ se ve světové literatuře a následně i u odborné veřejnosti zaváděl poměrně pozdě. Kolébkou nové disciplíny – andragogiky je 19. století.

S tímto termínem se poprvé setkáváme v díle „*Platónovo učení o výchově*“ (1833) německého učitele Alexandra Kappa, který třetí kapitulu tohoto spisu nazval „*andragogika neboli vzdělávání v dospělém věku*“⁵

V roce 1921 užívá pojem andragogika ve výroční zprávě Akademie práce německý pedagog Eugen Rosenstock-Huessy (1888-1973), který andragogiku chápe spíše jako metodu nežli samostatnou vědu.

Jako první experimentálně prokázal schopnost dospělých učit se ve vysokém věku Edward Lee Thorndike (1874-1949), který se zabýval docilitou

⁴ MUŽÍK, J. *Řízení vzdělávacího procesu, Andragogická didaktika*. Praha : Wolters Kluwer ČR, a. s., 2011, ISBN 978-80-7357-581-6, s. 16

⁵ PALÁN, Z. LANGER, T., *Základy andragogiky*. Praha : Univerzita Jana Amose Komenského Praha, 2008, ISBN 978-80-86723-58-7, s. 23

(vzdělavatelností). Koncem čtyřicátých let se holandský profesor Tonko Tjarko Ten Have (1906–1975) pokusil definovat teorii vzdělávání dospělých, resp. andragogiku jako samostatnou vědní disciplínu a položit její teoretické základy.

„V roce 1951 Švýcar Heinrich Hanselmann (1885–1960) vydal spis „Andragogika – podstata, možnosti a hranice výchovy a vzdělávání dospělých“, kde kromě jiného popisuje andragogiku jako samostatnou vědu.“ (PALÁN, Z., LANGER, T., 2008, s. 26)

1.4.2. Sociálnědemografické změny a potřeba rozvoje andragogiky

Světová populace stárne, tomuto úspěchu v historii lidstva se věnuje stále větší pozornost a to, jako jednomu z určitých rysů a výzev 21. století.

*„Během uplynulých padesáti let se očekávaná délka života při narození zvýšila zhruba o dvacet let a díky pokroku lékařské vědy a technologií dosáhla průměru šedesát šest let.“*⁶

Lze předpokládat, že tato zásadní změna v reprodukci obyvatelstva přinese zásadní posun od stavu vysoké porodnosti a vysoké úmrtnosti k nízké porodnosti a nízké úmrtnosti, což bude mít za následek, že se tradiční věková pyramida, ve které značně převládají mladí nad staršími, postupně změní v opak.

V této souvislosti se upozorňuje na problémy týkající se úrovně rodiny, komunity a státu, kdy rychlý nárůst velikosti starších věkových skupin přináší změny v osobních potřebách týkajících se bydlení, zdravotnictví, penzijních systémů a sociálních služeb.

„Demografické stárnutí populace je zároveň argumentem pro opodstatněnost andragogiky jako samostatné vědní disciplíny, která již nemusí obhajovat právo na svou vlastní existenci.“ (VETEŠKA, J., VACÍNOVÁ, T. a kol., 2011, s. 9)

⁶ VETEŠKA, J. VACÍNOVÁ, T. a kol., *Aktuální otázky vzdělávání dospělých, Andragogika na prahu 21. století*. Praha : Univerzita Jana Amose Komenského Praha, 2011, ISBN 978-80-7452-012-9, s. 9

1.4.3. Pojem a význam andragogiky

„Andragogika je vědní a studijní obor zaměřený na veškeré aspekty vzdělávání a učení se dospělých.“⁷

„Andragogika je didaktika vzdělávání dospělých. Je orientována na schopnost učení dospělých, její teorie směřuje k činnosti učitele (edukátora, lektora), jeho přípravy, edukačního působení, jeho hodnocení a sebehodnocení.“ (ZLÁMAL, J. 2009, s. 11)

Dva významy pojmu andragogika přináší BENEŠ, M., který uvádí dva možné významy:

- jedná se o určitou nauku (doktrínu), která se snaží správně definovat přístup k učícímu se dospělému,
- druhá definice vidí andragogiku jako specifickou součást veškerého myšlení o výchově, vzdělávání a učení se. (BENEŠ, M., 2008)

1.4.4. Andragogická didaktika

„Andragogická diagnostika se zabývá zákonitostmi výuky dospělých, stanovením adekvátních cílů, forem a metod.“ (MUŽÍK, J., 2011, s. 16)

Také zkoumá podmínky a principy, podle kterých má být výukový proces řízen, organizován a logisticky podporován. Důraz je kladen na výchovný aspekt výuky, tj. například působení na osobnost dospělého. Simulace didaktického procesu je postavena na vytváření podmínek ve výuce shodný s realitou. To by mělo vést k individuálním změnám v chování a jednání účastníků. Tento přístup je zvláště patrný v oblasti profesně orientované výuky dospělých. Rozvoj osobnosti je zde usměrňován k formám sociálních dovedností to znamená například rozhodování, jednání a řešení konfliktů.

Cílem výuky je vytváření a přejímání žádoucích vzorců chování a jednání vyplývajících z pracovněprávních pozic a rolí. Jevy spojené s výukou dospělých

⁷ BENEŠ, M. *Andragogika*. Praha : Grada Publishing, a. s., 2008, ISBN 978-80-247-2580-2, s. 11

nejsou jediným předmětem zájmu andragogické didaktiky. Své poznání zaměřuje na všechny podoby edukačního působení na dospělé lidi. (MUŽÍK, J., 2011)

„Cílem těchto snah je motivovat člověka k sebevzdělávání, k přijímání informací a poznatků.“ (MUŽÍK, J., 2011, s. 16)

Dalším cílem je stimulace dospělého k volbě dalších, jemu vyhovujících způsobů rozvoje, zlepšení a zdokonalování po stránce profesní, zájmové i společenské.

„Andragogická didaktika je teorie výuky dospělých. Je však nutno vzít v úvahu i výchovné působení vzdělávacího procesu, jeho cílů, obsahu, forem, metod a prostředků.“ (MUŽÍK, J., 2011, s. 24)

1.4.4.1. Glosář hlavních pojmů

Vzdělávání – *„je institucionalizovanou činností zaměřenou na získávání informací, vědomostí, dovedností, návyků či odborných kompetencí.“*⁸

„Je třeba rozlišovat formální vzdělávání spojené se soustavou škol, neformální vzdělávání realizované převážně v institucích pro dospělé a informální vzdělávání zahrnující sebevzdělávání (samoučení) člověka.“ (MUŽÍK, J., 2011, s. 24)

Vzdělání – tím se rozumí výsledek vzdělávacího procesu zejména v jednotlivých složkách školského systému. Vzdělání je chápáno jako jeden z podstatných faktorů, který napomáhá uskutečnit nejen hospodářské cíle, ale také sociální a obecně lidské představy o životě v demokratické společnosti. (MUŽÍK, J., 2012)

Vyučování – *„je činnost lektora, který iniciuje, motivuje a usměrňuje učení účastníka tak, aby dosáhl žádoucího (cílového) stavu, tj. určité soustavy vědomostí, dovedností a návyků.“* (MUŽÍK, J., 2011, s. 25)

⁸ MUŽÍK, J. *Profesní vzdělávání dospělých*. Praha : Wolters Kluwer ČR, a. s., 2012, ISBN 978-80-7357-738-4, s. 23

Učení – je aktivní činnost účastníka zakládající se v kvantitativním a kvalitativním rozrůstáním osvojených poznatků, ale také v přenosu a případné změně hodnot, postojů a zájmů. (MUŽÍK, J., 2011)

Výuka – je komplexní proces, který je tvořen jednotou působení vyučování a učení, do kterého patří i působení různých vnějších vlivů, do kterých řadíme prostředí, organizaci, zpětnou vazbu atd. (MUŽÍK, J., 2011). „*Výuka v kontextu profesního vzdělávání dospělých představuje komunikační proces mezi lektorem a účastníkem, v jehož průběhu dochází k transferu a výměně informací, vědomostí či dovedností.*“ (MUŽÍK, J., 2012, s. 31)

Vzdělávání dospělých – jedná se o další vzdělávání osob produktivního i postproduktivního věku, kdy výrazným znakem je, že se nejedná pouze o profesní vzdělávání, ale má i společenskou a politickou funkci. I když je vzdělávání dospělých jednou z nejvýznamnějších složek celoživotního vzdělávání, je třeba tyto dva pojmy odlišovat. (MUŽÍK, J., 2011)

Učení dospělého – vnitřní stav, ve kterém se člověk rozhoduje, zda dá přednost formalizovanému vzdělávání, nebo vlastnímu samoučení. Čím více se člověk zdokonaluje a pracuje na sobě, tím pevnější může být jeho pozice na trhu práce. (MUŽÍK, J., 2011)

Profesní příprava – „*zahrnuje vyučování a učení směřující k tomu, aby člověk lépe vykonával svoji profesi, pracovní pozici a roli, aby získal odborné kompetence a osobní předpoklady k úspěšnému vykonávání pracovních činností.*“ (MUŽÍK, J., 2011, s. 26)

Výcvik – jedná se o určitý druh výuky, který umožňuje osvojení si motorických, senzomotorických či intelektuálních dovedností, žádaných profesních návyků a vytváření odpovídajících postojů k pracovním činnostem. (MUŽÍK, J., 2011)

Kvalifikace – lze ji charakterizovat jako „profil přípravy na povolání v kombinaci s délkou praxe v oboru, v němž se daná pracovní pozice vyskytuje.“ (MUŽÍK, J., 2012, s. 31)

MUŽÍK (2011, s. 28–30) uvádí další pojmy, z nichž pro naše téma jsou nejdůležitější:

Didaktická forma – určitý organizační rámec výuky (vyučování a učení). U rozlišování forem je nutno upřednostňovat dvě **kritéria**:

- kritérium didaktické – umožnění účastníkům soustředit se na výuku a naučit se v daném čase co nejvíce,
- kritérium ekonomické – hospodárné využívání nákladů spojených s uvolňováním účastníků z pracovního procesu, jejich cestování, ubytování atd.

Podle těchto kritérií se rozlišují základní **didaktické formy** ve vzdělávání dospělých:

- přímá výuka,
- kombinované vzdělávání,
- distanční vzdělávání,
- sebevzdělávání.

Didaktická metoda – je postup, kterým se lektor řídí při vyučování. „Metoda je prostředek stimulace učení dospělého, vede ho k výukovému cíli a činí proces učení kvalitním a efektivním.“ Realizace probíhá v rámci dané didaktické formy a za určitých situací a podmínek ve výuce.

Didaktické prostředky – v širším slova smyslu zahrnují vše, co napomáhá k dosažení cílů vzdělávání. Jedná se zejména o: obsah, formy, principy, metody, pomůcky a didaktické techniky, organizaci, materiálně technické zajištění výuky atd. V užším slova smyslu zahrnují jen prostředky s vysokou didaktickou důležitostí, tedy ty, které přímo působí na účastníka výuky, to znamená formy, metody, pomůcky s technikou či výuková komunikace.

V nejužším slova smyslu učební pomůcky a didaktickou techniku (vybavení školících prostor a jednotlivých lektorů.

Učební pomůcka – „*je materiální prostředek výuky, který napomáhá k interpretaci obsahu vzdělávání.*“

Znalosti – „*souhrn konkrétních teoretických vědomostí a praktických zkušeností v určitém oboru, v určité profesi.*“

Vědomosti – lze charakterizovat jako osvojené a v paměti uložené informace, nezbytné pro kvalifikovaný výkon v pracovní činnosti.

Dovednosti – předpoklad pro praktickou aplikaci určité informace a vědomosti.

Návyky – lze charakterizovat jako automatizované dovednosti, projevující se rychlým sledem řady úkonů či operací.

1.5. Didaktika a další vědy

Výchova a vzdělávání neustále přinášejí celou řadu podnětů a problémů. Na jejich didaktickém zkoumání se spoluúčastní i další vědecké obory. „*Didaktika využívá a implementuje jejich poznatky jednak do své teorie, ale též do edukační praxe a výzkumu.*“ (ZLÁMAL, J., 2009, s. 18)

Filozofie – ZLÁMAL (2009, s. 18) uvádí, že „*Filozofie poskytuje cenné informace o zákonitostech poznávacího procesu, které se uplatňují ve vyučování a učení.*“

HLADÍLEK (2009, s. 14) definuje vztah didaktiky a filozofie obdobně, a to, že filozofie „*poskytuje zdůvodnění a vysvětlení procesu poznání ve společenskohistorickém vývoji lidstva. Zákonitosti poznávacího procesu se uplatňují specifickým způsobem v samotném vyučovacím procesu.*“

Psychologie – (obecná, vývojová, pedagogická, sociální) HLADÍLEK (2009, s. 14) pomáhá *„didaktice řešit otázky učení žáků, motivace a aktivního vztahu k učení.“* Autor poukazuje na časté uplatňování psychodidaktiky v oblasti teorie a výzkumu.

ZLÁMAL (2009, s. 18) uvádí, že psychologie *„pokládá učení za obecný jev a vymezuje jej jako změny chování a postojů, které vznikají na základě přizpůsobování se jedince proměnlivým životním podmínkám.“*

Logika - ZLÁMAL (2009, s. 18) uvádí, že logika *„představuje souhrn vědomostí, dovedností a návyků ve vzájemných souvislostech a porozumění při osvojování předpokládaného učiva.“*

HLADÍLEK (2009, s. 14) tvrdí, že logika *„jako věda o formách správného myšlení vysvětluje potřebu logického aspektu veškeré činnosti učitele směřující k pochopení poznávané skutečnosti žáky. Požadavkem na úspěšnou práci každého učitele je znalost základních forem myšlení – pojmů, soudů, úsudků a zobecnění.“*

HLADÍLEK (2009, s. 14) k tématu uvádí další tři vědní disciplíny:

Sociologie – jako věda o společnosti, o jejím *„vnitřním rozvrstvení poskytuje didaktice podněty k řešení psychosociálního klimatu ve třídách a školách.“*

Kybernetika – zabývající se *„obecnými principy řízení a přenosem informací ve strojích i živých organismech směřuje k pochopení vzájemného působení učitele a žáků, především využitím zpětné vazby, která může korigovat další učitelům postup.“*

Lékařské vědy – *„stanoví normy vhodného hygienického prostředí pro výchovně vzdělávací proces.“*

ZLÁMAL (2009, s. 18) se také ve svém díle zabývá dalšími třemi vědami, které mají vztah k didaktice.

Pedagogika – (obecná, speciální, inženýrská, sociální) „*jejímž vědeckým úkolem je vymezení pojmu výchova, rozpracování cílů výchovy, rozvoje charakterových a volných vlastností, rozvoje duševních a tělesných schopností a obsah vzdělání.*“ Autor se dále o pedagogice zmiňuje jako o vědě, se kterou má didaktika nejtěsnější vztah, právě proto, že je pedagogickou disciplínou.

Fyziologie – „*spatřuje v učení základní adaptační mechanismus umožňující vytvářet rovnováhu mezi objektem a jej obklopujícím prostředím.*“ Přirozenou reakci organismu na vnější podnět je uskutečňována prostřednictvím nervové soustavy ve které je základní funkční jednotkou reflex. Vytváření podmíněných reflexů je z hlediska učení nejdůležitější.

Gnozeologie – nauka o lidském poznání. „*Zkoumá poznání jako subjektivní obraz impulsů objektivní skutečnosti a vytyčuje základní rysy lidského poznání.*“ Je zaměřena na obsahovou stránku výuky, kterou by si měl student osvojit.

2. Výchovně vzdělávací proces

„Didaktický proces (výuka) má rozhodující roli ve vzdělávání. Je to proces velmi složitý a je ovlivňován řadou vnějších i vnitřních faktorů.“⁹

2.1. Vzdělání, vzdělávání a učení

Pojem **vzdělání** je dosud značně různorodý. Vycházíme-li však z definic, lze vzdělání chápat jako *„proces a výsledok osvojovania systematických intelektuálnych a pracovných schopností a návykov.“* Andragogika nechápe vzdělání jen v *„mediach intelektuálneho vývoja, ale aj ako faktor všestranného rozvoja osobnosti, teda aj s výsledkami výchovnej zložky tohto procesu.“¹⁰*

HLADÍLEK (2009, s. 17) pojem vzdělání chápe jako *„souhrn systematických vědomostí, dovedností, postojů, názorů a přesvědčení člověka a rovněž určitou úroveň rozvoje jeho schopností, jichž se dosáhlo na základě cílevědomého výchovného procesu, a to ve školách, různými formami sebevzdělání i na základě praktické činnosti.“*

Vzdělávání *„vychází z vnitřního určení člověka jako vzdělavatelného, přičemž vzdělání míří k sebeurčení. Vzdělávání se vztahuje na celost lidské praxe, která není v případě výchovy hierarchizována.“¹¹*

Učení *„je psychický proces, který v jednotě tělesných a duševních předpokladů je rozhodujícím faktorem v adaptaci člověka na jeho přírodní i společenské prostředí v rozvoji jeho osobnosti a ve stále zdokonalovaném zvládnání a organizaci podmínek jeho individuální a společenské existence.“*
(ZLÁMAL, J., 2009, s. 20)

⁹ MUŽÍK, J., *Andragogika*. Praha : ASPI, 2004, ISBN 80-7357-045-9, s. 42

¹⁰ ĎURIČ, L., HOTÁR, S. V., PAJTINKA, L., *Výchova a vzdelávanie dospelých, Andragogika, terminologický a výkladový slovník*. Bratislava : Media Trade, spol. s r. o., 2000, ISBN 80-08-02814-9, s. 499

¹¹ BENEŠ, M., *Úvod do andragogiky*. Praha : Karolinum, 2003, ISBN 80-7184-542-6, s. 50

2.2. Způsobnost k učení dospělých

„V průběhu životní dráhy, v souvislosti s přibývajícím věkem, dochází u dospělých postupně ke změnám ve smyslových orgánech (slábne zrak, zhoršuje se i sluch), objevují se problémy v psychomotorice (v koordinaci pohybů, v obratnosti, svižnosti apod.). Tyto procesy probíhají samozřejmě u každého jedince jinak, v jiném časovém horizontu a v různé intenzitě.“¹²

Andragogický slovník uvádí, že podle výzkumů se „vzdělavatelnost věkem neztrácí, pouze modifikuje a strukturně mění. Modifikuje se schopnost učit se především v tom, že paměťová schopnost se transformuje z mechanické na logickou, mění se některé duševní i somatické schopnosti.“¹³

Kognitivní funkce (myšlení, vnímání, paměť) zůstávají však zachovány, obzvláště jsou-li trénovány a využívány. U dospělého člověka ani nemusí docházet ke snížení duševní výkonnosti. Způsobnost k učení se přizpůsobuje, neztrácí se, ale mění se. (BEDNAŘÍKOVÁ, I., 2012)

2.3. Cíle a obsah profesního vzdělávání

„Veškerá pedagogická práce učitelů směřuje k dosažení vyučovacích výsledků, které jsou v podobě zamýšlených cílů deklarované ve výukových programech v předmětových kurikulech, v učebních osnovách, ale také jako vzdělávací standardy v profilu absolventa nebo v interních aktech řízení.“ (ZLÁMAL, J., 2009, s. 21)

HLADÍLEK (2009, s. 23) k cíli a obsahu výuky uvádí, že učitelova „práce je systematickou a cílevědomou činností směřující k dosažení zamýšlených vyučovacích výsledků. Aby tato činnost byla úspěšná, je nutno vymezit její účel, záměr a výstup (výsledek). Je proto třeba formulovat cíl i očekávaný výsledek. Rozdíl mezi výukovým cílem a výsledkem výuky by měl být co nejmenší.“

¹² BEDNAŘÍKOVÁ, I., *Kapitoly z andragogiky 2*. Olomouc : Univerzita Palackého v Olomouci, 2012, ISBN 978-80-244-3249-6, s. 16

¹³ PALÁN, Z. *Andromedia : Andragogický slovník* [online]. 2013 [cit. 2013-11-28] . Dostupný z WWW: <<http://www.andromedia.cz/andragogicky-slovník/vzdelavatelnost-dospelych>>.

Obdobnou definici uvádí KASÍKOVÁ, která výukový cíl chápeme jako „*zamýšlené změny v učení a rozvoji žáka (ve vědomostech, dovednostech, vlastnostech, hodnotových orientacích, osobnostním a sociálním rozvoji jedince), kterých má být dosaženo výukou. Jde tedy o předpokládaný, očekávaný výsledek výuky, k němuž směřují žáci v součinnosti s učitelem.*“¹⁴

Moderní didaktika cíle diferencuje na obecné, postupné a specifické.

- **Obecné cíle** - se zaměřují na osobnostní rozvoj studenta, na jeho společenské uplatnění, na profesní zdokonalování a to v oblasti vědomostní, dovednostní a morální.
- **Postupné cíle** – mají motivační funkci, kdy svým dosažením podněcují k plnění cílů obecnějších.
- **Specifické cíle** – jsou cíle jednotlivých tematických celků a vyučovacích hodin. Musí být jasně vymezeny konečným stavem (výkonem) žáka, jeho vědomostmi, schopnostmi a praktickou uplatnitelností. Důraz je kladen i na výchovné působení v emocionální sféře. (ZLÁMAL, J., 2009)

Při přípravě na vyučovací jednotku je nezbytné uvědomění si, stanovení si a promyšlení si cílů neboť „*nelze vzdělávat bez výchovného působení a vychovávat bez vzdělávacího obsahu*“ (HLADÍLEK, M., 2009, s. 24). Rozeznáváme tyto cíle:

- cíle poznatkové (kognitivní) – vytváření vědomostí, pojmů, zákonů a jejich aplikace.
- cíle činnostní (operační) – vytváření intelektuálních dovedností a schopností, částečně i vytváření dovedností motorických.
- cíle hodnotové (afektivní) – určují postoje jednotlivce, jeho chování a vztah k okolí. (HLADÍLEK, M., 2009)¹⁵

¹⁴ VALIŠOVÁ, A., KASÍKOVÁ, H. *Pedagogika pro učitele 2., rozšířené a aktualizované vydání.* Praha : Grada Publishing, a.s., 2011, ISBN 978-80-247-3357-9, s. 137

¹⁵ Jednotliví autoři uvádějí rozdílné názvy, obsah však zůstává totožný. ZLÁMAL, J. 2009 uvádí cíle **poznávací (vědomostní), dovednostní (psychomotorické) a postojové (sociálně komunikativní dovednosti).** VALIŠOVÁ, A., KASÍKOVÁ, H. 2011, uvádějí cíle z hlediska stránek osobnosti jako – **kognitivní, afektivní a psychomotorické.**

Obsah vzdělávání je stanoven v základních učebních dokumentech vzdělávacího programu (profil absolventa, učební plán a učební osnovy).

„Obsah výuky představuje strukturovaný a funkčně uspořádaný výběr poznatků z kulturního odkazu minulosti a z dynamicky se rozvíjejících poznatků vědních oborů současnosti. Reflektuje i současné hodnoty a sociální vzorce chování.“
(HLADÍLEK, M., 2009, s. 26)

2.3.1. Profil absolventa

- jeho obsahem jsou odborné i etické kompetence, kterými má vzdělávací program studenta vybavit. Jedná se o výsledek rozvoje studenta, ke kterému veškeré pedagogické působení směřuje.

Profil absolventa má dvě části:

- **Obecnou část** – zahrnuje především vztahově postojové kompetence, vystihující rysy studenta (vztah k sobě sama, k ostatním lidem, k práci atd.). Do těchto kompetencí zahrnujeme připravenost studenta na aktivní zapojení se do života a pracovního procesu po ukončení studia. Toto navazuje na výsledky výchovy a vzdělání.

Do činnostních požadavků zahrnujeme požadavky na činnosti afektivní (regulace chování přiměřené dané situaci), kognitivní (poznávací, objevovací) a psychomotorické (soulad vjemů s pohyby).

Obecně vzdělanostní požadavky dělíme na:

- Normativní požadavky – tvoří normu vědomostí, standardů, které musí být studentem splněny, aby mohl následně postoupit do dalšího ročníku a úspěšně jej absolvovat.
- Programové požadavky – to jsou předpoklady, nezbytné pro další vzdělávání a všestrannější připravenost absolventa k výkonu jeho občanské role.
- Prognostické požadavky – umožnění plnění občanské role i ve vzdálenější budoucnosti.

- **Zvláštní část** – v profilu absolventa jsou uvedeny postuláty na profesionalizační proces, uskutečňovaný pomocí konkrétního vzdělávacího programu. Tento program je tvořen uceleným systémem základních odborných předmětů, speciálních odborných předmětů a odborným výcvikem. (ZLÁMAL, J., 2009)

2.3.1.1. Učební plán

Je „základný pedagogický alebo andragogický dokument, rámcová norma, vymedzujúce obsah vzdelania a jeho organizačný rámec pre daný stupeň a typ školy alebo inej vzdelávacej inštitúcie. Určuje sústavu učebných predmetov, ich zaradenie do ročníkov (kurzov) a počet hodín výučby.“ (ĎURIČ, L., HOTÁR, S. V., PAJTINKA, L., 2000, s. 468)

2.3.1.2. Didaktický projekt (učební osnovy)

Didaktický projekt vyučovacího předmětu stanoví „cíl předmětu, vymezují rozsah učiva, jeho členění do tematických celků, naznačují základní metody a formy výuky. Základní funkcí tohoto dokumentu je funkce řídicí – měl by se stát základním prostředkem pro práci učitele.“ (VALIŠOVÁ, A., KASÍKOVÁ, H., 2011, s. 148)

3. Pojem, cíl a profil absolventa profesního vzdělávání v Policii ČR a v resortu vnitra

„Mnoho policejních činností a správních činností je dnes natolik komplikovaných, že mohou být zvládnuty pouze vysoce racionálními postupy, opřeny o vědecké poznání.“ (ZLÁMAL, J., 2009, s. 51)

Změna podmínek a nová role policie vyžaduje odlišné, odborně a teoreticky dobře připravené vzdělání, zaměřené na řešení teoretických i praktických problémů. Základem vzdělání policistů je uskutečnění požadavku profesionality, kvalifikovanosti, motivace a dosažení etického kritéria k výkonu dané profese. Základní myšlenkou profesní přípravy je vytváření vědomostí, dovedností, návyků a získávání profesních oprávnění s využitím propojení formálního a neformálního vzdělávání za pomoci moderních metod a didaktických technologií. (ZLÁMAL, J., 2009)

3.1. Profil absolventa vyššího a středního policejního vzdělání

„Vzdělávací programy ve vyšších a středních policejních školách překračují rámec úzce definované profesní přípravy realizované na resortním principu (cíle, obsah, organizační formy, metody, certifikace) a nabízejí širší, univerzálnější profil absolventa a zajišťují kompatibilitu s rozvojem obecného vzdělávání v národním, evropském i mezinárodním kontextu.“ (ZLÁMAL, J., 2009, s. 51)

Pojetí vzdělávání zahrnuje a rozšiřuje teoretické znalosti z věd, o které se opírá pronikání právního vědomí policistů na etické platformě policejní práce jako služby veřejnosti. Absolvent získává schopnost analyticky a synteticky myslet při řešení realistických modelových situací, vytvářet strategie a postupy, nacházet a prosazovat formy a prostředky verbální a nonverbální komunikace v rozporných

situacích. Vybrané sociální disciplíny, jako například sociologie, psychologie, transakční analýza, problematika národnostních menšin a multikulturního soužití, umožňují lépe pochopit chování člověka, vztahy mezi fyzickým a sociálním prostředím lidí a pomáhají produkovat odborná oprávnění a osobnostní hodnoty absolventů.

Žáci se také seznamují s mnohými výzkumnými a statistickými metodami užívanými u Policie ČR a v Ministerstvu vnitra. Odborné vzdělání prohlubuje výběr poznatků z přírodních a aplikovaných věd.

Důraz je kladen na praktickou výuku, která má za úkol osvojování taktiky služebních postupů, schopností plánování, poskytování a vyhodnocování postupů a v neposlední řadě práce v týmech. Tato výuka se uskutečňuje na útvarech Policie ČR s územní odpovědností. Účelem vzdělávání je tvorba návyků studenta k odpovědnosti za kvalitu jeho práce, umění vcítění se, nesobeckého myšlení, angažovanosti a pružného přizpůsobení se ve prospěch občanům, k dodržování spolehlivých pracovních postupů a strategií, k ekologickému a ekonomickému chování. Posluchači jsou vychováváni tak, aby získali pozitivní cit k povolání policisty a kladné hodnotové zaměření potřebné pro pracovní, osobní i občanské životy. Cílem je též příprava studenta na celoživotní vzdělávání a úspěšné vyrovnávání se s problémy. Apeluje se na vytváření kladného vztahu k vlastnímu zdraví a zdravému způsobu života.

Mezioborové pojetí studia je důležité především s ohledem na působení v oblasti prevence, represe má v policejní práci svá východiska v právních disciplínách. Kombinace speciální policejní, společenskovední a právní výuky je podmínkou nového pojetí policejní práce. (ZLÁMAL, J., 2009)

3.1.1. Kompetenční výstupy absolventů

Vzdělávací standardy lze shrnout do následujících charakteristik:

3.1.1.1. Občanské kompetence – vzdělávání směřuje k tomu, aby „*absolventi uznávali hodnoty a postoje podstatné pro život v demokratické společnosti a dodržovali je, jednali v souladu s trvale udržitelným*

rozvojem a podporovali hodnoty národní, evropské a světové kultury.“
(ZLÁMAL, J., 2009, s. 52)

a) oblast realizace osobního potenciálu a zapojení do společnosti

- jednat odpovědně, samostatně, činně a podnětně nejen ve vlastním zájmu, ale především v zájmu veřejném;
- cítit zákonnost a spravedlnost, respektovat práva a osobnost druhých lidí, vystupovat proti rasismu, nesnášenlivosti, xenofobii a diskriminaci;
- jednat v souladu s morálními principy, přispívat k uplatňování hodnot demokracie;
- uvědomovat si v rámci multikulturního soužití vlastní kulturní, národní a osobnostní identitu, přistupovat s aktivní tolerancí k identitě druhých lidí;
- zajímat se o politické a společenské dění na domácí i světové půdě, věnovat pozornost veřejným záležitostem lokálního charakteru;
- uctívat život jako nejvyšší hodnotu, být odpovědný za vlastní život a být schopen řešit své osobní a sociální problémy;
- posilovat vlastní kritické myšlení.

b) osobnostní profil

- být svědomitý při výkonu služby;
- vnímat a vyžadovat další vzdělávání a zkvalitňování vlastní práce;
- uplatňovat sebehodnocení a plánování změn v chování na základě zjištěných rozdílů mezi chováním a normou;
- získávat správné návyky k udržování fyzické kondice potřebné pro výkon služby, a rozvíjet své pohybové schopnosti;
- uvědomit si škodlivost návykových látek;
- rozvíjet svůj osobní, profesní a sociální souhrn schopností, a tak v rámci možností předcházet únavě a osobnostním změnám vyplývajícím z vykonávané práce.¹⁶

¹⁶ MINISTERSTVO VNITRA, Odbor vzdělávání a správy policejního školství, *Rámcový vzdělávací program. Základní odborná příprava pro policisty služby pořádkové a služby dopravní policie zařazené ve 3. a 4. tarifní třídě.* Č. j. MV-18222-8/VO-2009, Kódové označení: P1/0025

3.1.1.2. Klíčové kompetence

a) komunikativní kompetence

Vzdělávání směřuje k tomu, aby „*absolventi byli schopni vyjadřovat se v písemné i ústní formě v rozmanitých pracovních (služebních) i životních situacích.*“ (ZLÁMAL, J., 2009, s. 53)

- umět se přiměřeně a účelně vyjadřovat a to jak v projevech mluvených, tak i v projevech psaných, dbát na vhodnost a sebezprezentaci;
- souvislá a srozumitelná formulace svých myšlenek, v písemném projevu být přehledný a jazykově správný;
- při zpracovávání různých pracovních materiálů dodržovat jazykové a stylistické normy, dbát na správné používání odborné terminologie;
- umět zpracovávat poznámky a deskripce myšlenek z textů i z projevů druhých lidí;
- vyjadřovat a prezentovat se v souladu se zásadami hmotných a duchovních hodnot. (Rámcový vzdělávací program, Č. j. MV-18222-8/VO-2009)

b) personální kompetence

„*Vzdělávání směřuje k vybavení absolventů schopnostmi stanovovat si na základě poznání sebe sama přiměřené cíle osobního rozvoje v oblasti zájmové i pracovní.*“ (ZLÁMAL, J., 2009, s. 54)

- stanovení si reálných cílů, své fyzické i duševní možnosti a schopnosti recenzovat reálně, předpokládat výsledky svého chování a jednání;
- umět plánovat a řídit své pracovní aktivity;
- volit správné způsoby způsobilé při plnění jednotlivých aktivit;
- využívat ke svému učení zběhlosti a ostřílenosti jiných lidí, radit se s nimi a přijímat i zprostředkované zkušenosti;
- být schopen aktivně reagovat na hodnocení svého učení i práce, přijímat hodnocení těchto výsledků a postojů i ze strany ostatních lidí, přijímat kritiky i rady;

- neustále se vzdělávat, dbát o své zdraví a všeobecný rozvoj. (Rámcový vzdělávací program, Č. j. MV-18222-8/VO-2009)

c) sociální kompetence

„Vzdělávání směřuje k vybavení absolventů schopnostmi uvědoměle pečovat o své zdraví, spolupracovat s ostatními a přispívat k vytváření dobrých mezilidských vztahů“ (ZLÁMAL, J., 2009, s. 54)

- přizpůsobit se pracovnímu prostředí a spolupráci s ostatními;
- přijímat a svědomitě plnit předané úkoly;
- iniciovat práci týmu kreativními návrhy vedoucími ke zlepšení práce a řešení úkolů, nestranně zvažovat návrhy druhých lidí;
- vstřícností vytvářet dobré mezilidské vztahy, předcházet konfliktům, zasazovat se proti diskriminaci a nesnášenlivosti. (Rámcový vzdělávací program, Č. j. MV-18222-8/VO-2009)

d) kompetence k řešení problémů

„Vzdělávání směřuje k tomu, aby absolventi byli vybaveni schopnostmi samostatně myslet a řešit pracovní i mimopracovní problémy.“ (ZLÁMAL, J., 2009, s. 55)

- dovést analyzovat jádro problému, získávat nezbytné informace důležité k jejich řešení, stanovit si postup řešení a jeho možné eventuality, zvážit klady a zápory jednotlivých eventuality řešení, vybrat ideální způsob řešení a tento aplikovat, zdůvodnit, ověřit a vyhodnotit správnost vybraný postup;
- při výkonu hlídkové a obchůzkové služby účinně spolupracovat. (Rámcový vzdělávací program, Č. j. MV-18222-8/VO-2009)

e) kompetence pro využívání informačních a komunikačních technologií a efektivita práce s informacemi

„Vzdělávání směřuje k tomu, aby absolventi dokázali pracovat s osobním počítačem a jeho aplikačním programovým vybavením i s dalšími prostředky ICT a uměli využívat adekvátní zdroje informací.“ (ZLÁMAL, J., 2009, s. 55)

3.1.1.3. Odborné kompetence

„Vzdělávání směřuje k tomu, aby absolventi byli schopni kvalifikovaně vykonávat policejní činnost na nižších, případně středních manažerských funkcích u Policie ČR.“ (ZLÁMAL, J., 2009, s. 56)

oblast etiky policejní práce, chování k občanům

- chápat a znát úlohu policie;
- být přístupný k mínění občana a jeho potřebám ze strany policie;
- porozumět společenské nepřijatelnosti korupčního jednání a tomuto jednání též bránit;
- rozeznat účinnost kvalitní a fungující prevence a významově stejné policejní represe, a proto ji zařadit do každodenní policejní činnosti;
- znát a prakticky umět použít pravidla chování policisty vůči občanovi, tato pravidla užívat tak, aby nedocházelo k újmám na osobní bezpečnosti a aniž by docházelo k omezování plnění policejních úkolů, předcházet konfliktům, umět s nimi nakládat a řešit je;
- vždy se řídit etickými a právními normami;
- řádně plnit služební povinnosti;
- prosazovat svá zákonná práva a dostát svým služebním povinnostem.
(Rámcový vzdělávací program, Č. j. MV-18222-8/VO-2009)

„Ekvivalentem slova kompetence je slovo schopnost, které více vystihuje celkový význam slova kompetence a neumožňuje tolik úhlů pohledu na objasnění slova kompetence.“¹⁷

¹⁷ VRONSKÝ, J., *Profesiografie a její praktické využití při řízení lidských zdrojů v organizaci*. Praha : Wolters Kluwer ČR, 2012, ISBN 978-80-7357-747-6, s. 83

4. Didaktické zákonitosti, zásady a pravidla

*„Pedagogické jevy jsou, stejně jako všechny jevy skutečnosti vůbec, zapojeny do vzájemné souvislosti a vzájemného působení s jinými jevy. Tato skutečnost se označuje jako **zákonitost**.“ (HLADÍLEK, M., 2009, s. 33)*

Kladný výsledek vyučovacího procesu je do jisté míry podmíněný tím, jak jsou poznané zákonitosti uznávány a používány k dosažení nejlepších výsledků ve vyučování. (HLADÍLEK, M., 2009)

„Didaktické zásady¹⁸ jsou obecné požadavky, které v souladu se základními zákonitostmi výuky a s cíli určují její charakter.“ (VETEŠKA, J. VACÍNOVÁ, T., 2011, s. 95)

„Zásadou se v didaktice rozumí obecná teze (obecný předpoklad), která je odvozena ze zákonitostí edukačního procesu a zahrnuje všechny jeho stránky.“ (ZLÁMAL, J., 2009, s. 61)

Významný vliv na ustálení těchto zásad, jež mají zefektivnit edukační proces, měl Jan Amos Komenský, jehož důležitým pravidlem byla zásada názornosti. K této zásadě jsou přiřazovány zásady další, zásada přiměřenosti, uvědomělosti, soustavnosti a postupnosti.

Didaktickými zásadami tedy rozumíme takové obecné požadavky, jež jsou obecně přijímány a uzákoněny, vyplývají ze zákonitostí vyučovacího procesu, a které jsou rozhodujícími hledisky při vyučování, a to při stanovení jeho obsahu, metod (technologií) a organizaci edukačního procesu. (ZLÁMAL, J., 2009)

„Chápeme je však v jejich vzájemných vazbách jako systém, v němž se všechny vyučovací zásady uplatňují současně, komplexně a ve vzájemné nerozlučné jednotě, protože účinnost každé z nich je podmíněna současným působením všech ostatních.“ (HLADÍLEK, M., 2009, s. 35)

¹⁸ Pro vyjádření těchto obecných požadavků se v didaktické teorii ustálil pojem **vyučovací zásady** nebo **didaktické zásady (principy)**.

4.1. Charakteristika didaktických zásad

„Ve vyučovacím procesu je nutno uplatňovat všechny vyučovací zásady současně, komplexně, v jejich vzájemné nerozlučné jednotě, protože účinnost každé z nich je podmíněna současným působením všech ostatních.“ (HLADÍLEK, M., 2009, s. 38)

4.1.1. Zásada názornosti

Její užití ve výuce spočívá v tom, aby si žák vytvořil představy a pojmy na základě přímého vnímání předmětů a jevů. (HLADÍLEK, M., 2009)

ZLÁMAL (2009, s. 62) dále uvádí, že využití této zásady *„není pouze v rovině představ a pojmů, i když vytvoření jasných představ tvoří její podstatu, ale stejně významným je její uplatňování na cestě k abstraktnímu myšlení.“* Cesta od konkrétního k abstraktnímu a zpět přináší ten obohacený a nově složený obraz skutečnosti, kdy její opětovné sestavení je obohacením předchozího a možností dalšího skládání budoucího. (ZLÁMAL, J., 2009)

Názornost je nutná pokaždé, když reálné představy neumožní žákům vytváření představ nových.

Přemíra názornosti (uplatnění velkého množství názorných pomůcek, čímž dochází k zpomalování procesů abstrakce žáků), může však mít i negativní vliv. (HLADÍLEK, M., 2009)

4.1.2. Zásada přiměřenosti a individuálního přístupu

Hlavním požadavkem zásady přiměřenosti je, aby obsah a rozsah učiva, jeho složitost i styl výuky odpovídaly stupni psychického rozvoje a tělesným schopnostem žáka. Přiměřené učivo je takové učivo, které si je žák schopen (za vedení vyučujícího) uvědoměle osvojit a které pak může prakticky využívat.

Hranice přiměřenosti nejsou stálé (neměnné), výkon žáka se vlivem edukačního a psychického vývoje zvyšuje. (HLADÍLEK, M., 2009)

Zásada individuálního přístupu „nutí lektora respektovat individuální rozdíly mezi účastníky a zároveň respektovat dospělost účastníků výuky, vytvořit neformální přátelskou atmosféru by mělo být cílem lektorovy komunikační strategie, měl by vždy chválit i kritizovat pouze výkon, nikoli osobu samotného posluchače.“ (VETEŠKA, J. VACÍNOVÁ, T., 2011, s. 96)

4.1.3. Zásada uvědomělosti a aktivity

„Tato zásada je příznačná pro osvojování vědomostí nebo dovedností a předpokládá vytvoření aktivního a kladného vztahu k učení. Vědomosti a dovednosti studentů musí být výsledkem jejich samostatného myšlení za přímé řídicí účasti učitele.“ (ZLÁMAL, J., 2009, s. 67)

Aktivní přístup k učení u studenta může vzniknout tehdy, nabudou-li jednotlivé poznatky určitého osobního významu. Základním smyslem pro tvorbu vztahu studenta k učivu má být především systém podnětů, které musí lektor záměrně volit a využívat. Úplné pochopení osvojených vědomostí a s tím spojené aktivity při procesu osvojování jsou možné jen za předpokladu, že se látka určená k výuce stane předmětem žákovy vlastní činnosti. Tím, že je učivo opakováno, dochází k upevňování nabytých vědomostí. V této souvislosti je však nezbytné, aby bylo učivo uváděno v nových souvislostech, aby mohlo být srovnáváno s látkou dříve probranou, čímž dochází k zapojení nových poznatků do rozsáhlejších znalostních struktur. (HLADÍLEK, M., 2009)

Zásada uvědomělosti podmiňuje mnohostrannou činnost studenta. Podmínkou této zásady je především pochopení základního učiva při výuce, veškerá činnost musí být vykonávána uvědoměle a s vědomím smyslu a významu této činnosti.

Další nezbytností je, aby student výuce rozuměl, aby byl k učivu stimulován pomocí dobře vybraných učebních metod, organizačních forem výuky a didaktických prostředků.

Efektem tohoto studentova přístupu k učení je využití vyloženého učiva v praxi a způsobilost k uvádění příkladů či kreativity při řešení zadaných úloh. (ZLÁMAL, J., 2009)

4.1.4. Zásada trvalosti

Zásadu trvalosti lze charakterizovat jako „*praktické ověřování poznatků a jejich aplikace do praxe*“ (PALÁN, Z., LANGER, T. 2008, s. 150)

Tato zásada je vyjádřením požadavku na žákovu osvojení a bezpečné zapamatování vědomostí, které si může v paměti vybavovat a prakticky je používat. Uplatnění této zásady je podloženo principem paměti, vnímáním a uvažováním studenta nad učivem, jeho zájmem a vztahem k učivu a v neposlední řadě jeho volnými vlastnostmi. Ke stálému osvojení učiva by vyučování mělo směřovat především k záměrnému nebo úmyslnému zapamatování. Toto je možné za předpokladu pochopení významů a vztahů mezi jednotlivými jevy (poznatky). (HLADÍLEK, M., 2009)

4.1.5. Zásada soustavnosti

Tato zásada vyžaduje upravení výkladu látky tak, aby látka byla podávána provázaně, postupně, od jednoduchého ke složitějšímu, od bližšího ke vzdálenějšímu. Zásada soustavnosti se vzájemně propojuje se zásadou postupnosti, která je chápána jako „*logická posloupnost výkladu; postup lineární a cyklický s návazností na předchozí části učiva*“ (PALÁN, Z., LANGER, T. 2008, s. 150)

Zásada soustavnosti vyžaduje oporu nových poznatků o poznatky již dříve osvojené, které by měly tvořit základnu pro nové, rozšiřující učivo. (ZLÁMAL, J., 2009)

4.1.6. Zásada vědeckosti

U této zásady „*obsah odpovídá současnému vědeckému poznání, používání aktuální terminologie, způsob výuky je podložen vědecky.*“ (VETEŠKA, J. VACÍNOVÁ, T., 2011, s. 95)

PALÁN, Z., LANGER, T. (2008, s. 150) tuto zásadu chápou jako „*vyjadřování s přiměřenou vědeckou terminologií, hodnověrnost argumentace*“. Další autor o významu této zásady uvádí, že se jedná o „*použití vědy jako zdroje systému faktů, pojmů a zákonitostí, které jsou předkládány studentům ve vyučování v rámci výuky odborných předmětů.*“ (ZLÁMAL, J., 2009, s. 68)

4.1.7. Zásada spojení teorie s praxí

Tato zásada umožňuje žákům tehdy, když je třeba a na patřičné úrovni prosadit v praxi nabyté vědomosti a dovednosti v odborných předmětech. Propojení teorie a praxe je významným stimulačním faktorem. (ZLÁMAL, J., 2009)

4.1.8. Zásada zpětné vazby

Tato zásada se vztahuje na každou lidskou činnost, tedy i na činnost lektora a studenta při výuce. Při výuce má lektor nepřetržitý kontakt s žákem, a přijatelnými způsoby se informuje, zda žák výkladu rozumí, zda vykonává vyžadovanou činnost a jakého výsledku dosahuje.

Lektor, jenž těmito informacemi disponuje, může změnit rychlost výuky, zvolit jinou vyučovací metodu, nebo zopakovat, popřípadě znovu vysvětlit nepochopenou nebo složitější část učiva.

Analogicky by lektor měl tuto informaci průběžně poskytovat studentovi. Informace by měla být o tom, zda student postupuje a pracuje dobře a efektivně. Mezi lektorem a studentem tak dochází k neustálé výměně informací. (ZLÁMAL, J., 2009)

5. Celoživotní vzdělávání

„Myšlenka celoživotního vzdělávání a učení je reakcí na požadavky znalostní společnosti, která vyžaduje nové kompetence svých členů.“¹⁹

Nezbytností je vymezení základních dvou pojmů, kterými jsou vzdělávání a učení.

Vzdělávání – vyjadřuje komplexnost učebních aktivit.

Učení – lze chápat jako samotný kognitivní proces studujícího.

Pojmem **celoživotního vzdělávání** lze chápat jako otázky spojené se vzdělávací politikou zahrnující utříděnost, celkovost a uspořádanost učebních aktivit.

Pojem **celoživotní učení** zdůrazňuje požadavek na činný přístup vzdělávajícího se ke svému celoživotnímu rozvoji.

Z hlediska časového rozměru lze celoživotnímu učení rozumět jako učení v průběhu života, ať už neustálé nebo pravidelně se opakující. (HLADÍLEK, M., 2009)

5.1. Systém celoživotního vzdělávání a učení

Celoživotní vzdělávání a učení představuje komplementární²⁰ celek. Potřebu celoživotního vzdělávání a učení vyvolala všeobecná a vše zasahující dynamika změn a především její rychlost. (HLADÍLEK, M., 2009)

¹⁹ VETEŠKA, J., *Kompetence ve vzdělávání dospělých, pedagogické, andragogické a sociální aspekty*. Praha : Univerzita Jana Amose Komenského Praha, 2010, ISBN 978-8086723-98-3, s. 9

²⁰ Význam slova komplementární je doplňující se, zapadající do sebe

5.1.1. Formální vzdělávání (učení)

Je prováděno ve vzdělávacích institucích, jež jsou součástí vzdělávacího systému. Jeho cíle, funkce, obsahy, organizační formy a způsoby hodnocení jsou jasně definovány a legislativně vymezeny. Toto vzdělávání je potvrzeno příslušným dokladem (osvědčením, vysvědčením nebo diplomem), který dokládá stupeň a obor dosaženého vzdělání. (PALÁN, Z., LANGER, T. 2008)

5.1.2. Neformální vzdělávání (učení)

Je realizováno vedle hlavního vzdělávacího systému se zaměřením na získávání dovedností, vědomostí a schopností, napomáhajících vzdělávajícímu se člověku ke zlepšení jeho pracovní i společenské uplatnitelnosti. Toto vzdělávání není dokladováno formálním stupněm vzdělání. Vede k získání neformalizovaného dokladu (osvědčení, potvrzení, certifikát). (PALÁN, Z., LANGER, T. 2008)

5.1.3. Informální vzdělávání (učení)

Probíhá celý život. Ve srovnání s formálním a neformálním vzděláváním informální vzdělávání nemusí být vždy záměrnou činností. Vůči dvěma shora uvedeným typům vzdělávání, je tento typ neorganizovaný, zpravidla nesystematický a institucionálně nekoordinovaný. Jedná se o proces získávání vědomostí, osvojování si dovedností a postojů z každodenní činnosti a zkušenosti v pracovním procesu, v rodině, nebo ve volném čase. (VETEŠKA, J., VACÍNOVÁ, T. a kol., 2011)

5.2. Celoživotní vzdělávání příslušníků Policie České republiky

Vzdělávání policistů „vychází ze současného stavu, v maximální možné míře využívá stávajících subjektů a odborníků v oblasti vzdělávání policistů a v oblasti finančního zabezpečení respektuje rozpočtové možnosti a pravidla v resortu.“²¹

„Systém učení dospělých se uplatňuje také v praxi podnikového vzdělávání.“
(HLADÍLEK, M., 2009, s. 157)

Cílem koncepce celoživotního vzdělávání příslušníků Policie České republiky (dále jen PČR), je stanovení systému vzdělávání policistů. Tento systém poskytuje záruku odborné kvalifikace policistů pro výkon služby od přijetí příslušníka do služebního poměru po celou dobu jeho trvání. Systém zajišťuje vzdělávání policistů a získávání odborné kvalifikace nezbytné jak pro výkon zastávaných funkcí, tak pro jejich kariérní růst.

5.2.1. Institucionální zabezpečení

V oblasti profesní přípravy policistů působí tyto řídicí a koncepční subjekty:

- **Ministerstvo vnitra – Odbor vzdělávání a správy policejního školství**

- 1) Odbor vzdělávání a správy policejního školství, který je útvarem Ministerstva vnitra pro výkon vymezené působnosti delegované na ministerstvo v oblasti státní správy v oboru středního, vyššího a vysokého policejního školství a útvarem ministerstva působícím v oblasti vnitřní správy.

²¹ Ministerstvo vnitra České republiky, Odbor vzdělávání a správy policejního školství. *Reforma Policie České republiky, Koncepce celoživotního vzdělávání příslušníků Policie České republiky*. Praha : Ministerstvo vnitra, 2008, Č. j. MV-16511-1/VO-2008, s. 3

- 2) V rámci vymezené působnosti delegované na ministerstvo je předmětem jeho činnosti státní správa v oblasti:
 - středního a vyššího vzdělávání v kmenovém oboru Bezpečnostně právní činnost, který je uskutečňován ve středních a vyšších policejních školách ministerstva,
 - vysokoškolského vzdělávání příslušníků PČR, uskutečňovaného dle zvláštních předpisů.
- 3) V rámci vnitřní správy je předmětem jeho činnosti:
 - komplexní systém celoživotní přípravy policistů k výkonu povolání
 - řízení a zabezpečení výuky a vývoje v resortu.
- 4) Odbor odpovídá za zabezpečení výkonu působnosti delegované ministerstvu v oblasti řízení středních a vyšších policejních škol podle zvláštních právních předpisů.

- **Policejní prezidium ČR – Odbor personální práce a vzdělávání (skupina vzdělávání, služební přípravy a sportu)**

Odbor personální práce a vzdělávání odpovídá především za plnění úkolů v oblasti řízení a výkonu personální práce a vzdělávání v policii.

- **Výkonné vzdělávací subjekty podřízené Ministerstvu vnitra**

- Policejní akademie ČR (zřízena jako státní vysoká škola, je tedy organizační složkou státu, působící jako vzdělávací a vědecká instituce);
- Vyšší odborné školy, střední policejní školy a školská zařízení MV.

- **Výkonné vzdělávací subjekty podřízené Policii ČR**

- Školní policejní střediska Policie ČR
Zajišťují výchovně vzdělávací proces rámci základní odborné přípravy příslušníků zařazených ve službě pořádkové, dopravní a železniční policie a

současně realizují koncepční, kontrolní, metodickou a výkonnou činnost v systému služební přípravy.

- Instruktoři služební přípravy
Realizují další odbornou přípravu policistů v místě jejich výkonu služby v souladu s aktuálními potřebami výkonu služby.

- Subjekty určené Policejním prezidiem
Sem patří střediska specializovaného výcviku, která zabezpečují s celostátní působností odbornou přípravu v úzce specializovaných činnostech spadajících do věcné působnosti organizačních článků Policejního prezidia:
 - Pyrotechnického odboru
 - Odboru hipologie a kynologie
 - Oddělení speciálních potápěčských činností

- **Mimoresortní subjekty**

Vysoké školy, neziskové organizace, soukromé subjekty a Česká společnost pro jakost. (Ministerstvo vnitra, Č. j. MV-16511-1/VO-2008)

5.2.2. Místo Policejní akademie ČR v Praze v systému celoživotního vzdělávání příslušníků PČR

Toto místo je Policejní akademii ČR v Praze (dále jen PA ČR) dáno zákonem č. 111/1998 Sb., o vysokých školách a o změně a doplnění dalších zákonů (Zákon o vysokých školách, Příloha č. 2). Tento zákon stanoví, že PA ČR zájemcům poskytuje terciární vzdělávání v bakalářském, magisterském a doktorském studijním programu. Celoživotní vzdělávání je na PA ČR uskutečňováno dle ust. § 60 odst. 1 zákona 111/1998 Sb.

Celoživotní vzdělávání lze realizovat v následujících směrech:

- a) V oblasti kvalifikační přípravy policistů
- b) V oblasti vzdělávání pedagogických pracovníků
- c) V oblasti vzdělávání managementu
- d) V oblasti výzkumu a vývoje (Ministerstvo vnitra,
Č. j. MV-16511-1/VO-2008)

6. Pedagogický pracovník

6.1. Osobnost učitele

„Učitelovu osobnost je třeba chápat jako obecný model osobnosti člověka, vyznačující se především psychickou determinancí.“²²

Pedeutologie – věda zabývající se osobností učitele – při zkoumání osobnosti učitele uplatňuje dva přístupy:

- **normativní** – cílem tohoto přístupu je učitel, to, jaký má být, aby byl ve své profesi úspěšný. Tento přístup je spojen s deduktivní metodou, díky které se určuje vzor ideálního učitele, kterému by se měl učitel profesně přiblížit.

- **analytický** – cílem tohoto přístupu je zjištění, jací konkrétní učitelé jsou a realita jejich vlastností. Tento přístup uplatňuje metody indukce (analýza výpovědí žáků o učiteli, sebereflexe vyučujících atd.)

Pro osobnost učitele jsou významné tyto složky, které je možné u učitele odhalit ve výchovně-vzdělávacím procesu:

- psychická odolnost
- adaptabilita a adjustabilita (schopnost a dovednost přizpůsobení, psychická flexibilita)
- schopnost osvojit si nové poznatky
- sociální empatie a komunikativnost (DYTRTOVÁ, R., KRHUTOVÁ, M., 2009)

²² DYTRTOVÁ, R., KRHUTOVÁ, M. *Učitel. Příprava na profesi*. Havlíčkův Brod : Grada Publishing, a. s., 2009, ISBN 978-80-247-2863-6, s. 15

6.2. Pedagogické znalosti

„Pojem pedagogické znalosti je jednou ze základních kategorií v teorii a praxi učitelského vzdělávání. Navzdory tomu není jejich vymezení jednoznačné.“²³

Zpravidla se pod pojmem pedagogické znalosti rozumí pedagogické poznatky, které si student, učitel, vychovatel osvojil. Dovede je aplikovat do pedagogické praxe.

Pedagogické znalosti se dělí na znalosti teoretické (studium literatury, přednášky, diskuse) a praktické (zkušeností ověřené teoretické znalosti). (ŠVEC, V., 2005)

6.3. Další vzdělávání pedagogických pracovníků policejních škol

Tento systém je tvořen:

1. Odborným vzděláváním, jehož cílem je zajistit odborný růst učitelů policejních škol podle charakteru vykonávané činnosti (čtyři odborné stupně)
2. Funkční vzdělávání, připravující management policejních škol pro výkon vybraných funkcí (ředitel a zástupce ředitele).

„Vzdělávání pedagogických pracovníků policejních škol se bude především zaměřovat na podporu a rozvoj těch kompetencí, které vedou k dosažení profesního standardu učitele a v případě managementu policejních škol k získání znalostí a dovedností v rozsahu funkčního vzdělávání.“²⁴

²³ ŠVEC, V., *Pedagogické znalosti učitele : teorie a praxe*. Praha : ASPI, a. s., 2005, ISBN 80-7357-072-6, s. 15

²⁴ MINISTERSTVO VNITRA ČESKÉ REPUBLIKY, Odbor vzdělávání a správy policejního školství, *Koncepce dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků středních policejních škol MV*. Praha : Ministerstvo vnitra České republiky, 2003, Č. j. VO – 46/2003, s. 11

6.3.1. Odborné vzdělávání učitelů policejních škol

Odborné vzdělávání je zaměřeno na rozvoj klíčových kompetencí důležitých pro běžný výkon učitele. Má čtyři stupně s tím, že profesního standardu učitel může dosáhnout na konci druhého stupně odborného vzdělání. Další dva stupně (třetí a čtvrtý) znamenají určitou nadstavbu, specializaci.

6.3.1.1. Jednotlivé odborné stupně pro vzdělávání učitelů

- **První odborný stupeň** – ověřuje kvalitní zpracování učitele a doplňuje a rozvíjí znalosti a dovednosti potřebné pro kvalitní výuku. Učitel pracuje za zvýšeného dohledu zkušeného pedagogického pracovníka.
- **Druhý odborný stupeň** – prohlubuje znalosti a dovednosti v aprobovaném oboru tak, aby styl a způsob výuky byl kvalitnější a didakticky úspěšnější. Získání druhého stupně znamená dosažení profesního standardu ve všech jeho kompetencích s možností uvádět začínající učitele do praxe a účastnit se projektů. Předpokládá již metodické dovednosti a znalosti z oblasti vzdělávání dospělých a hodnocení.
- **Třetí odborný stupeň** – rozvíjí dovednosti potřebné pro pedagogickou praxi i teorii, zejména pro výkon metodické činnosti a pro další vzdělávání učitelů na celoškolské úrovni. Znalosti z oblasti rozvoje lidských zdrojů, vzdělávání dospělých, koučování, komunikace a diagnostiky umožňují těmto učitelům působit na celoškolské úrovni.
- **Čtvrtý odborný stupeň** – připravuje učitele pro práci na celoresortní úrovni. Předpokládá hlubší specializaci na oblast metodickou a tvorbu celoresortních studijních materiálů, přednáškové a lektorské činnosti včetně koučování v rámci dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků. (Koncepte dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků středních policejních škol MV, Č. j. VO – 46/2003)

7. Shrnutí poznatků z teoretické části

„Resortní vzdělávací systém, má-li své poslání, musí být soustavou dynamickou, schopnou zachytit, reflektovat a v praxi realizovat veškeré současné modernizační procesy a pedagogické trendy.“ (ZLÁMAL, J., 2009, s. 7)

Smyslem profesního vzdělávání je připravovat studenty pro výkon zvolené profese, kdy jsou edukačním procesem vytvářeny kompetence pro společenské přizpůsobení se komplikovaným procesům nynějšího veřejného i osobního života.

Na základě stále se zvyšující společenské potřeby zkvalitňování všeobecné a odborné vzdělanosti je třeba vytvářet soustavu změn a vybírat nejlepší varianty z množství možných jevů, které ovlivňují vzdělávání v jeho cílech i v obsahu. Nezbytností je podněcování učících se k interaktivitě, sociální komunikaci a k tvorbě vlastních poznatků, poznatkových struktur a ke kritickému posuzování informací, a to s podporou informačních a komunikačních technologií.

Nutností profesního vzdělávání je vybavovat absolventy organizačním, metodickým, taktickým a technickým rozsahem působnosti nebo činnosti v rámci rozšiřování jejich kompetencí, oprávnění a povinností, které absolventům umožní způsobile se přizpůsobit změnám v odborných činnostech, při plánování a řízení svého dalšího celoživotního vzdělávání, i v osobním životě.

EMPIRICKÁ ČÁST

„Existuje mnoho definic výzkumu. Některé jsou velmi složité a některé jsou naopak lakonické. Výzkum se definuje velmi těžko, protože má mnoho tváří a stránek.“²⁵

8. Pedagogický výzkum

8.1. Co je to výzkum

Výzkum je systematický postup, díky kterému je možné řešení problémů, díky tomuto řešení se rozrůstají hranice vědomostí lidstva. Díky výzkumu jsou potvrzovány či vyvraceny dosavadní poznatky, popřípadě se získávají poznatky nové. Výzkum se také dá označit jako způsob myšlení.

Výzkumem je snižována nevědomost lidstva. Výzkum odstraňuje špatné, nedokončené nebo nedostatečné poznání jevů. Odkrývá jejich vnitřní stránky. Je to tedy způsob, s jehož pomocí lidstvo moudří. (GAVORA, P. 2008)

„Cílem vědeckého poznání je porozumět věcem a dějům obklopujícím člověka zvenku i z jeho nitra.“²⁶

Výzkum má opravnou schopnost. Proto je v definici uvedeno, že se jím potvrzují či vyvracejí dosavadní poznatky.

V empirickém výzkumu jde především o práci s fakty. Fakta jsou zaznamenávána, zpracovávána a následně interpretována. Interpretací je získáván další (nový) pohled na dosavadní poznatky o daném pedagogickém jevu. (GAVORA, P. 2008)

²⁵ GAVORA, P. *Úvod do pedagogického výzkumu. Druhé, rozšířené české vydání.* Brno : Paido, 2010, ISBN 978-80-7315-185-0, s. 13

²⁶ SKUTIL, M. a kol., *Základy pedagogicko-psychologického výzkumu pro studenty učitelství.* Praha : Portál, s. r. o., 2011, ISBN 978-80-7367-778-9, s. 13

8.1.1. Kvantitativní a kvalitativní orientace výzkumu

„Mezi výzkumy kvalitativně a kvantitativně orientovanými jsou některé důležité rozdíly.“²⁷

8.1.1.1. Kvantitativní výzkum

Kvantitativní výzkum pracuje s číselnými údaji. *„Zjišťuje množství, rozsah nebo frekvenci výskytu jevů, resp. jejich míru (stupeň).“* (GAVORA, P. 2008, s. 25)

Tyto údaje jsou matematicky zpracovatelné. „Výzkumník“ se v kvantitativním výzkumu snaží držet odstup od jevů, které zkoumá. Tímto je zajištěna nestrannost postupu. Při užití kvantitativním výzkumu výzkumník zkoumané osoby nemusí ani vidět, to když použije jako výzkumnou metodu např. dotazník nebo sebehodnotící škály. Hlavním cílem při užití kvantitativního výzkumu je třídění údajů a vyložení důvodů existence nebo obměn jevů. Díky přesným údajům je možné zevšeobecňování a pronášení prognóz o jevech. Při kvantitativním výzkumu je snaha o výběr zkoumaných osob tak, aby byla co nejlépe reprezentovaná jistá populace. Ve většině případů je kvantitativním výzkumem prověřována existence pedagogické teorie, poznatku, který je o pedagogickém jevu znám. Ve výzkumu je pak tato teorie (poznatek) vyvracen nebo potvrzen. *„Nejlepší způsob, jak to udělat, je vyvozovat z teorie hypotézy a ty potom ve výzkumu testovat (potvrzovat nebo vyvracet).“* (GAVORA, P. 2008, s. 36)

8.1.1.2. Kvalitativní výzkum

Narozdíl od kvantitativního výzkumu, kvalitativní uvádí svá zjištění slovní podobou, nepoužívá číselné údaje. Jedná se o výstižný, důkladný a poddajný popis. Ve kvalitativním výzkumu se „výzkumník“ snaží o sblížení se zkoumanou

²⁷ CHRÁSKA, M. *Metody pedagogického výzkumu*. Praha : Grada Publishing, a.s., 2007, ISBN 978-80-247-1369-4, s. 32

osobou, snaží se proniknout do situace, ve které osoba vystupuje, protože jen tímto způsobem může zkoumané osobě porozumět. Hlavním cíle kvalitativního výzkumu je tedy porozumění člověku, chápání jeho vlastních hledisek. „Podle zásad kvalitativního výzkumu je každý člověk anebo skupina lidí jedinečná.“ (GAVORA, P. 2008, s. 36)

Kvalitativní výzkum se zabývá spíše konkrétním případem, kdy se stává jeho podrobným popisem. (GAVORA, P. 2008)

8.2. Určení cíle a podstaty vlastního průzkumného šetření

Teoretická část této diplomové práce je tvořena na základě studia odborné literatury a další související literatury, díky které je vypracována osnova této práce a jsou rozebrány jednotlivé kapitoly. V úvodní části této práce je věnována pozornost didaktice a s tím souvisejících témat v širším i užším pojetí, jako jsou například didaktické zásady a vzdělávání s plynulým přechodem k celoživotnímu vzdělávání, které je součástí didaktiky až k pedagogickému pracovníkovi, který je nedílnou součástí edukačního procesu.

Po důkladné rozvaze nad tím, jakým směrem by se měla ubírat empirická část této práce, byly stanoveny oblasti, které lze vnímat jako názory a postoje ostatních policistů, kteří již některým ze vzdělávacího procesu realizovaného v rámci jejich působení v řadách policie prošli, jak tento edukační proces hodnotí a vnímají. Tato oblast je zajímavá především tím, že se dotýká každého policisty zařazeného na jakémkoli útvaru, tudíž i autora této práce.

Díky faktu, že sám autor je policistou a v rámci výkonu služby se setkává s velkým množstvím dalších policistů zařazených pro výkon služby na různých útvarech, kteří o vzdělávání poskytovaném policií, jeho formách a metodách, mají často protichůdný názor, nebylo příliš komplikované stanovení cílů této práce.

V této fázi práce však není možné interpretovat či snad vyvozovat jakékoli závěry.

Na základě osobních poznatků autora této práce se tento rozhodl realizovat malé průzkumné šetření za využití kvantitativního hlediska, zkoumat právě problematiku kvality a úrovně edukace poskytované policií.

Jak je shora naznačeno v předchozích větách, stanoveným cílem práce bude nabytí poznatků o názorech policistů týkajících se vzdělávání poskytovaného policií v následujících oblastech:

- zjištění informací o přínosu nabytých vědomostí pro policistu;
- získání poznatků o uplatnitelnosti nabytých vědomostí získaných v rámci edukačního procesu v praxi;
- jak policisté hodnotí pedagogické pracovníky působící v policejním vzdělávání;
- zjistit, zda jsou policisté informováni o možnostech dalšího vzdělávání;
- zjistit míru motivace policistů k dalšímu sebevzdělávání;
- zjistit postoje policistů k nynějšímu policejnímu školství.

Na základě určených cílů průzkumného šetření byly stanoveny tyto hypotézy:

H1 - absolvování vzdělávacího programu (kurzu) je pro policistu přínosem;

H2 - převážná většina policistů nedokáže teoretické poznatky získané ve vzdělávacím procesu uplatnit v praxi;

H3 - pedagogičtí zaměstnanci mají u policistů důvěru a jsou pokládáni za odborníky;

H4 - informovanost o možnosti dalšího vzdělávání je na velmi dobré úrovni;

H5 - policisté nejsou ze strany policie dostatečně motivováni k dalšímu sebevzdělávání;

H6 - současné policejní školství je většinou policistů vnímáno negativně.

8.3. Struktura dotazníku a popis vybraného souboru respondentů

V této diplomové práci, jehož nedílnou součástí je i toto průzkumné šetření, je zvolen kvantitativně orientovaný přístup získávání empirických poznatků, a to z důvodu práce s větším množstvím respondentů, tudíž většího množství shromážděných dat, za užití dotazníkové metody. Výzkum je tedy proveden pomocí dotazníku, díky kterému byly získány potřebné informace k vyhodnocení průzkumu. Dotazníková metoda průzkumu byla zvolena po důkladné rozvaze a to především z důvodu, že umožňuje poměrně v krátkém čase oslovit větší množství respondentů.

Dalším, hlavním důvodem použití dotazníkové metody je, že dotazované osoby (respondenti – policisté) jsou zvyklé na určitý typ odpovědí, kdy tyto formulují jasně, stručně a výstižně. Tento způsob odpovědí je policistům vštěpován od začátku jejich působení v řadách policie, a provází je prakticky celou jejich policejní kariérou. To je také hlavní důvod, proč je užitá výzkumná metoda kvantitativní a ne kvalitativní.

Při sestavování otázek v dotazníku byla vynaložena snaha o to, aby všechny pokládané otázky byly srozumitelné, věcné, a aby díky nim mohl být splněn stanovený cíl průzkumu.

Již v úvodu dotazníku je respondentům zaručena anonymita tohoto dotazníku. Dále je zaručeno, že výsledky dotazníkového šetření budou využity výhradně pro vypracování empirické části této práce.

Před samotnou distribucí dotazníku byla provedena tzv. pilotáž dotazníku. V rámci pilotáže bylo osloveno několik policistů, kterým byl dotazník zadán, a to pro kontrolu jak časové náročnosti potřebné pro zodpovězení zadaných otázek, tak také pro ověření srozumitelnosti a jasnosti těchto otázek. Výsledkem pilotáže dotazníku je jeho srozumitelnost, jasnost a časová nenáročnost potřebná pro jeho vyplnění.

Na zadané otázky v dotazníku jsou respondenti poskytnuty předem stanovené možnosti odpovědí, s možností označení (výběru) pouze jedné z nabízených odpovědí, která se nejvíce přibližuje jeho názoru, nejvíce odpovídá skutečnosti nebo je mu blízka.

Uzavřené možnosti odpovědí v dotazníku jsou záměrné, a to z důvodu docílení co možná nejmenší časové náročnosti potřebné pro jejich zodpovězení a pro snadnější vyhodnocení nasbíraných dat.

Dotazník je rozčleněn do osmi fází:

- fáze osobnostní – zde jsou zjišťovány obecné informace týkající se pohlaví, věku, délky služebního poměru a nejvyššího dosaženého vzdělání respondentů.
- fáze obecná – zde je zjišťováno, zda se respondent zúčastnil vzdělávacího procesu, jeho upřednostňování určitého typu výuky, náročnost výuky a hodnocení vzdělávání u PČR.
- fáze uplatnitelnosti – zde jsou otázky formulovány pro zjištění uplatnitelnosti teoreticky získaných vědomostí v praxi, dostatečnosti těchto vědomostí pro praxi, zda je přizpůsobování teorie pro potřeby praxe dostatečné a celkové hodnocení vzdělávání a výchovy policistů.
- fáze kvalitativní – cílem těchto otázek je zjištění, zda jsou pedagogové v očích policistů kvalitními odborníky svého oboru, zda mají u policistů důvěru při řešení náročných úkolů.
- fáze informativní – úkolem těchto otázek je zjištění míry informovanosti a její dostatečnosti o možnostech vzdělávání policistů, jejich zájmu o toto vzdělávání, jakých zdrojů při zjišťování těchto informací využívají a zda vážně o studiu uvažují.
- fáze motivační – dotazníkové otázky této části se zabývají studiem na VOŠ, nebo na VŠ, jaký typ školy (resortní, neresortní) by si respondenti pro studium zvolili, zda je zvyšování vzdělání zárukou kariérního růstu a v neposlední řadě motivovanost a vstřícnost ke studiu ze strany zaměstnavatele.

- fáze ideologická – tyto otázky zjišťují názory o prestiži policie, zda tato díky vzdělanosti roste či klesá a názor o celoživotním vzdělávání policistů a pedagogických pracovníků působících u policie.
- fáze závěrečná – zde jsou položeny pouze dvě otázky, týkající se srozumitelnosti a vhodnosti výběru možností odpovědí.

8.4. Realizace a validita dotazníku

Průzkum byl realizován na přelomu měsíce prosince 2013 a ledna 2014. Po zralé úvaze o počtu a skupině respondentů kdy bylo plánováno oslovení cca jedné stovky policistů zařazených na základních útvarech, byla distribuce dotazníku zrealizována na celkem 110 respondentech. Respondenti jsou policisté zařazení na základních útvarech, které tvoří Oddělení hlídkové služby, Místní oddělení, Pohotovostní motorizovaná jednotka, a to z důvodu, že základní útvary jsou nejzákladnější složkou policie, ve které je zastoupena široká škála policistů lišící se věkem, délkou služby, různorodou zkušeností, stupněm pracovního zařazení, vzděláním a názorem.

Realizace zadávání dotazníku byla prováděna oslovováním jednotlivých policistů, stručným sdělením instrukcí potřebných k vyplnění dotazníku, kdy jim byl dotazník předán a po jeho vyplnění byl ihned sbírán jeho zadavatelem.

8.5. Vyhodnocení průzkumu a jeho výsledky

Jak je shora uvedeno, k vyplnění dotazníku bylo osloveno celkem 110 respondentů. Tyto dotazníky byly ihned po jejich vyplnění vráceny zpět zadavateli, tudíž lze konstatovat, že návratnost dotazníku byla 100%. Vzhledem k nedostatku času pro vyplnění dotazníků a apelu na jejich důsledné vyplnění, bylo zjištěno, že všechny zadané dotazníky jsou vyplněny správně a bezchybně.

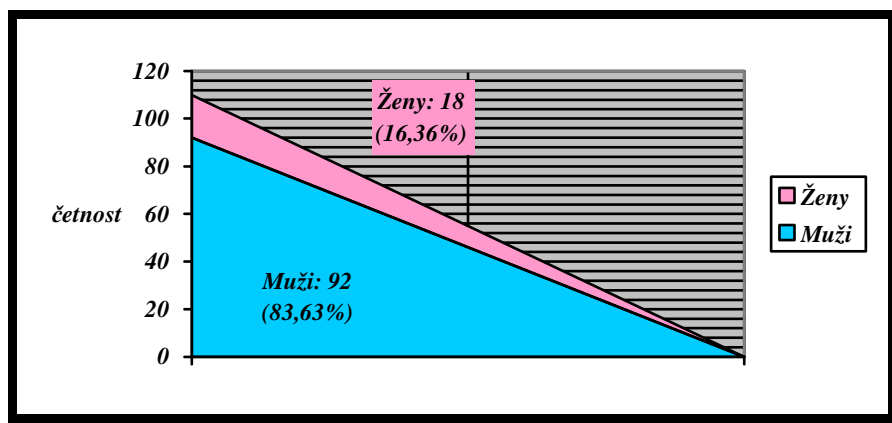
Pro dosažení maximální přehlednosti a snadné orientace ve výsledcích výzkumu jsou tyto výsledky znázorněny pomocí tabulek a grafů, které prezentují četnost a procentuální vyjádření variant odpovědí.

Přehled odpovědí na otázku č. 1: „Pohlaví“

Tabulka č. 1: Pohlaví respondentů – vyhodnocení

<i>Pohlaví</i>	<i>Četnost odpovědí</i>	<i>Četnost v %</i>
Muž	92	83,63
Žena	18	16,36

Graf č. 1: **Pohlaví**

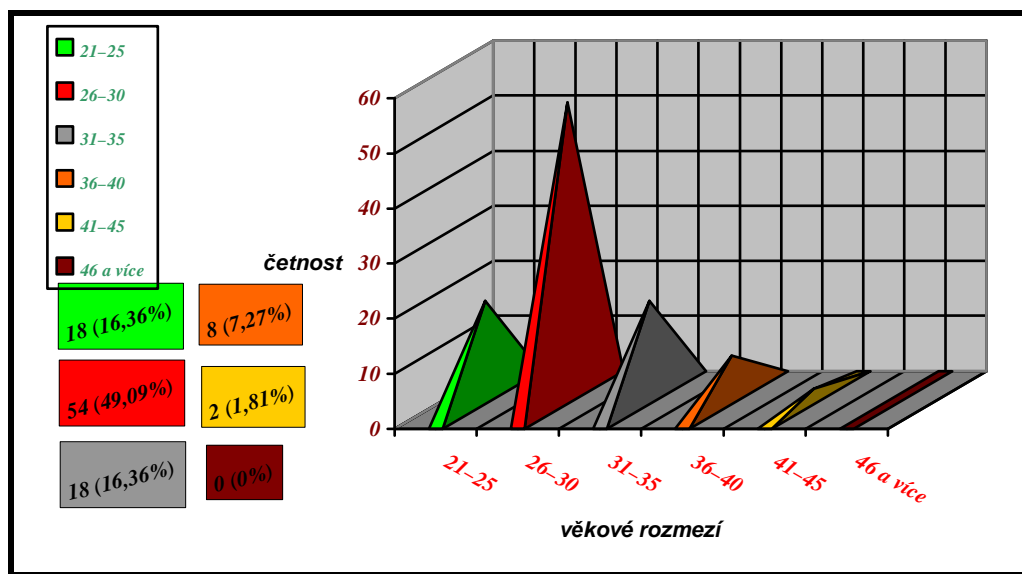
Na základě vyhodnocení otázky č. 1 bylo zjištěno, že mužské pohlaví zastupuje 92 oslovených respondentů (83,63 %), kdežto ženské pohlaví zastupuje 18 oslovených respondentů (16,36 %).

Přehled odpovědí na otázku č. 2: „Věk“

Tabulka č. 2: Věk respondentů – vyhodnocení

Věkové rozmezí	Četnost odpovědí	Četnost v %
21–25	18	16,36
26–30	54	49,09
31–35	18	16,36
36–40	8	7,27
41–45	2	1,81
46 a více	0	0

Graf č. 2: Věk

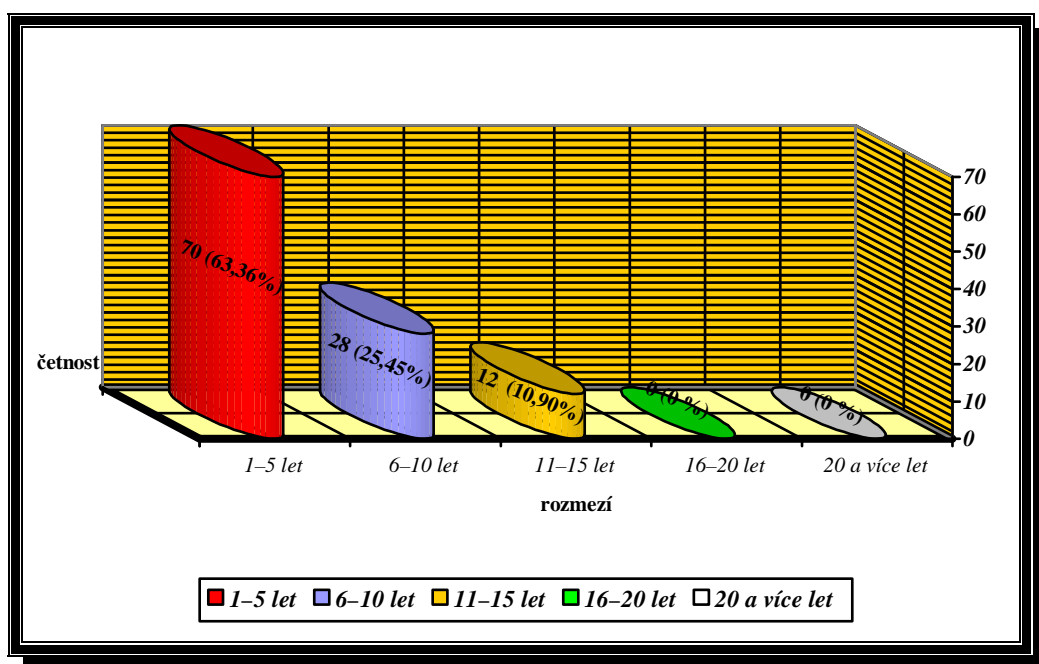
Na otázku věku 18 respondentů odpovědělo, že jsou ve věkovém rozmezí **21–25 let** (16,36 %), 54 respondentů je ve věkovém rozmezí **26–30 let** (49,09 %), 18 respondentů se nachází v rozmezí **31–35 let** (16,36 %), 8 respondentů je mezi **36–40 lety** (7,27 %), 2 respondenti se nacházejí ve věkovém rozmezí **41–45 let** (1,81 %) a ve věku **46 a více let** je výskyt respondentů 0 (0 %).

Přehled odpovědí na otázku č. 3: „Délka trvání služebního poměru“

Tabulka č. 3: Délka trvání služebního poměru respondentů – vyhodnocení

<i>Délka trvání služebního poměru</i>	<i>Četnost odpovědí</i>	<i>Četnost v %</i>
1–5	70	63,63
6–10	28	25,45
11–15	12	10,90
16–20	0	0
20 a více	0	0

Graf č. 3: Délka trvání služebního poměru

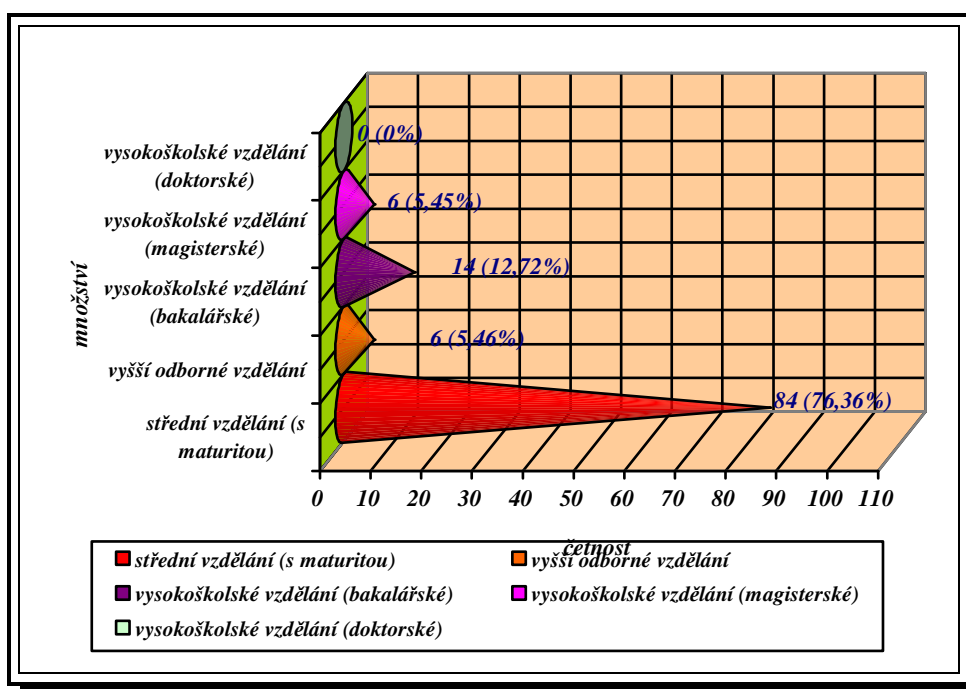
Vyhodnocením otázky č. 3 bylo zjištěno, že od **1 do 5 let** slouží 70 respondentů (63,63 %), **6–10 let** slouží celkem 28 osob (25,45 %), **11–15 let** služby odsloužilo 12 respondentů (10,90 %). Na možnost odpovědi **16–20 let** neodpověděl žádný z respondentů, tedy 0 (0 %), stejně tak na otázku týkající se délky služby **20 a více let** neodpověděl žádný z oslovených respondentů, tedy i zde je výsledek 0 (0 %).

Přehled odpovědí na otázku č. 4: „Nejvyšší dosažené vzdělání“

Tabulka č. 4: Nejvyšší dosažené vzdělání respondentů – vyhodnocení

Nejvyšší dosažené vzdělání	Četnost odpovědí	Četnost v %
<i>střední vzdělání (s maturitou)</i>	84	76,36
<i>vyšší odborné vzdělání</i>	6	5,45
<i>vysokoškolské vzdělání (bakalářské)</i>	14	12,72
<i>vysokoškolské vzdělání (magisterské)</i>	6	5,45
<i>vysokoškolské vzdělání (doktorské)</i>	0	0

Graf č. 4: Nejvyšší dosažené vzdělání

Výsledky šetření ukazují, že *středoškolského vzdělání* (s maturitou) dosáhlo 84 respondentů (76,36 %), *vyšší odborné vzdělání* dosáhlo 6 respondentů (5,45 %), *vysokoškolského vzdělání v bakalářském programu* dosáhlo celkem 14 respondentů (12,72 %), *vysokoškolského vzdělání v magisterském programu* dosáhlo celkem 6 respondentů (5,45 %) kdežto *vysokoškolského vzdělání*

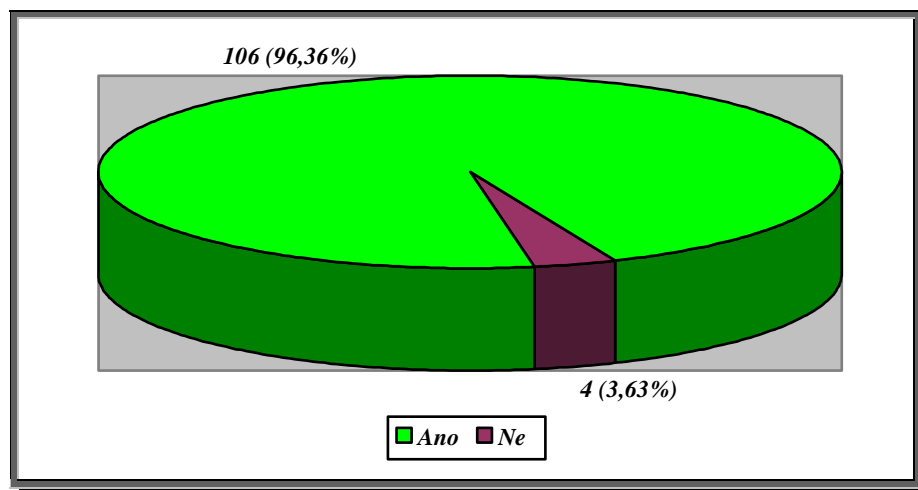
v *doktorském studijním programu* nedosáhl žádný z oslovených respondentů, čili výsledkem je 0 (0 %).

Přehled odpovědí na otázku č. 5: „Zúčastnil Jste se nějakého vzdělávacího programu (např. základní odborné přípravy) v rámci vzdělávání u policie ČR?“

Tabulka č. 5: Absolvování (zúčastnění se) některého se vzdělávacích programů u PČR – vyhodnocení

<i>Absolvování některého vzdělávacího programu u PČR</i>	<i>Černost odpovědí</i>	<i>Četnost v %</i>
Ano	106	96,36
Ne	4	3,63

Graf č. 5: Absolvování některého vzdělávacího programu u PČR

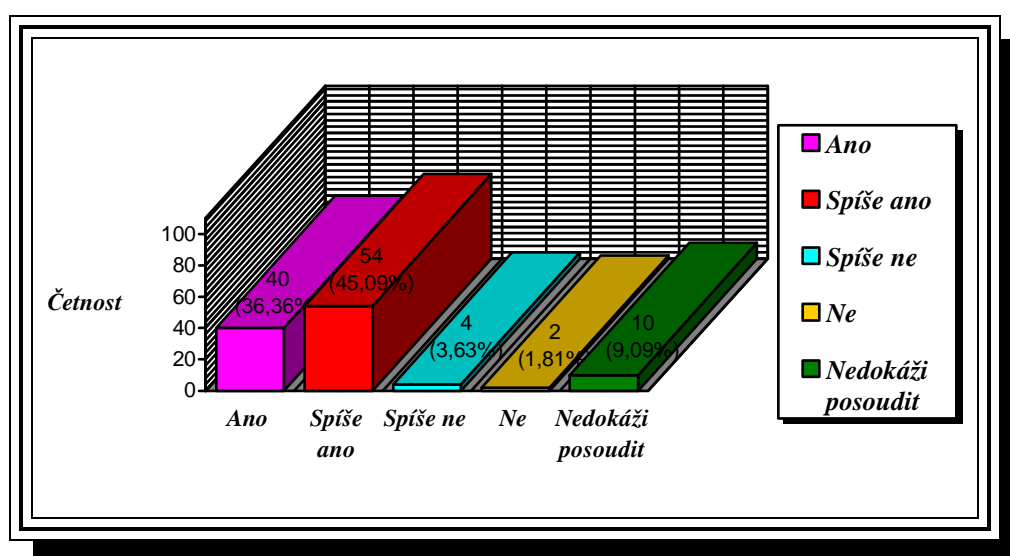
Vyhodnocením odpovědím položeným na otázku č. 5 bylo zjištěno, že 106 respondentů (96,36 %) již má zkušenost s některým vzdělávacím programem či kurzem v rámci služby u PČR, kdežto 4 respondenti (3,63 %) se policejním vzděláváním zkušenost nemá žádnou.

Přehled odpovědí na otázku č. 6: „Bylo pro Vás absolvování tohoto vzdělávacího programu (kurzu) přínosem?“

Tabulka č. 6: Osobní přínosnost kurzu - vyhodnocení

<i>Osobní přínosnost kurzu</i>	<i>Četnost odpovědí</i>	<i>Četnost v %</i>
Ano	40	36,36
Spíše ano	54	45,09
Spíše ne	4	3,63
Ne	2	1,81
Nedokáži posoudit	10	9,09

Graf č. 6: Osobnostní přínos absolvování vzdělávacího programu

Zda absolvování vzdělávacího programu (kurzu) bylo přínosné, či nikoliv, vyplývá z následujících výsledků dotazníkových výsledků, kdy 40 respondentů (36,36 %) uvádí, že absolvování vzdělávacího programu či kurzu bylo přínosné (volba odpovědi *ano*). 54 respondentů (45,09 %) se přiklání k možnosti odpovědi *spíše ano*, lze tedy usuzovat, že vzdělávací program či kurz je spíše přínosný. Pouze 4 respondenti (3,63 %) se přiklání k odpovědi *spíše ne* a 2 dotazovaní (1,81 %) označili odpověď *ne*, tedy že absolvování vzdělávacího programu či kurzu pro

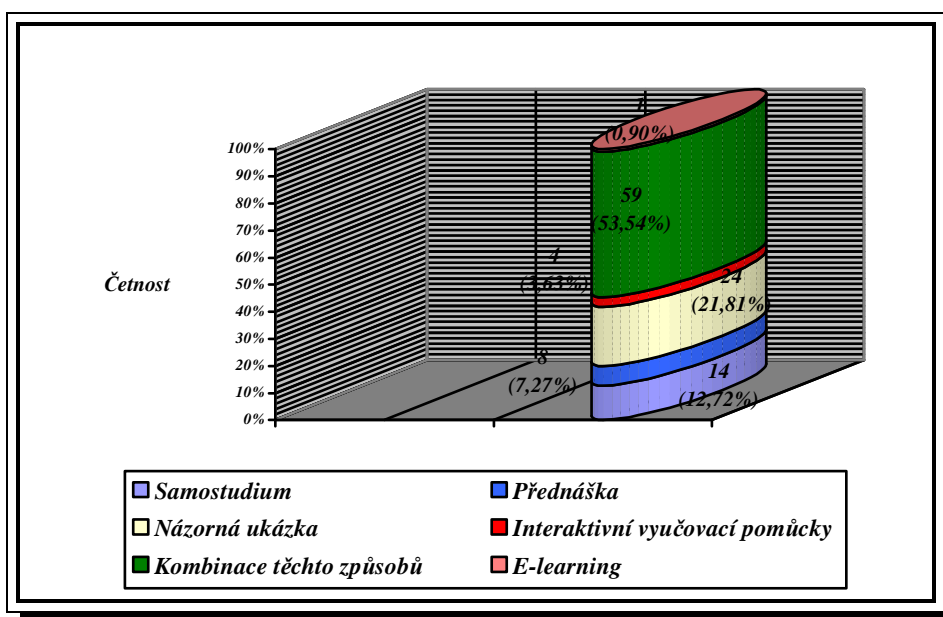
ně samotné nemělo žádný přínos. Přínos vzdělávacího programu či kurzu, *nedokáže posoudit* celkem 10 respondentů, tedy 9,09 % dotazovaných.

Přehled odpovědí na otázku č. 7: „Jaký způsob vzdělávání upřednostňujete?“

Tabulka č. 7: Upřednostňování určitého způsobu vzdělávání – vyhodnocení

Jaký způsob vzdělávání upřednostňujete?	Četnost odpovědí	Četnost v %
<i>Samostudium</i>	14	12,72
<i>Přednáška</i>	8	7,27
<i>Názorná ukázka (modelová situace)</i>	24	21,81
<i>Interaktivní vyučovací pomůcky</i>	4	3,63
<i>Kombinace těchto způsobů</i>	59	53,63
<i>E-learning (kurzy na dálku přes PC)</i>	1	0,90

Graf č. 7: Upřednostňování způsobu vzdělávání

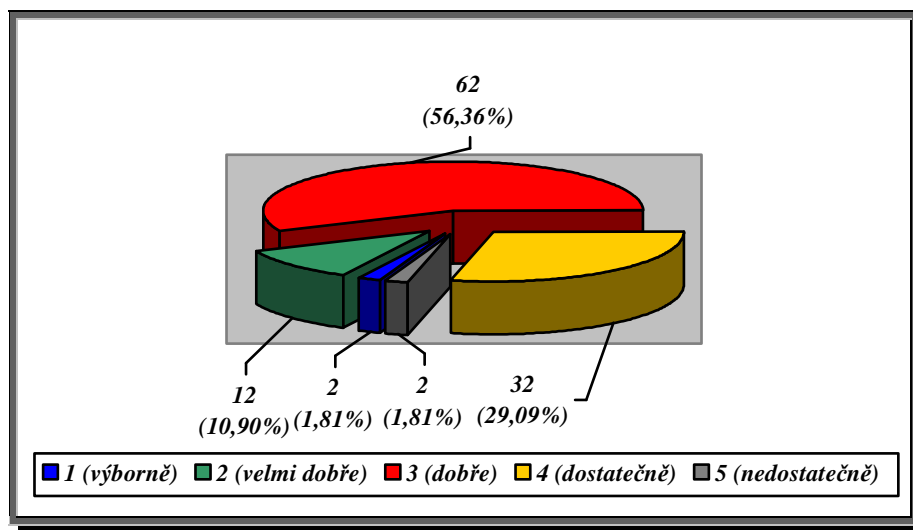
Jak je z vyznačených odpovědí respondentů patrné, 14 z nich (12,72 %) upřednostňuje v rámci edukačního procesu *samostudium*. Přednost *přednáškám* dává z celkového počtu oslovených 8 osob, tedy 7,27 %. Druhou nejčastěji označenou odpovědí respondenty je odpověď *názorné ukázky* (modelové situace), kdy tuto odpověď zvolilo celkem 24 osob, čili 21,81 %. *Interaktivní vyučovací pomůcky* mají v oblibě celkem 4 respondenti (3,63 %). Jako nejčastěji označená odpověď této otázky je vyhodnocena možnost odpovědi upřednostňování *kombinace výše uvedených způsobů* vzdělávání, kdy tuto možnost zvolilo celkem 59 respondentů (53,63 %). Jako nejméně oblíbený způsob vzdělávání je respondenty volena možnost *e-learningového vzdělávání*, který by volil 1 ze všech respondentů. Procentuální vyjádření je 0,90 %.

Přehled odpovědí na otázku č. 8: „Jak hodnotíte v rámci Vaší zkušenosti vzdělávání u policie České Republiky (dále jen PČR)?“

Tabulka č. 8: Hodnocení vzdělávání u policie České Republiky – vyhodnocení

Hodnocení vzdělávání u PČR	Četnost odpovědí	Četnost v %
1 (výborně)	2	1,81
2 (velmi dobře)	12	10,90
3 (dobře)	62	56,36
4 (dostatečně)	32	29,09
5 (nedostatečně)	2	1,81

Graf č. 8: **Hodnocení vzdělávání u PČR**

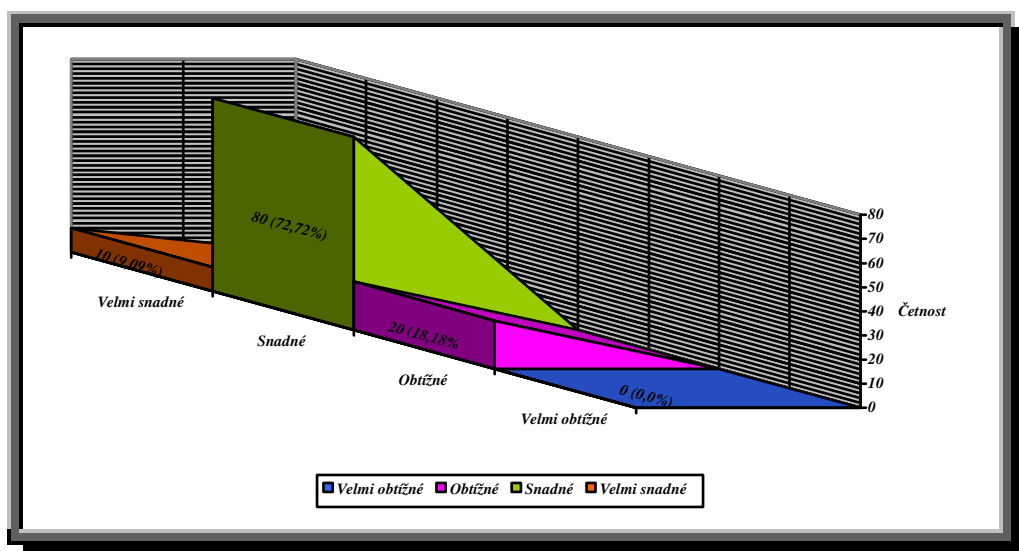
Vyhodnocením výsledků odpovědí na otázku č. 8 bylo šetřením zjištěno, že na základě osobní zkušenosti hodnotí vzdělávání u PČR 2 respondenti **výborně** (1,81 %), **velmi dobře** hodnotilo toto vzdělávání celkem 12 respondentů (10,90 %), **dobře** byla hodnocena odpověď celkem 62 respondenty (56,36 %), **dostatečnou** hodnotilo vzdělávání celkem 32 dotazovaných (39,09 %) a **nedostatečně** hodnotí vzdělávání u PČR celkem 2 respondenti (1,81 %).

Přehled odpovědí na otázku č. 9: „Jak hodnotíte obtížnost Vámi absolvovaných vzdělávacích programů (kurzů) v rámci Vašeho působení u PČR?“

Tabulka č. 9: Obtížnost vzdělávacích programů u PČR - vyhodnocení

Obtížnost vzdělávacích programů	Četnost odpovědí	Četnost v %
<i>Velmi obtížné</i>	0	0
<i>Obtížné</i>	20	18,18
<i>Snadné</i>	80	72,72
<i>Velmi snadné</i>	10	9,09

Graf č. 9: **Obtížnost vzdělávacích programů u PČR**

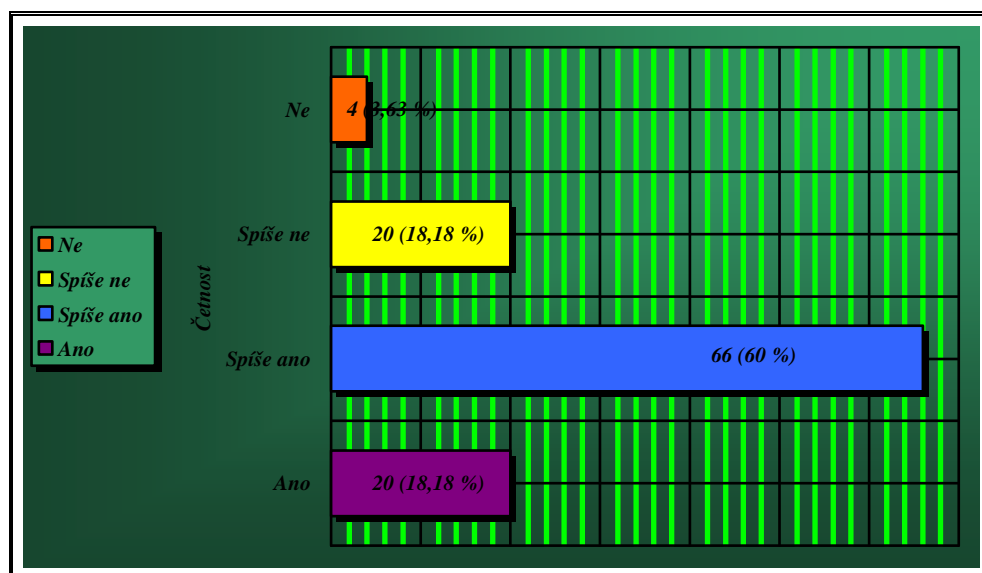
Jako **velmi obtížné** nehodnotí na základě vlastní zkušenosti vzdělávací programy (kurzy) ani jeden z dotazovaných respondentů. Jako **obtížné** tyto vzdělávací programy (kurzy) hodnotí celkem 20 respondentů (18,18 %), převážná většina, tedy 80 respondentů (72,72 %) hodnotí vzdělávací programy (kurzy) u PČR jako **snadné**. Pro 10 respondentů (9,09 %) jsou vzdělávací programy (kurzy) které absolvovali u PČR, jako **velmi snadné**.

Přehled odpovědí na otázku č. 10: „jste schopen (schopna) Vámi nabyté vědomosti ze vzdělávacích programů (kurzů) aplikovat (uplatňovat) při řešení složitých úkolů v praxi?“

Tabulka č. 10: Aplikace (uplatnitelnost) nabytých teoretických vědomostí v praxi - vyhodnocení

Uplatnitelnost teoretických poznatků v praxi	Četnost odpovědí	Četnost v %
<i>Ano</i>	20	18,18
<i>Spíše ano</i>	66	60
<i>Spíše ne</i>	20	18,18
<i>Ne</i>	4	3,63

Graf č. 10: Aplikace (uplatnitelnost) nabytých teoretických vědomostí v praxi

Dotazníkové šetření ukázalo, že nabyté vědomosti získané v rámci vzdělávání u PČR je schopno aplikovat (uplatnit) při řešení složitých úkolů v praxi celkem 20 respondentů (18,18 %), kteří označili odpověď *ano*, 66 (60 %) oslovených, zvolilo odpověď *spíše ano* (toto je nejčastější odpověď respondentů),

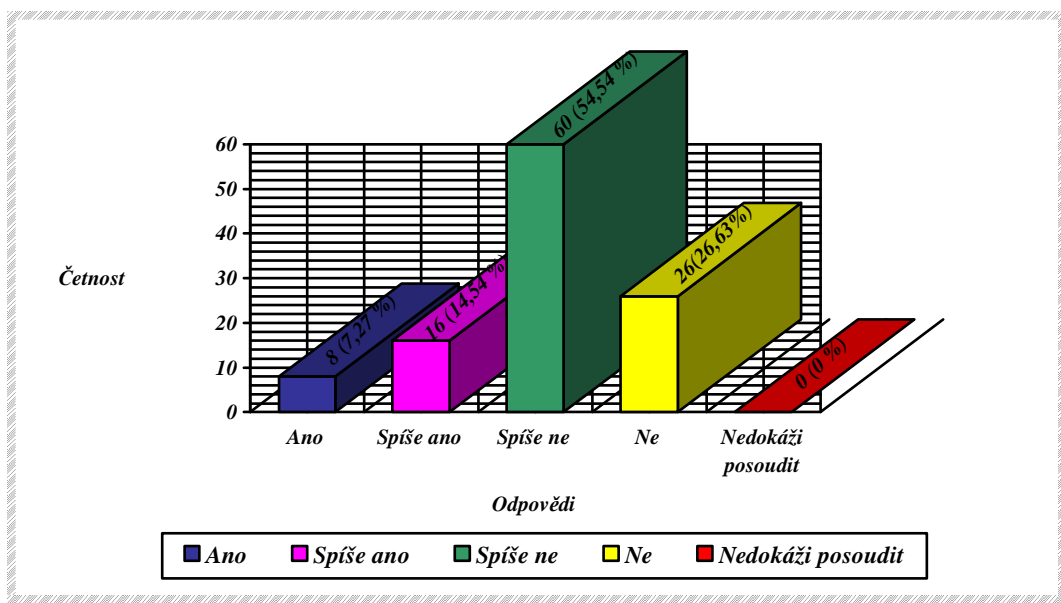
20 (18,18 %) z odpovídajících spíše nedokáže uplatnit nabyté vědomosti v praxi (označení odpovědi *spíše ne*), a 4 respondenti (3,63 %) nabyté teoretické vědomosti v praxi, při řešení složitých úkolů uplatnit nedokáží (označení odpovědi *ne*).

Přehled odpovědí na otázku č. 11: „Domníváte se, že teoretická příprava poskytovaná v rámci vzdělávání příslušníků PČR je dostatečnou přípravou pro výkon služby? (je zcela dostačující k samostatnému výkonu služby)“

Tabulka č. 11: Dostatečnost teoretické přípravy pro výkon služby - vyhodnocení

Je teoretická příprava dostatečná pro výkon služby?	Četnost odpovědí	Četnost v %
<i>Ano</i>	8	7,27
<i>Spíše ano</i>	16	14,54
<i>Spíše ne</i>	60	54,54
<i>Ne</i>	26	26,63
<i>Nedokáží posoudit</i>	0	0

Graf č. 11: Dostatečnost teoretické přípravy pro výkon služby

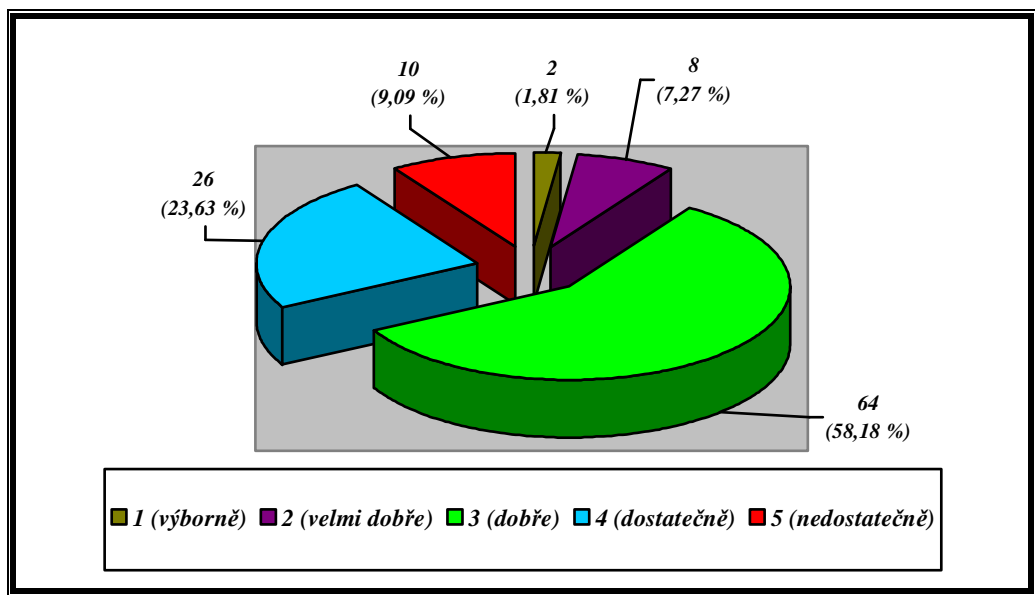
Vyhodnocením výsledků jednotlivých možností odpovědí na otázku č. 11, zda se respondenti domnívají, že teoretická příprava v rámci vzdělávání příslušníků PČR je dostatečnou průpravou pro výkon služby, bylo zjištěno, že 8 dotazovaných (7,27 %) se domnívá, že *ano*. 16 dotazovaných (14,54 %) z celkového počtu se přiklání k možnosti odpovědi *spíše ano*, *spíše ne* označilo 60 (54,54 %) respondentů, tedy více jak jedna polovina z celkového počtu dotazovaných respondentů. Jako naprosto nedostatečnou (možnost odpovědi *ne*) označilo teoretickou přípravu potřebnou pro výkon služby celkem 26 (26,63 %) respondentů. Možnost odpovědi *nedokáží posoudit*, neoznačil ani jeden z dotazovaných, tedy výsledný počet respondentů u této odpovědi je 0 (0 %).

Přehled odpovědí na otázku č. 12: „Jak hodnotíte flexibilitu (přizpůsobivost) vzdělávacích programů (kurzů) pro potřeby výkonu služby? (zda se teorie přizpůsobuje stále se měnícím potřebám a změnám společnosti, zda rychle a včas na tyto jevy reaguje a dokáže se jim přizpůsobit)“

Tabulka č. 12: Flexibilita vzdělávání pro potřeby výkonu služby – vyhodnocení

Hodnocení flexibility vzdělávání pro potřeby výkonu služby	Četnost odpovědí	Četnost v %
<i>1 (výborně)</i>	2	1,81
<i>2 (velmi dobře)</i>	8	7,27
<i>3 (dobře)</i>	64	58,18
<i>4 (dostatečně)</i>	26	23,63
<i>5 (nedostatečně)</i>	10	9,09

Graf č. 12: Flexibilita vzdělávání pro potřeby výkonu služby

Flexibilita vzdělávacích programů pro potřeby výkonu služby byla hodnocena známkou *1 (výborně)* celkem 2 (1,81 %) respondenty. Známkou *2*

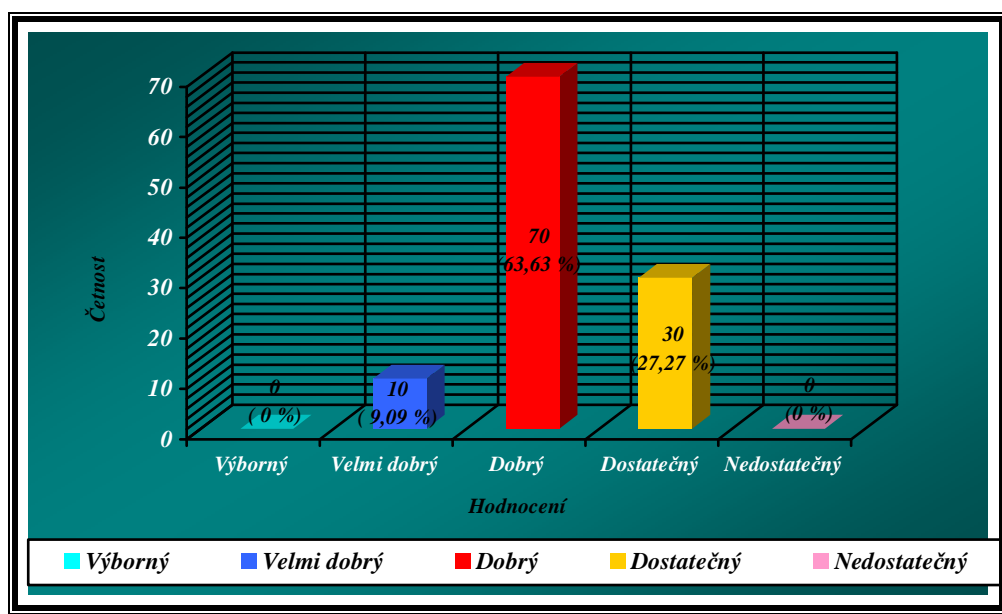
(*velmi dobře*) udělilo flexibilitě těchto vzdělávacích programů celkem 8 respondentů, tedy 7,27 %. *Dobře*, tedy známkou 3, hodnotilo flexibilitu celkem 64 (58,18 %) respondentů. Jako *dostatečná* (4) se flexibilita jeví celkem 26 respondentům (23,63 %). *Nedostatečně*, tedy známkou 5, hodnotí flexibilitu vzdělávacích programů pro potřeby výkonu služby celkem 10 respondentům, procentuální vyjádření je zde 9,09 % z celkových 100 % dotazovaných.

Přehled odpovědí na otázku č. 13: „Na základě Vaší zkušenosti se vzděláváním u PČR hodnotíte edukační proces (výchovný a vzdělávací proces) jako?“

Tabulka č. 13: Hodnocení edukačního procesu - vyhodnocení

Hodnocení edukačního procesu	Četnost odpovědí	Četnost v %
<i>Výborný</i>	0	0
<i>Velmi dobrý</i>	10	9,09
<i>Dobrý</i>	70	63,63
<i>Dostatečný</i>	30	27,27
<i>Nedostatečný</i>	0	0

Graf č. 13: **Hodnocení edukačního procesu**

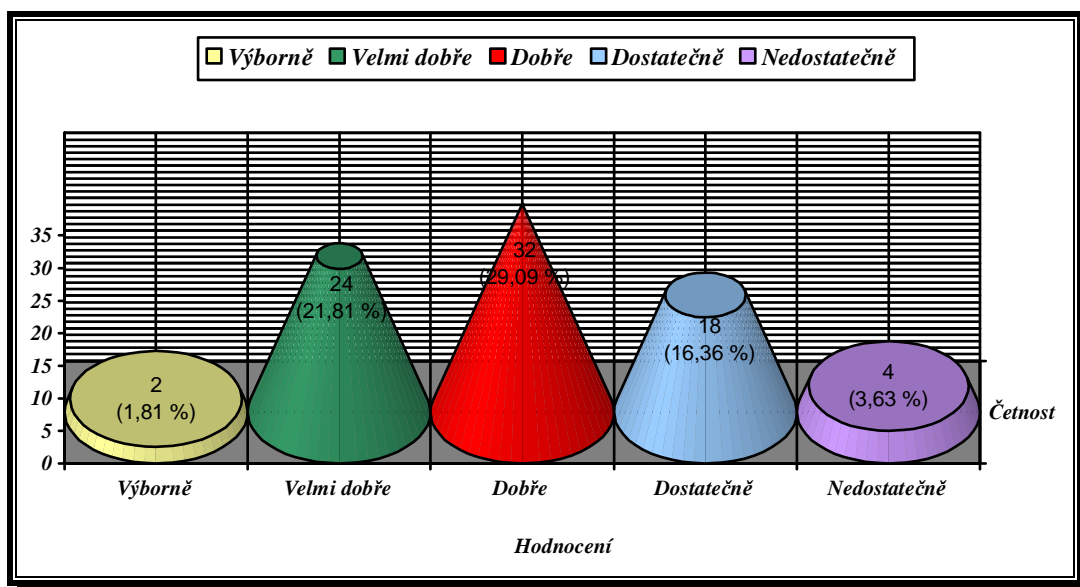
Edukační proces (výchovný a vzdělávací proces) u PČR respondenti klasifikují následovně – **výborně** neohodnotil edukační proces žádný z dotazovaných respondentů, tedy 0 (0 %). **Velmi dobře** je tento proces hodnocen celkem 10 respondenty (9,09 %). **Dobře** je hodnocen edukační proces u PČR celkem 70 respondenty, čili 63,63 % všech dotazovaných. Jako **dostatečný** tento proces hodnotilo celkem 30 respondentů, tedy 27,27 %. **Nedostatečně** neohodnotil edukační proces ani jeden z respondentů, vyjádřeno číslem, je výsledek 0 (0 %).

Přehled odpovědí na otázku č. 14: „Kvalitu a odbornost vyučujících (lektor, učitel, vychovatel), se kterými jste se v rámci svého vzdělávání u PČR setkal(a), hodnotíte jako?“

Tabulka č. 14: Hodnocení kvality a odbornosti vyučujících – vyhodnocení

Hodnocení kvality a odbornosti vyučujících	Četnost odpovědí	Četnost v %
<i>Výborně</i>	2	1,81
<i>Velmi dobře</i>	24	21,81
<i>Dobře</i>	32	29,09
<i>Dostatečně</i>	18	16,36
<i>Nedostatečně</i>	4	3,63

Graf č. 14: Hodnocení kvality a odbornosti vyučujících

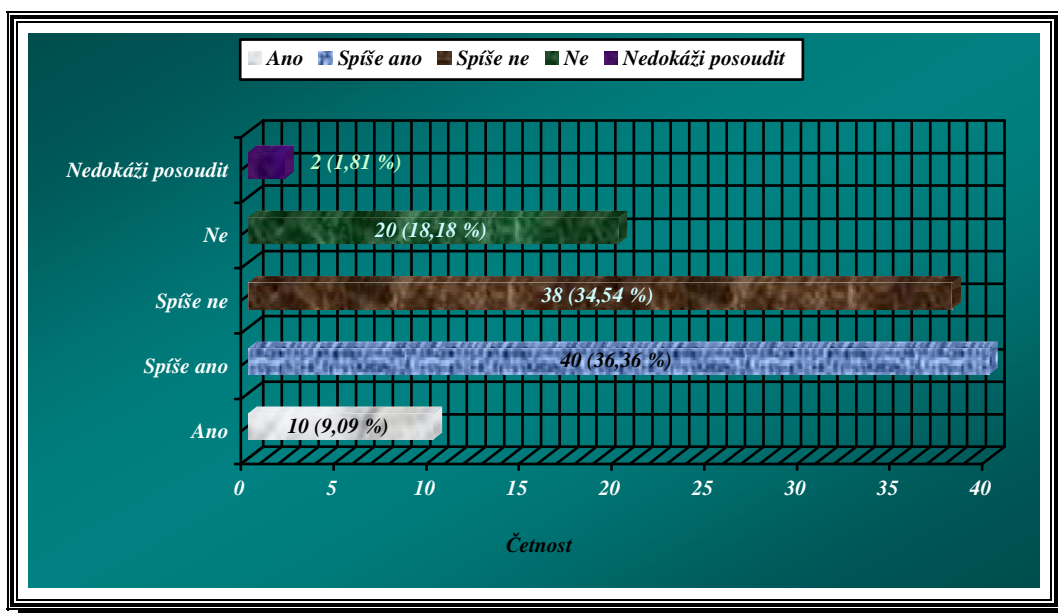
Kvalita a odbornost vyučujících, se kterými se respondenti v rámci svého vzdělávání u PČR setkali, hodnotí celkem pozitivně. *Výborně* tuto kvalitu a odbornost hodnotí 2 respondenti (1,81 %). *Velmi dobře* ohodnotilo vyučující celkem 24 dotazovaných, tedy 21,81 %. Průměrně, tedy *dobře* byla zvolena odpověď celkem 32 krát (29,09 %). *Dostatečně* hodnotilo z celkového počtu celkem 18 respondentů (16,36 %). Jako poslední z možných odpovědí je hodnocení *nedostatečné*. Tuto možnost odpovědi zvolili 4 respondenti (3,63 %)

Přehled odpovědí na otázku č. 15: „V případě nejasností (se žádostí o odbornou radu) byste se obrátil(a) na některého pedagogického pracovníka, se kterým jste se setkal(a) v rámci Vašeho vzdělávání u PČR?“

Tabulka č. 15: Využití možnosti obrátit se na pedagoga v případě potřeby - vyhodnocení

Využití možnosti obrátit se na pedagoga v případě potřeby	Četnost odpovědí	Četnost v %
<i>Ano</i>	10	9,09
<i>Spíše ano</i>	40	36,36
<i>Spíše ne</i>	38	34,54
<i>Ne</i>	20	18,18
<i>Nedokáží posoudit</i>	2	1,81

Graf č. 15: Využití možnosti obrátit se na pedagoga v případě potřeby

Vyhodnocením dotazníkového šetření je zjištěno, že v případě nejasností, žádostí o odbornou radu, by se na pedagogického pracovníka, se kterým se respondent v rámci svého působení u PČR setkal, obrátil v 10 případech (9,09 %).

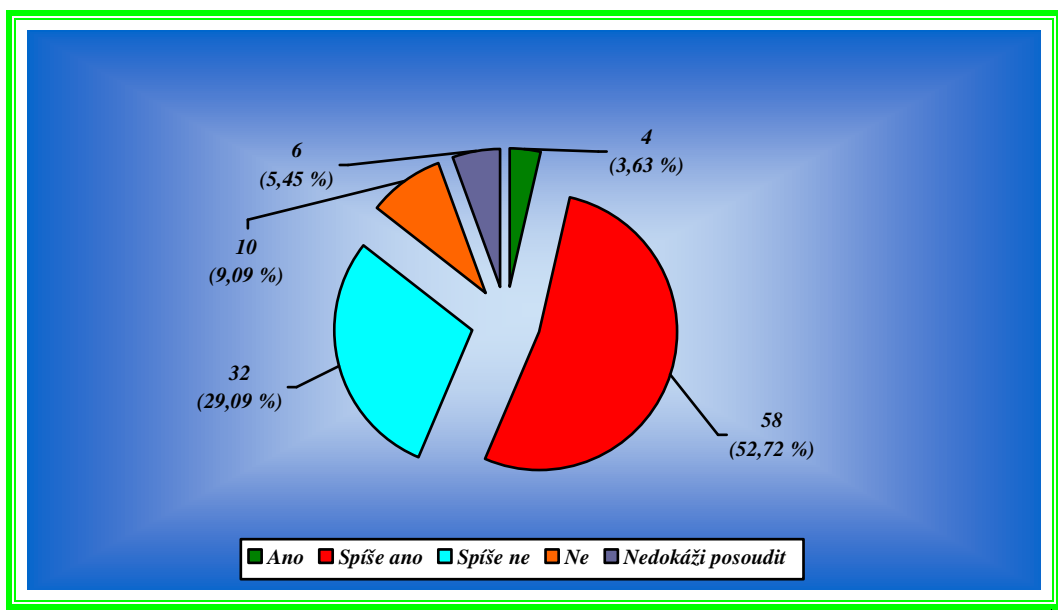
Pravděpodobně by se na takového pedagogického pracovníka obrátilo 40 respondentů, tedy 36,36 % z celkového počtu dotazovaných. Pravděpodobnost toho, že by se na takového pedagoga respondenti neobrátili, je podložena 38 odpověďmi respondentů, tedy 34,54 %. 20 respondentů by se na tohoto pedagoga rozhodně neobrátilo, tedy celkem 18,18 %. Zda by se respondenti na pedagoga obrátili či nikoliv, je nejasné u 2 respondentů (1,81 %).

Přehled odpovědí na otázku č. 16: „Důvěřujete schopnostem, dovednostem a vědomostem pedagogických pracovníků, se kterými jste se v průběhu Vašeho vzdělávání v rámci PČR setkal(a)? (zda jsou pro Vás kompetentní osobou, odborníkem)“

Tabulka č. 16: Kompetence pedagogických pracovníků u PČR - vyhodnocení

Jsou u PČR pedagogové kompetentní?	Četnost odpovědí	Četnost v %
<i>Ano</i>	4	3,63
<i>Spíše ano</i>	58	52,72
<i>Spíše ne</i>	32	29,09
<i>Ne</i>	10	9,09
<i>Nedokáží posoudit</i>	6	5,45

Graf č. 16: **Kompetence pedagogických pracovníků u PČR**

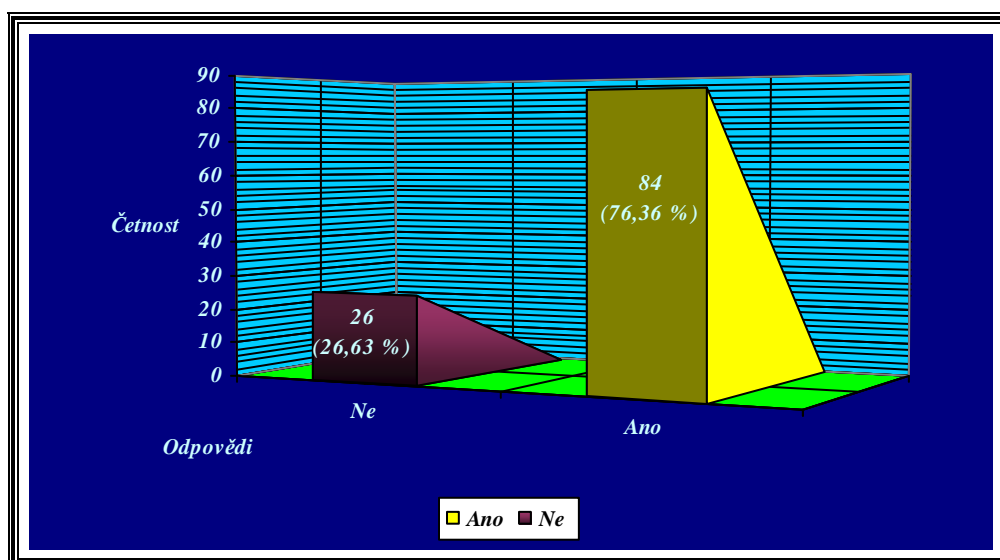
Kompetence pedagogických pracovníků, se kterými se respondenti v průběhu jejich vzdělávání u PČR setkali, se dle výsledků dotazníkového šetření zdají být na celkem dobré úrovni. Možnost odpovědi *ano*, zvolili v dotazníku celkem 4 respondenti, tedy 3,63 % dotazovaných. K odpovědi *spíše ano* se přiklání celkem 58 respondentů (52,72 %). Odpověď *spíše ne*, označilo v dotazníku celkem 32 respondentů, tedy 29,09 % z celkového počtu dotazovaných. *Ne*, označilo pouhých 10 respondentů (9,09 %). Nedokáží posoudit zvolilo celkem 6 dotazovaných, tedy 5,45 %.

Přehled odpovědí na otázku č. 17: „Víte o možnosti dalšího vzdělávání v rámci resortu PČR?“

Tabulka č. 17: Další vzdělávání v rámci resortu PČR – vyhodnocení

Víte o možnosti dalšího vzdělávání v rámci PČR?	Četnost odpovědí	Četnost v %
<i>Ano</i>	84	76,36
<i>Ne</i>	26	23,63

Graf č. 17: Další vzdělávání v rámci resortu PČR

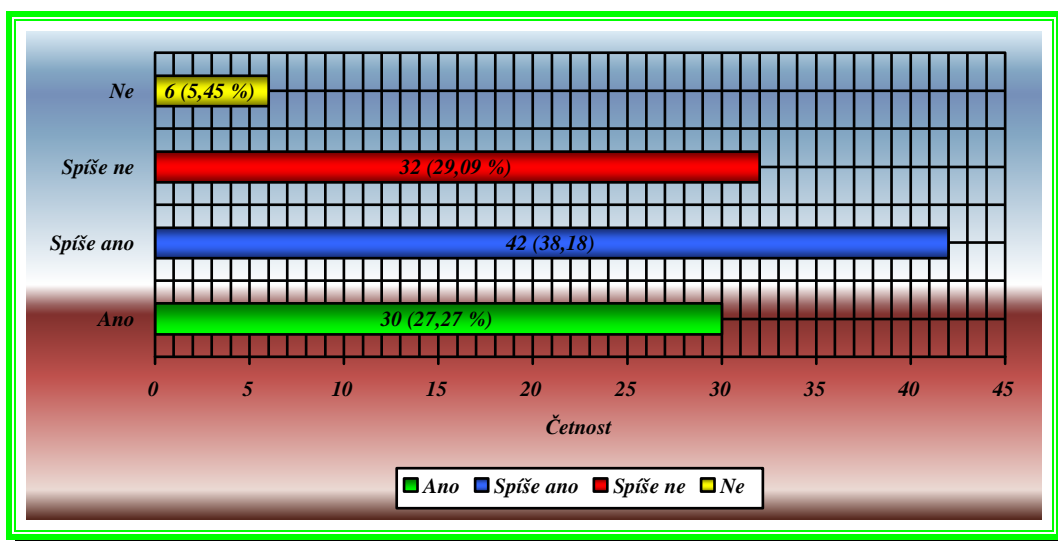
O možnosti dalšího vzdělávání je dle vyhodnocení výsledků dotazníkového šetření patrné, že převážná většina respondentů je s touto možností seznámena. Odpověď *ano* zvolilo celkem 84 dotazovaných, tedy 76,36 %. O možnosti dalšího vzdělávání neví (nejsou seznámeni) respondenti, kteří zvolili možnost odpovědi *ne* celkem 26, tedy 23,63 % ze všech dotazovaných.

Přehled odpovědí na otázku č. 18: „Máte zájem o využití dalšího vzdělávání v rámci resortu PČR?“

Tabulka č. 18: Zájem o další vzdělávání v rámci PČR – vyhodnocení

Zájem o další vzdělávání u PČR	Četnost odpovědí	Četnost v %
<i>Ano</i>	30	27,27
<i>Spíše ano</i>	42	38,18
<i>Spíše ne</i>	32	29,09
<i>Ne</i>	6	5,45

Graf č. 18: Zájem o další vzdělávání v rámci PČR

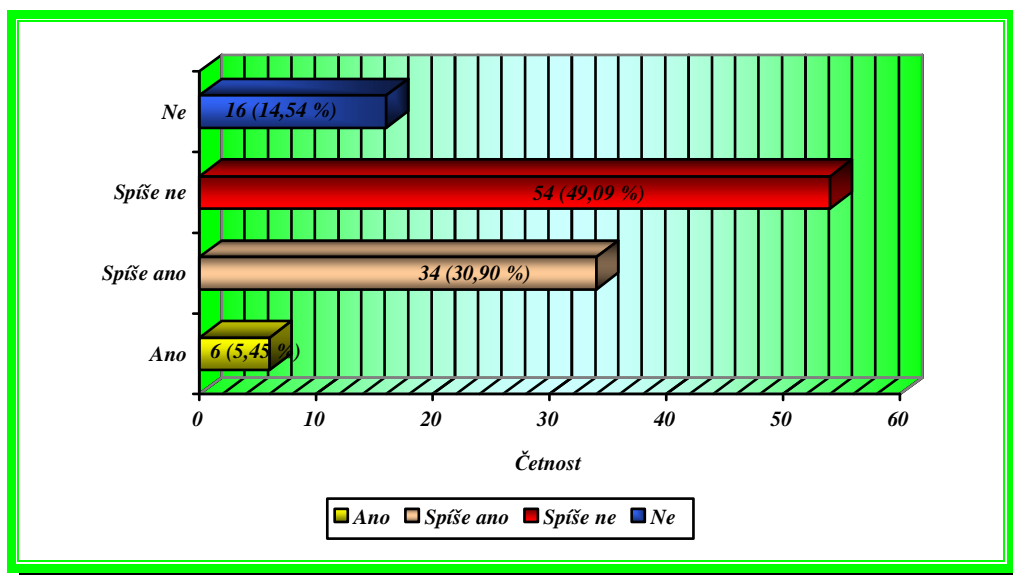
Kladný zájem respondentů o další vzdělávání v rámci resortu u PČR vyjádřilo v odpovědi *ano* celkem 30 dotazovaných (27,27 %), odpověď *spíše ano* označilo v dotazníku celkem 42 dotazovaných, tedy 38,18 %. Několik dotazovaných respondentů se však na základě dotazníkového šetření přiklání k záporným odpovědím, kdy celkem 32 respondentů (29,09 %) odpovědělo na možnost odpovědi *spíše ne* a 6 (5,45 %) respondentů jednoznačně označilo odpověď *ne*.

Přehled odpovědí na otázku č. 19: „Domníváte se, že informovanost o možnosti dalšího vzdělávání policistů je dostatečná?“

Tabulka č. 19: Dostatečnost informovanosti o možnosti dalšího vzdělávání u PČR – vyhodnocení

Je informovanost o možnosti dalšího vzdělávání dostatečná?	Četnost odpovědí	Četnost v %
<i>Ano</i>	6	5,45
<i>Spíše ano</i>	34	30,90
<i>Spíše ne</i>	54	49,09
<i>Ne</i>	16	14,54

Graf č. 19: Dostatečnost informovanosti o možnosti dalšího vzdělávání u PČR

Dotazníkové šetření týkající se informovanosti policistů o jejich možnosti dalšího vzdělávání přineslo zajímavé výsledky. 6 respondentů (5,45 %) zvolilo možnost odpovědi *ano*, tedy že informovanost o možnosti dalšího vzdělávání policistů je dostatečná. 34 respondentů (30,90 %) se přiklání k možnosti odpovědi

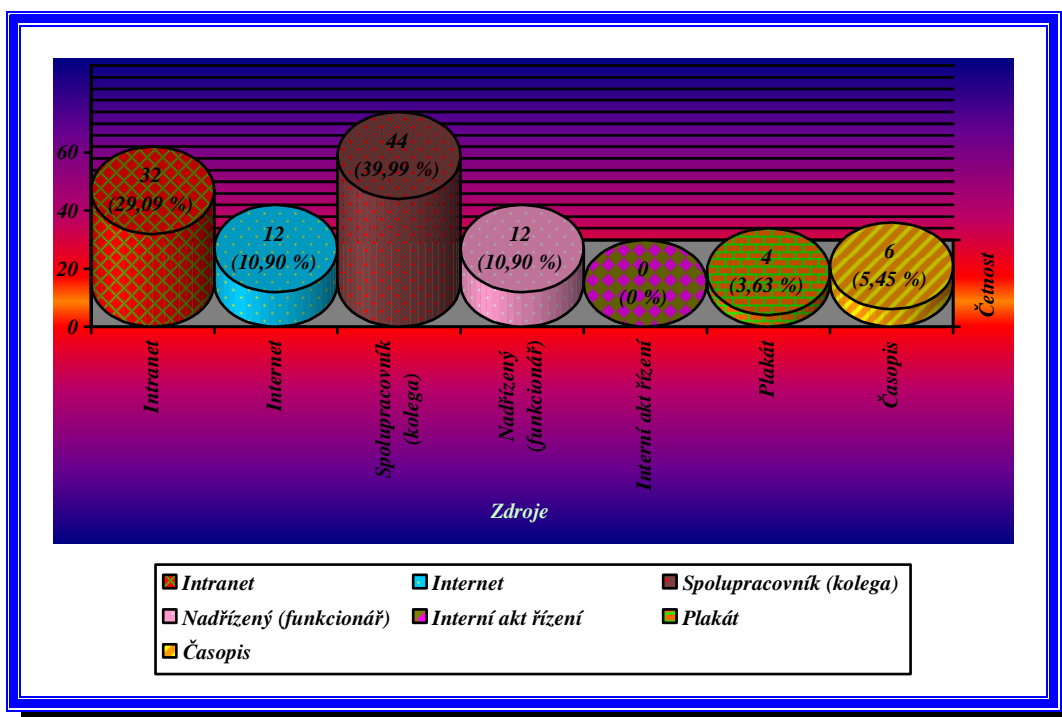
spíše ano. Spíše ne, označilo v dotazníku celkem 54 (49,09 %) dotazovaných respondentů z celkového počtu. O absolutní nedostatečnosti informovanosti policistů o jejich možnostech dalšího vzdělávání je přesvědčeno celkem 16 respondentů, tedy celých 14,54 %, tito také označili odpověď *ne*.

Přehled odpovědí na otázku č. 20: „Jaký zdroj poskytující informace o možnosti dalšího vzdělávání je pro Vás nejefektivnější?“

Tabulka č. 20: Nejefektivnější zdroj informací – vyhodnocení

Nejefektivnější zdroj informací	Četnost odpovědí	Četnost v %
<i>Intranet</i>	32	29,09
<i>Internet</i>	12	10,90
<i>Spolupracovník (kolega)</i>	44	39,99
<i>Nadřízený (funkcionář)</i>	12	10,90
<i>Interní akt řízení</i>	0	0
<i>Plakát</i>	4	3,63
<i>Časopis</i>	6	5,45

Graf č. 20: Nejefektivnější zdroj informací

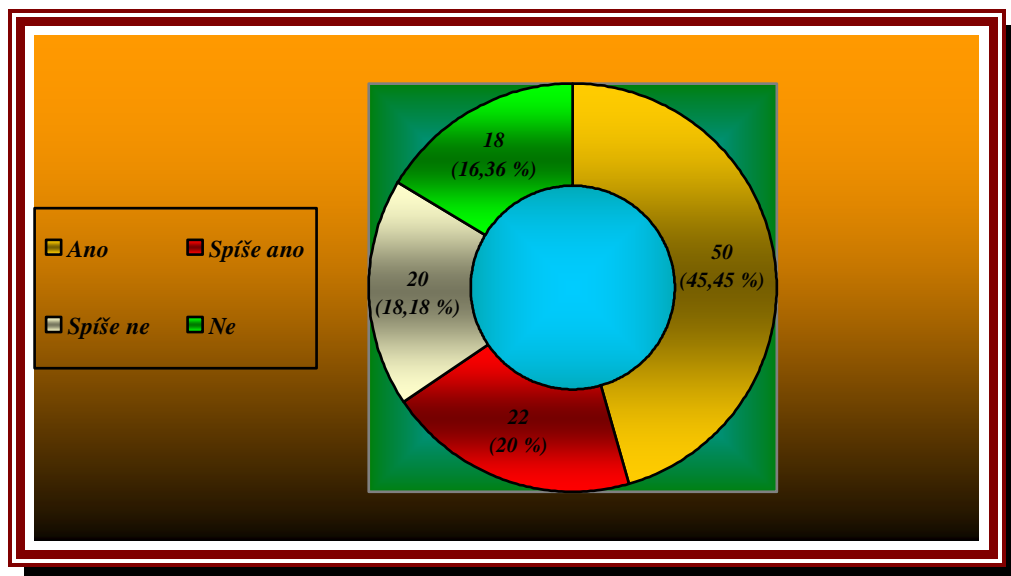
Vyhodnocením otázky č. 20 byly zjištěny údaje o informačních zdrojích, které jsou pro policisty nejefektivnější. Do těchto informačních zdrojů je zahrnut *intranet*, který nejčastěji využívá 32 (29,09 %) respondentů. *Internet* je využíván 12 (10,90 %) respondenty. Jako nejefektivnější zdroj informací je vyhodnocen *spolupracovník (kolega)*, který je využíván 44 (39,99 %) respondenty. Dalším zdrojem je *nadřízený (funkcionář)*, kterého využívá 12 (10,90 %) dotazovaných respondentů. Jako nejméně (vůbec) využívaný a efektivní zdroj se jeví *interní akt řízení*, který neoznačil ani jeden z respondentů, tedy výsledná hodnota je 0 (0 %). *Plakát* by využili 4 respondenti (3,63 %). Jako poslední zdroj informací je uveden *časopis*, který zvolilo 6 (5,45 %) respondentů.

Přehled odpovědí na otázku č. 21: „Uvažujete o studiu na vyšší odborné (VOŠ), nebo vysoké škole (VŠ)?“

Tabulka č. 21: Zájem o studium na VOŠ, nebo VŠ – vyhodnocení

Zájem o studium na VOŠ, VŠ	Četnost odpovědí	Četnost v %
<i>Ano</i>	50	45,45
<i>Spíše ano</i>	22	20
<i>Spíše ne</i>	20	18,18
<i>Ne</i>	18	16,36

Graf č. 21: Zájem o studium na VOŠ, nebo VŠ

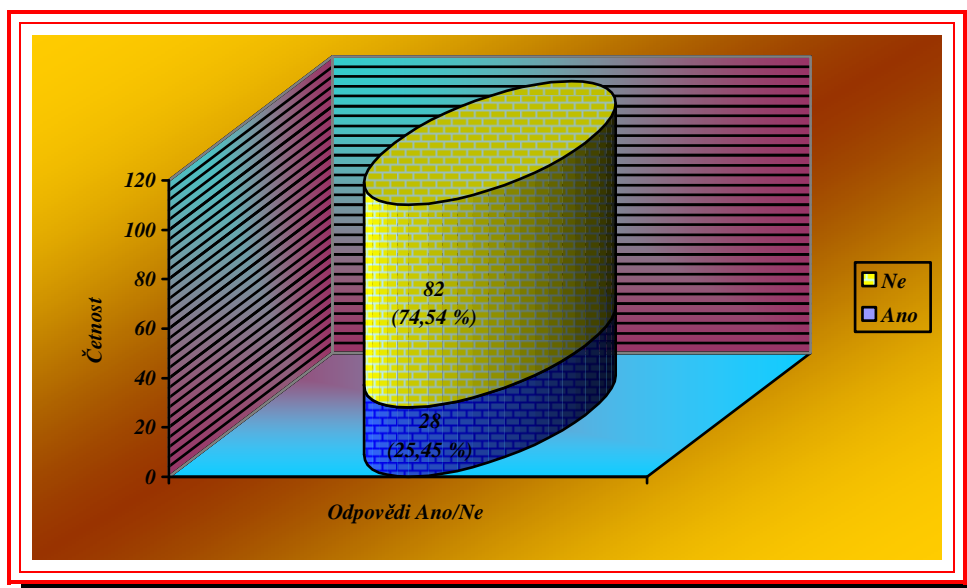
O studiu na vyšší odborné, nebo vysoké škole vážně uvažuje 50 respondentů, kteří označili možnost odpovědi *ano*, jedná se o 45,45 %. Odpověď *spíše ano* zvolilo celkem 22 respondentů (20 %). O studiu *spíše neuvažuje* celkem 20 respondentů, tedy 18,18 % z celkového počtu dotazovaných. Počet respondentů, kteří nemají zájem o studium, je celkem 18 (16,36 %), tito označili možnost odpovědi *ne*.

Přehled odpovědí na otázku č. 22: „Studujete na VOŠ, nebo na VŠ?“

Tabulka č. 22: Aktuální studium na VOŠ, VŠ – vyhodnocení

Aktuální studium na VOŠ, VŠ	Četnost odpovědí	Četnost v %
<i>Ano</i>	28	25,45
<i>Ne</i>	82	74,54

Graf č. 22: Aktuální studium na VOŠ, VŠ

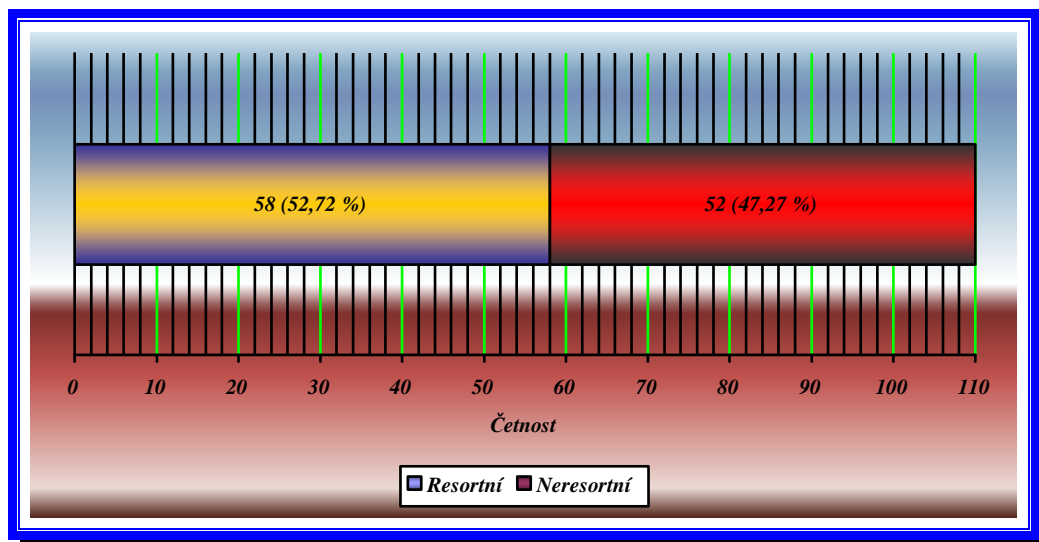
Vyhodnocením údajů získaných při zpracování dotazníkového šetření odpovědí na otázku č. 22 bylo zjištěno, že 28 respondentů (25,45 %) již na vyšší odborné, nebo na vysoké škole studuje. Na druhé straně celých 74,54 %, tedy 82 respondentů na vyšší odborné či na vysoké škole nestuduje.

Přehled odpovědí na otázku č. 23: „Pro studium na VOŠ, nebo na VŠ byste si zvolil(a)?“

Tabulka č. 23: Volba resortní či neresortní VOŠ, VŠ – vyhodnocení

Volba resortní/neresortní VOŠ, VŠ	Četnost odpovědí	Četnost v %
Resortní VOŠ, VŠ	58	52,72
Neresortní VOŠ, VŠ	52	47,27

Graf č. 23: Volba resortní či neresortní VOŠ, VŠ

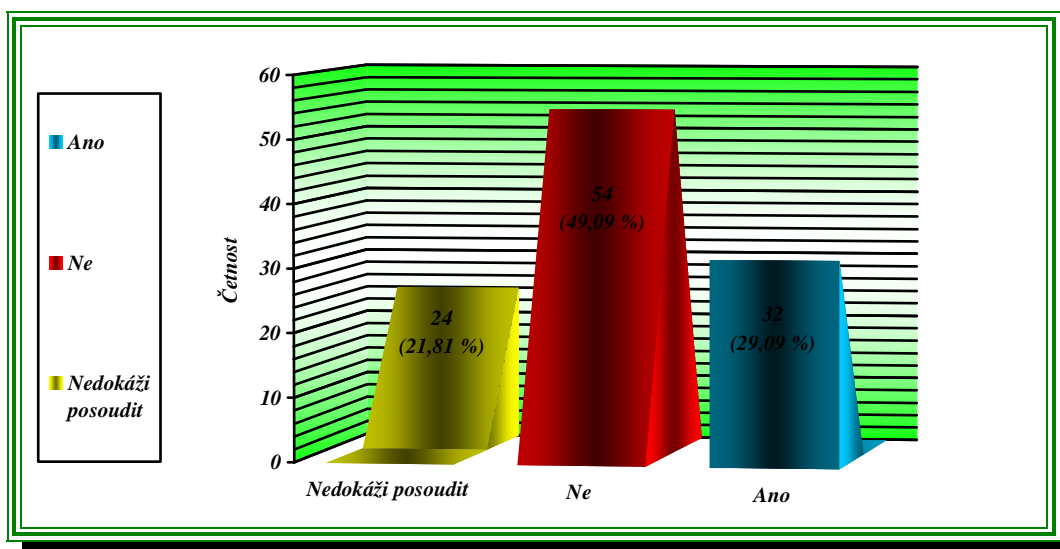
Dle výsledků dotazníkového šetření je patrné, že výsledky volby resortní, či neresortní VOŠ/VŠ jsou takřka vyrovnané. Přesto by však většina respondentů, tedy 58 (52,72 %) volila vyšší odbornou, nebo vysokou školu v resortu Ministerstva vnitra. Zanedbatelný není však ani výsledek volby v neresortní sféře vzdělávání na vyšší odborné, nebo na vysoké škole. Tuto volbu označilo 52 respondentů, tedy celých 47,27 % ze všech dotazovaných.

Přehled odpovědí na otázku č. 24: „Znamená pro Vás získání absolutoria (VOŠ), akademického titulu (VŠ) jasný kariérní postup v rámci PČR? (dle kariérního řádu)“

Tabulka č. 24: Vyšší vzdělání a záruka kariérního postupu – vyhodnocení

Vyšší vzdělání je zárukou kariérního postupu	Četnost odpovědí	Četnost v %
<i>Ano</i>	32	29,09
<i>Ne</i>	54	49,09
<i>Nedokáži posoudit</i>	24	21,81

Graf č. 24: Vyšší vzdělání a záruka kariérního postupu

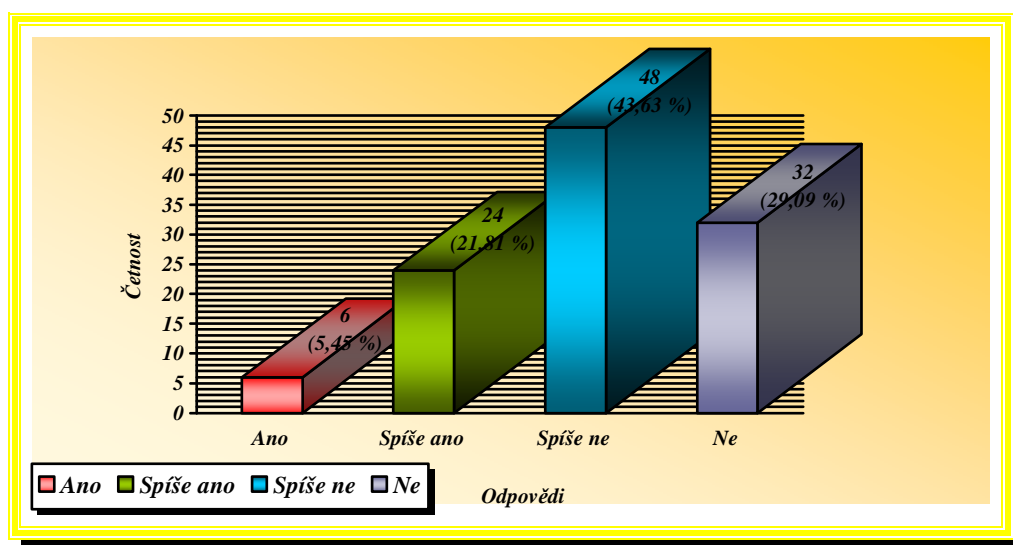
Získáním absolutoria, nebo akademického titulu je pro 32 respondentů (29,09 %) zárukou kariérního postupu v rámci PČR, kdežto 54 respondentů, tedy 49,09 % je přesvědčeno o tom, že získání absolutoria či akademického titulu nezaručuje jasný kariérní postup v rámci PČR. Odpověď na tuto otázku nedokáže posoudit celkem 24 respondentů, což je 21,81 % z celkového počtu respondentů.

Přehled odpovědí na otázku č. 25: „Jste ze strany PČR motivován(a) k prohlubování svých znalostí? (ke studiu na VOŠ či VŠ)“

Tabulka č. 25: Motivace ke studiu na VOŠ či VŠ – vyhodnocení

Motivace ke studiu na VOŠ či VŠ	Četnost odpovědí	Četnost v %
<i>Ano</i>	6	5,45
<i>Spíše ano</i>	24	21,81
<i>Spíše ne</i>	48	43,63
<i>Ne</i>	32	29,09

Graf č. 25: Motivace ke studiu na VOŠ či VŠ

Motivováno k prohlubování svých znalostí je dle výsledků dotazníkového šetření celkem 6 respondentů (5,45 %), tito označili možnost odpovědi *ano*. Spíše motivováni, tedy označením možnosti odpovědi *spíše ano* jsou respondenti, kteří tuto odpověď označili celkem 24 (21,81 %). Záporné odpovědi, kterými jsou *spíše ne*, tuto odpověď zvolilo celkem 48 respondentů ((43,63 %), a *ne*, tuto

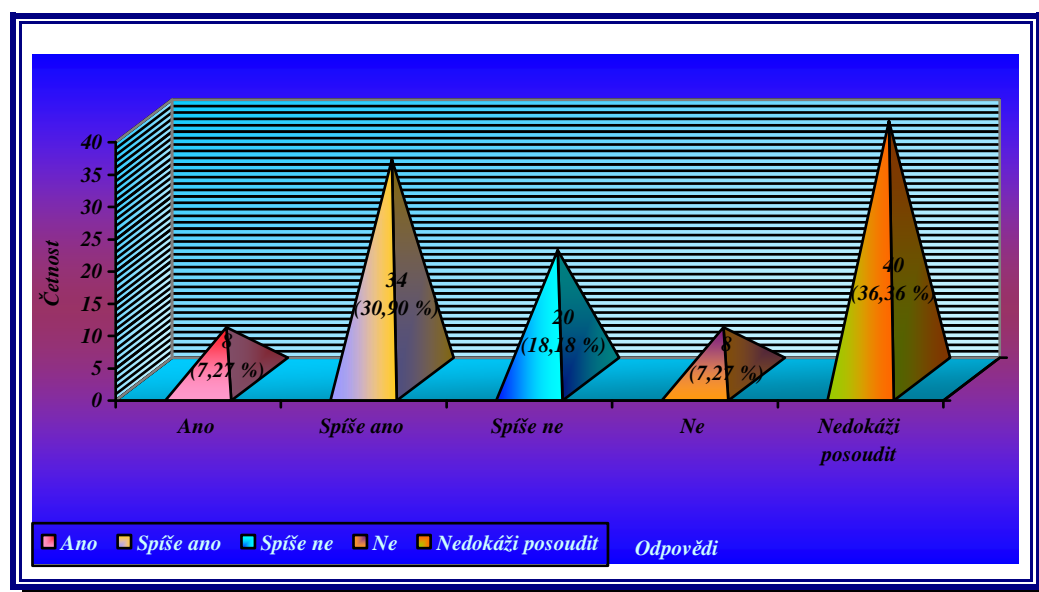
odpověď zvolilo celkem 32 respondentů (29,09 %), jsou zastoupeny ve velké převaze nad odpověďmi kladnými.

Přehled odpovědí na otázku č. 26: „V případě že studujete na VOŠ, VŠ, je ze strany PČR (funkcionářů) vyjádřena podpora Vašeho studia? (umožnění čerpání dovolené, udělení studijního povolení)“

Tabulka č. 26: Podpora studia ze strany PČR – vyhodnocení

Podpora studia ze strany PČR	Četnost odpovědí	Četnost v %
Ano	8	7,27
Spíše ano	34	30,90
Spíše ne	20	18,18
Ne	8	7,27
Nedokáží posoudit	40	36,36

Graf č. 26: Podpora studia ze strany PČR

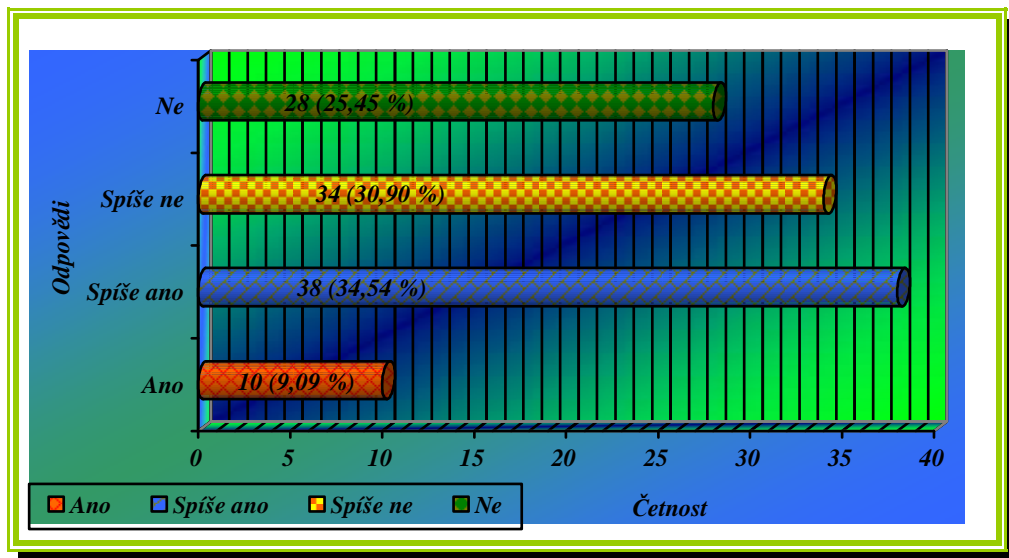
Jestliže respondenti studují na VOŠ, nebo na VŠ, výsledky podpory jejich studia na základě dotazníkového šetření jsou následující: odpověď *ano* byla respondenty označena celkem 8x, tedy 7,27 % dotazovaných je ze strany PČR ve studiu podporováno. 34 respondentů, 30,90 % se přiklání k možnosti odpovědi *spíše ano*. Spíše ne uvedlo celkem 20 respondentů, což činí 18,18 % ze všech dotazovaných. Možnost odpovědi *ne*, vyjádřilo celkem 8 respondentů, tedy 7,27 %. Odpověď na tuto otázku *nedokáže posoudit* celých 40 respondentů, což je 36,36 % dotazovaných.

Přehled odpovědí na otázku č. 27: „Zvyšuje, dle Vašeho mínění, narůstající počet vysokoškolsky vzdělaných policistů prestiž PČR v očích veřejnosti?“

Tabulka č. 27: Úroveň vzdělání zvyšuje prestiž PČR – vyhodnocení

Vzdělání zvyšuje prestiž PČR	Četnost odpovědí	Četnost v %
<i>Ano</i>	10	9,09
<i>Spíše ano</i>	38	34,54
<i>Spíše ne</i>	34	30,90
<i>Ne</i>	28	25,45

Graf č. 27: Úroveň vzdělání zvyšuje prestiž PČR

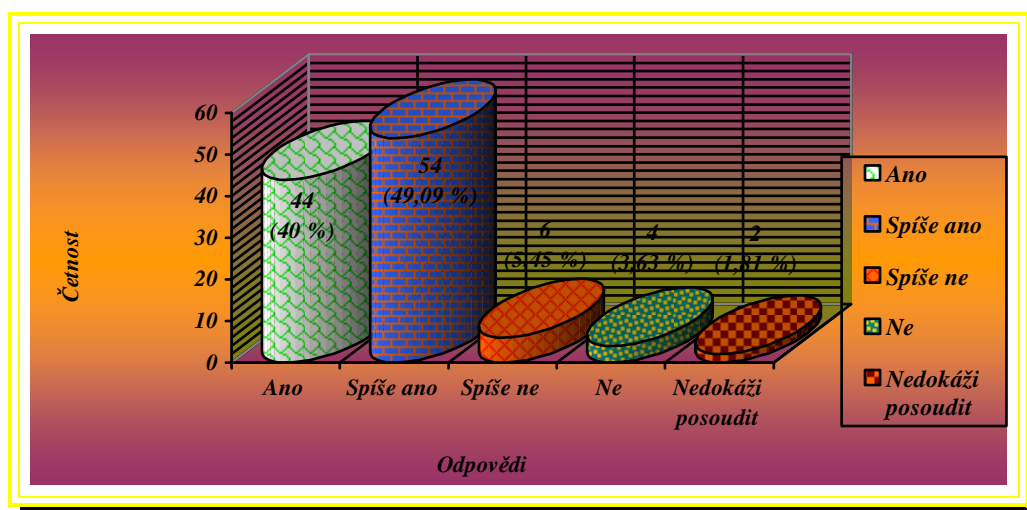
Vyhodnocením otázky č. 27 bylo zjištěno, že názory, na narůstající počet vysokoškolsky vzdělaných policistů, který by měl zvyšovat prestiž policie v očích veřejnosti, dle respondentů nejsou jednoznačné. O zvyšování prestiže díky narůstajícímu počtu vysokoškoláků v řadách PČR a označením odpovědi *ano*, je přesvědčeno 10 respondentů (9,09 %). K možnosti odpovědi *spíše ano*, se přiklání 38 dotazovaných, tedy 34,54 %. Na druhé straně se 34 respondentů (30,90 %) domnívá, že vzdělaností policistů prestiž PČR *spíše neroste* a 28 z celkového počtu respondentů, kteří si vybrali odpověď *ne* (25,45 %), je přesvědčeno, že narůstající počet vysokoškolsky vzdělaných policistů prestiž PČR v očích veřejnosti nezvyšuje.

Přehled odpovědí na otázku č. 28: „Domníváte se, že celoživotní vzdělávání policistů je nezbytné pro jejich výkon služby? (pro přizpůsobování se změnám a potřebám společnosti, tudíž změnám a potřebám výkonu služby)“

Tabulka č. 28: Důležitost celoživotního vzdělávání pro výkon služby – vyhodnocení

Důležitost celoživotního vzdělávání pro výkon služby	Četnost odpovědí	Četnost v %
Ano	44	40
Spíše ano	54	49,09
Spíše ne	6	5,45
Ne	4	3,63
Nedokáží posoudit	2	1,81

Graf č. 28: Důležitost celoživotního vzdělávání pro výkon služby

Jako nezbytnost se pro výkon služby jeví důležitost celoživotního vzdělávání 44 respondentům (40 %), kteří se přiklánějí k možnosti odpovědi **ano**. Další kladný názor na důležitost celoživotního vzdělávání pro výkon služby

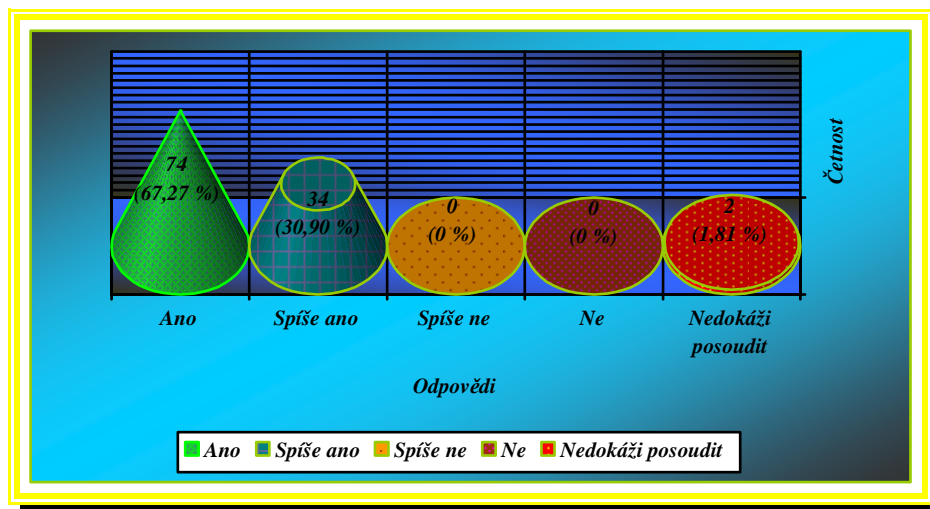
uvádějí respondenti, přiklánějící se k možnosti odpovědi *spíše ano*, jedná se o 54 respondentů, tedy o 49,09 % z celkového počtu dotazovaných. Negativně posuzuje důležitost tohoto vzdělávání pro výkon služby 6 respondentů, kteří označili možnost odpovědi *spíše ne*, tedy 5,45 %. Nezbytnost celoživotního vzdělávání pro výkon služby nepřiklání 4 respondenti a to volbou odpovědi *ne*, což činí 3,63 %. Zda je či není celoživotní vzdělávání policistů nezbytné pro výkon služby, *nedokáží posoudit* 2 respondenti, což činí 1,81 % z celkového počtu dotazovaných.

Přehled odpovědí na otázku č. 29: „Domníváte se, že další vzdělávání pedagogických pracovníků je nezbytné pro dobré a kvalitní vzdělávání a přípravu policistů pro výkon služby?“

Tabulka č. 29: Důležitost vzdělávání pedagogických pracovníků pro rozšiřování jejich kompetencí – vyhodnocení

Důležitost vzdělávání pedagogických pracovníků pro rozšiřování jejich kompetencí	Četnost odpovědí	Četnost v %
<i>Ano</i>	74	67,27
<i>Spíše ano</i>	34	30,90
<i>Spíše ne</i>	0	0
<i>Ne</i>	0	0
<i>Nedokáží posoudit</i>	2	1,81

Graf č. 29: **Důležitost vzdělávání pedagogických pracovníků pro rozšiřování jejich kompetencí**

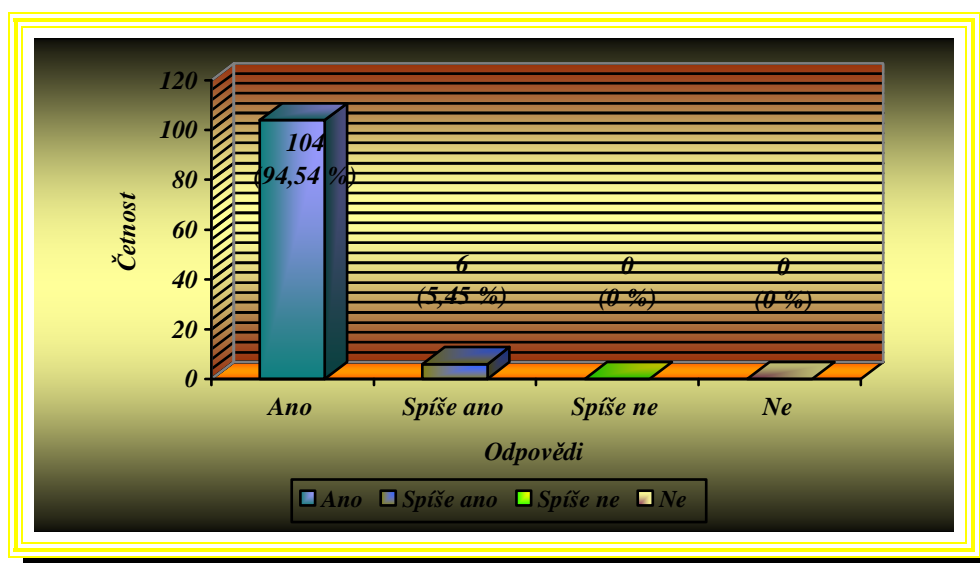
O nezbytnosti dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků pro odborné a kvalitní vzdělávání a přípravu policistů pro výkon služby, je na základě výsledků dotazníkového šetření hodnoceno velmi pozitivně a důležitosti tohoto vzdělávání respondenti přikládají velkou váhu. Odpověď **ano** zvolilo celkem 74 respondentů, což činí 67,27 %. Odpověď spíše ano označilo 34 dotazovaných, tedy 30,90 % z celkového počtu. Záporné odpovědi spíše ne a ne nebyly označeny ani jedním z respondentů, tedy výsledné číslo je 0 (0 %). Důležitost dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků nedokáží posoudit 2 respondenti, čili 1,81 % z celkového počtu respondentů.

Přehled odpovědí na otázku č. 30: „Byly Vám položené otázky srozumitelné?“

Tabulka č. 30: Srozumitelnost otázek – vyhodnocení

Srozumitelnost otázek	Četnost odpovědí	Četnost v %
<i>Ano</i>	104	94,54
<i>Spíše ano</i>	6	5,45
<i>Spíše ne</i>	0	0
<i>Ne</i>	0	0

Graf č. 30: Srozumitelnost otázek

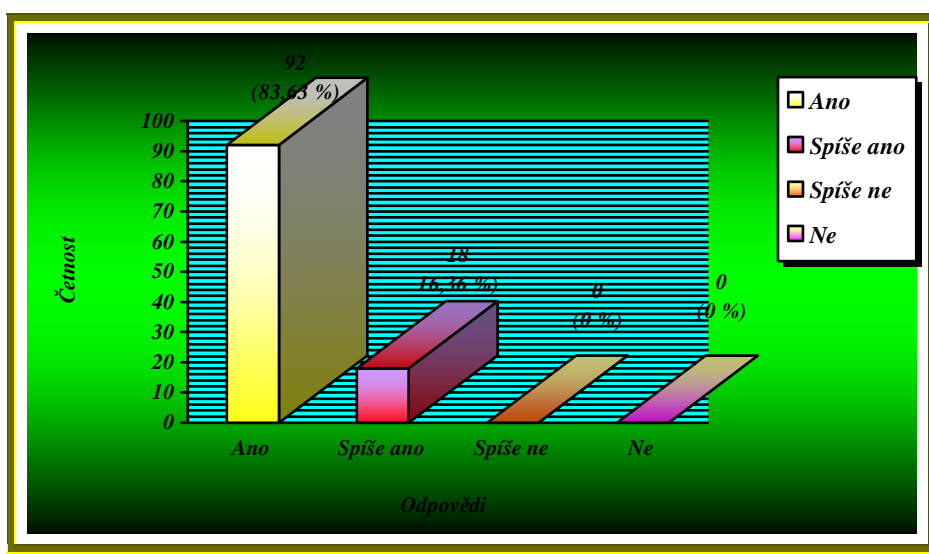
Na základě výsledků dotazníkového šetření o srozumitelnosti položených otázek, bylo zjištěno, že 104 respondentů, tedy 94,54 % pokládá položené otázky *za zcela srozumitelné*. Možnost odpovědi *spíše ano*, zvolilo celkem 6 respondentů, čili 5,45 % z celkového počtu dotazovaných. Odpovědi *spíše ne* a *ne* neoznačil ani jeden z respondentů, tedy 0 (0 %).

Přehled odpovědí na otázku č. 31: „Vyhovovaly Vám varianty odpovědí?“

Tabulka č. 31: Vhodnost variant odpovědí – vyhodnocení

Vhodnost variant odpovědí	Četnost odpovědí	Četnost v %
<i>Ano</i>	92	83,63
<i>Spíše ano</i>	18	16,36
<i>Spíše ne</i>	0	0
<i>Ne</i>	0	0

Graf č. 31: Vhodnost variant odpovědí

Jak je patrné z výsledků dotazníkového šetření, 92 respondentům varianty vyhovují, označili proto možnost odpovědi *ano* celkem v 83,63 %. *Spíše ano*, tato odpověď byla respondenty volena v 18 případech, tedy celkem v 16,36 %. Odpovědi *spíše ne* a *ne*, nebyly respondenty označeny ani v jednom případě, proto je také výsledek 0 (0 %).

8.6. Shrnutí výsledků průzkumného šetření - interpretace

Jak je uvedeno v podkapitole 8.4., respondenty realizovaného průzkumného šetření byli policisté zařazení na základních útvarech PČR, mezi které se řadí Oddělení hlídkové služby, Místní oddělení, Pohotovostní motorizovaná jednotka. Mezi těmito respondenty je zastoupena široká škála policistů lišící se věkem, délkou služby, různorodou zkušeností, stupněm pracovního zařazení, vzděláním a názorem, kdy skupina těchto respondentů tvořila celkem 110 osob. Lze tedy konstatovat, že se zdařilo oslovit poměrně rozmanitou skupinu dotazovaných.

Z provedeného průzkumného šetření, jehož cílem bylo zjištění informací o přínosu vědomostí pro policistu, získání poznatků o uplatnitelnosti nabytých vědomostí získaných v rámci edukačního procesu v praxi, názory policistů, jak hodnotí pedagogické pracovníky působící v policejním vzdělávání, zjištění, zda jsou policisté informováni o možnostech dalšího vzdělávání, ale také zjištění míry motivace policistů k dalšímu sebevzdělávání a v neposlední řadě zjištění postojů policistů k nynějšímu policejnímu školství, lze formulovat tyto závěry:

V první části průzkumného šetření bylo zjišťováno, zda je (bylo) absolvování vzdělávacího programu (kurzu) pro policisty přínosné. 96,36 % policistů již absolvovalo některý vzdělávací program (kurz), přičemž 81,45 % z nich uvádí, že absolvování tohoto programu bylo pro ně přínosné. V průběhu těchto programů (kurzů) 53,63 % respondentů upřednostňuje kombinaci způsobů vzdělávání, mezi které patří samostudium, přednáška, názorná ukázka, interaktivní vyučovací pomůcka a e-learning. Toto vzdělávání hodnotí 53,36 % dotazovaných průměrně, tedy dobře s tím, že pro 72,72 % těchto respondentů jsou tyto programy (kurzy) snadné (lehce zvládnutelné svou náročností).

Po vyhodnocení první části průzkumného šetření lze konstatovat, že absolvování vzdělávacích programů (kurzů) je pro policisty přínosné, i když je jeho forma označována za průměrnou a obsah považován za snadný.

Závěrem lze uvést, že hypotéza č. 1, která tvrdí že „*absolvování vzdělávacího programu (kurzu) je pro policistu přínosem*“, se potvrdila.

Ve druhé části průzkumného šetření bylo cílem zjistit, zda je možné teoretické poznatky získané v rámci edukačního procesu uplatnit v praxi. Při řešení složitých úkolů v praxi je schopno uplatnit své teoretické poznatky získané v rámci vzdělávacích programů (kurzů) celkem 78,18 % respondentů. Na druhou stranu však 81,17 % dotazovaných uvádí, že teoretická příprava poskytovaná v rámci vzdělávání příslušníků je nedostatečnou přípravou pro vlastní výkon služby. Toto je podloženo i názorem o flexibilitě vzdělávacích programů pro potřeby (praxe) výkonu služby, kdy 58,18 %, tedy více než polovina dotazovaných, pokládá tuto flexibilitu za průměrnou. Průměrně (dobře), v rámci vlastní zkušenosti se vzděláváním u PČR, hodnotí výchovný a vzdělávací proces 63,63 % respondentů.

Vyhodnocením výsledků průzkumného šetření lze říci, že i když je teoretická příprava policistů (v aspektu náročnosti studia) podprůměrná, její flexibilita se drží na středu pomyslné osy společně s úrovní edukačního procesu, jsou i přesto policisté schopni své znalosti uplatnit v praxi. Lze tvrdit, že teorie je pouze vstupní branou do nikdy nekončící školy praxe.

Na závěr druhé části lze říci, že hypotéza č. 2, znějící takto: „*převážná většina policistů nedokáže teoretické poznatky získané ve vzdělávacím procesu uplatnit v praxi*“, je vyvrácena.

Třetí část průzkumného šetření se věnuje názorům policistů týkajícím se hodnocení pedagogických pracovníků působících v policejním vzdělávání. Kvalitu a odbornost vyučujících, se kterými se respondenti v rámci svého vzdělávání u PČR setkali, hodnotí velmi dobře a dobře 50,9 %. Na vzdory tomuto výsledku by se na některého pedagoga, se kterým se respondenti v rámci svého vzdělávání u PČR setkali, s žádostí o pomoc či odbornou radu neobrátilo celých 52,72 % dotazovaných. Za kompetentní však tyto pedagogické pracovníky považuje 56,35 % dotazovaných.

Na vzdory tomu, že více než polovina respondentů by pomoc či odbornou radu hledalo u jiných informačních zdrojů, přesto jsou pedagogičtí pracovníci působící u PČR považováni za kvalitní a kompetentní odborníky svého oboru.

Závěrem lze tvrdit, že hypotéza č. 3, která zní „*pedagogičtí zaměstnanci mají u policistů důvěru a jsou pokládáni za odborníky*“, je potvrzena.

Ve čtvrté části průzkumného šetření je zjišťováno, zda jsou policisté informováni o možnostech dalšího vzdělávání. O možnosti dalšího vzdělávání v rámci resortu PČR ví 76,36 % respondentů, přičemž zájem o využití dalšího vzdělávání v rámci resortu vyjádřilo 65,45 % dotazovaných. O dostatečné informovanosti týkající se dalšího vzdělávání se záporně vyjádřilo 63,63 % z celkového počtu dotazovaných, přičemž 39,99 % dotazovaných nejčastěji tyto informace získává prostřednictvím spolupracovníka (kolegy). O studiu na vyšší odborné, nebo vysoké škole uvažuje 65,45 % respondentů.

V povědomí respondentů informace o možnostech dalšího vzdělávání jsou, ovšem informovanost o těchto možnostech je poměrně nízká, kdy informace o vzdělávání jsou zprostředkovány spíše kolegou (spolupracovníkem), který pravděpodobně další vzdělávání právě absolvuje, či v minulosti absolvoval. Dostí velký počet dotazovaných však má zájem o další vzdělávání, a to i o studium na vyšší odborné, či vysoké škole.

Závěrem čtvrté části průzkumného šetření je zjištěno, že hypotéza č. 4, znějící „*informovanost o možnosti dalšího vzdělávání je na velmi dobré úrovni*“, je vyvrácena.

Předposlední, pátá část průzkumného šetření se zabývá mírou motivace policistů k dalšímu sebevzdělávání. Na vyšší odborné, či vysoké škole nestuduje celých 74,54 % dotazovaných, ale v případě, že by se pro studium rozhodli, zvolili by si resortní vyšší odbornou, nebo vysokou školu, a to celkem v 52,72 %. Pro 49,09 % dotazovaných získání absolutoria či akademického titulu neznamena jasný kariérní postup v rámci PČR a 72,72 % respondentů není ze strany zaměstnavatele k prohlubování svých znalostí dostatečně motivováno. Na vzdory

nízké motivaci ke studiu ze strany zaměstnavatele, je studujícím respondentům v 38,17 % případů podpora vyjádřena (umožnění čerpání dovolené, udělení studijního povolení).

Na vyšší odborné, nebo vysoké škole studuje čtvrtina dotazovaných policistů, a to i na vzdory nedostatku motivace ze strany zaměstnavatele. Je si však třeba uvědomit, že zvyšování vzdělání by mělo mít váhu především pro jednotlivého policistu.

Hypotéza č. 5, která tvrdí, že „*policisté nejsou ze strany policie dostatečně motivováni k dalšímu sebevzdělávání*“, je potvrzena.

Poslední šestá část průzkumného šetření je zaměřena na postoje policistů k nynějšímu policejnímu školství. Nynější policejní školství může být vnímáno a posuzováno hned z několika úhlů pohledů. Pro získání údajů potřebných k vyhodnocení odpovědí byly získány informace, které respondenti uvedli v souvislostech týkajících se názorů, zda narůstající počet vysokoškolsky vzdělaných policistů zvyšuje prestiž policie v očích veřejnosti. Většina dotazovaných, tedy 56,35 % se domnívá, že tomu tak není. Na druhé straně však 89,09 % dotazovaných uvádí, že pro výkon služby je celoživotní vzdělávání policistů nezbytné. Jedním dechem dodávají, že další vzdělávání policejních pedagogických pracovníků, kteří připravují policisty pro výkon služby je nezbytností, což dokládají 98,17 % shodou u kladné volby odpovědí.

I když vysokoškolské vzdělání příslušníků na její prestiži policii moc nepřidá, je dalšímu vzdělávání jak policistů, tak i jejich pedagogů přikládána vysoká váha důležitosti.

Na základě poznatků lze tvrdit, že hypotéza č. 6, „*současné policejní školství je většinou policistů vnímáno negativně*“, je vyvrácena.

Na základě vyhodnocení výsledků průzkumného šetření byly tři stanovené hypotézy potvrzeny a tři vyvráceny. Díky těmto poznatkům je možné vytvořit si vlastní názory a postoje k dané problematice jak v širším, tak i v užším pojetí.

ZÁVĚR

Jak je stanoveno v úvodu této práce, cílem teoretické části byla charakteristika didaktiky edukačního procesu dospělých, kteří jsou zařazeni do služebního poměru, tedy jsou příslušníky Policie České republiky. Zde jsem se snažil popsat veškeré důležité teoretické zkušenosti vědních disciplín, které se danou tematikou zabývají, ale také další oblasti spojené s policejním vzděláváním.

Teoretická část práce je rozdělena do sedmi kapitol. V jednotlivých kapitolách je postupně cíleně věnována pozornost vybraným tématům, která úzce souvisí s profesním vzděláváním v širším i užším smyslu.

Závěrem této části práce je stručné shrnutí poznatků, které byly studiem zdrojů postřehnuty.

Cílem této části práce je tedy získání teoretických poznatků a vědomostí, týkajících se didaktiky výchovně vzdělávacího procesu, kterým v průběhu služby policisté procházejí, a to jak nově příchozí policisté, kteří jsou povinni absolvovat základní odbornou přípravu, nezbytnou pro samostatný výkon služby, tak i frekventanti dalších forem specializačního a celoživotního vzdělávání, které resort policistům nabízí. Práce se věnuje jak policistům v roli studenta (posluchače), tak i v roli pedagoga, která svým působením policisty připravuje a zdokonaluje. V neposlední řadě je zde věnována pozornost celoživotnímu vzdělávání obou skupin (policista, pedagog), které je nezbytné pro další rozvíjení jejich kompetencí pro výkon služby ve stále se měnící a vzdělávající společnosti, díky kterým dochází k flexibilitě služeb poskytovaných policií veřejnosti.

Empirická část této práce je pak založena především na názorech a postojích jednotlivých policistů, kteří byli osloveni, a na základě jejich odpovědí byla tato data zpracována. Díky vyhodnocení těchto dat si lze vytvořit obraz, jak ve skutečnosti vzdělávání u policie funguje a jaký je faktický zájem policistů o vzdělávání a prohlubování svých znalostí.

Většina policistů absolvování vzdělávacího procesu vnímá pozitivně a označují jej jako přínosné, přičemž upřednostňují kombinaci různých způsobů

výchovně-vzdělávacího působení. Za klad se dá považovat, že náročnost těchto programů není vysoká. Uplatnitelnost teoreticky získaných poznatků (vědomostí) je v praxi značná, zdá se však, že její rozsah je pro samotný výkon služby nedostatečný. Přizpůsobování obsahu a rozsahu teoretické přípravy potřebám vyplývajícím z nových společenských jevů je sice více než polovinou respondentů hodnocena na dobré úrovni, domnívám se však, že **teoretická příprava by měla dosahovat úrovně vyšší.**

Velmi dobře vnímají policisté pedagogické pracovníky, se kterými se v rámci výchovně vzdělávacího procesu setkali. V očích policistů jsou tito pracovníci na dobré úrovni. Zarážející je však skutečnost, že více než polovina policistů by se na tohoto pedagoga s žádostí o pomoc či odbornou radou neobrátila.

Policisté mají značný zájem o využívání vzdělávacích programů v rámci resortu PČR, dokonce o existenci těchto možností i vědí, nicméně **velká míra neinformovanosti o možnostech vzdělávání** je alarmující. Policisté pak tyto informace získávají spíše zprostředkovaně od některého z kolegů, tyto pak mohou být značně zkreslené. Mezi policisty je i značný zájem o studium na vyšší odborné, či vysoké škole.

Mezi oslovenými policisty je převážná většina středoškolsky vzdělaných, tito by si pro své případné studium zvolily resortní školu. Dle mého názoru je však využitelnost resortního vzdělání pouze v tomto resortu a ne mimo něj (v civilní sféře). Pro studium však postrádají motivaci ze strany zaměstnavatele, kdy jsou přesvědčeni, že **získání absolutoria či akademického titulu jim nezaručuje kariérní postup.** Patrně si neuvědomují, že vzdělanost není o jistotě, ale o možnostech. Ze strany zaměstnavatele je i vyjádřena značná **podpora těm policistům, kteří se studiem sebezdokonalují.**

I když narůstající počet vysokoškolsky vzdělaných policistů nemusí nutně automaticky znamenat zvyšování prestiže policie v očích veřejnosti, je různým formám specializačního, nebo celoživotního vzdělávání, věnována ze strany nadřízených velká pozornost a péče, bez které by došlo k ustrnutí policie.

SEZNAM POUŽITÉ LITERATURY

BEDNAŘÍKOVÁ, I., *Kapitoly z andragogiky 2*. Olomouc : Univerzita Palackého v Olomouci, 2012, ISBN 978-80-244-3249-6.

BENEŠ, M. *Andragogika*. Praha : Grada Publishing, a. s., 2008, ISBN 978-80-247-2580-2.

BENEŠ, M., *Úvod do andragogiky*. Praha : Karolinum, 2003, ISBN 80-7184-542-6.

DYTRTOVÁ, R., KRHUTOVÁ, M. *Učitel. Příprava na profesi*. Havlíčkův Brod : Grada Publishing, a. s., 2009, ISBN 978-80-247-2863-6.

ĎURIČ, L., HOTÁR, S. V., PAJTINKA, L., *Výchova a vzdelávanie dospelých, Andragogika, terminologický a výkladový slovník*. Bratislava : Media Trade, spol. s r. o., 2000, ISBN 80-08-02814-9.

GAVORA, P. *Úvod do pedagogického výzkumu. Druhé, rozšířené české vydání*. Brno : Paido, 2010, ISBN 978-80-7315-185-0.

HLADÍLEK, M. *Kapitoly z obecné didaktiky a didaktiky vzdělávání dospělých*. Praha : Univerzita Jana Amose Komenského Praha, 2009, ISBN 978-80-86723-75-4.

CHRÁSKA, M. *Metody pedagogického výzkumu*. Praha : Grada Publishing, a.s., 2007, ISBN 978-80-247-1369-4.

MUŽÍK, J. *Řízení vzdělávacího procesu, Andragogická didaktika*. Praha : Wolters Kluwer ČR, a. s., 2011, ISBN 978-80-7357-581-6.

MUŽÍK, J. *Profesní vzdělávání dospělých*. Praha : Wolters Kluwer ČR, a. s., 2012, ISBN 978-80-7357-738-4.

MUŽÍK, J., *Andragogika*. Praha : ASPI, 2004, ISBN 80-7357-045-9.

OBST, O. *Didaktika sekundárního vzdělávání*. Olomouc : Univerzita Palackého v Olomouci, 2006, ISBN 80-244-1360-4.

PALÁN, Z. LANGER, T., *Základy andragogiky*. Praha : Univerzita Jana Amose Komenského Praha, 2008, ISBN 978-80-86723-58-7.

SKUTIL, M. a kol., *Základy pedagogicko-psychologického výzkumu pro studenty učitelství*. Praha : Portál, s. r. o., 2011, ISBN 978-80-7367-778-9.

ŠVEC, V., *Pedagogické znalosti učitele : teorie a praxe*. Praha : ASPI, a. s., 2005, ISBN 80-7357-072-6.

VALIŠOVÁ, A., KASÍKOVÁ, H. *Pedagogika pro učitele 2., rozšířené a aktualizované vydání*. Praha : Grada Publishing, a.s., 2011, ISBN 978-80-247-3357-9.

VETEŠKA, J., *Kompetence ve vzdělávání dospělých, pedagogické, andragogické a sociální aspekty*. Praha : Univerzita Jana Amose Komenského Praha, 2010, ISBN 978-8086723-98-3.

VETEŠKA, J. VACÍNOVÁ, T. a kol., *Aktuální otázky vzdělávání dospělých, Andragogika na prahu 21. století*. Praha : Univerzita Jana Amose Komenského Praha, 2011, ISBN 978-80-7452-012-9.

VRONSKÝ, J., *Profesiografie a její praktické využití při řízení lidských zdrojů v organizaci*. Praha : Wolters Kluwer ČR, 2012, ISBN 978-80-7357-747-6.

ZLÁMAL, J. *Didaktika profesního vzdělávání v širším pedagogickém kontextu*. Praha : Univerzita Jana Amose Komenského Praha, 2009, ISBN 978-80-86723-79-2.

ZÁKONNÉ NORMY, INTERNÍ PŘEDPISY

MINISTERSTVO VNITRA ČESKÉ REPUBLIKY, Odbor vzdělávání a správy policejního školství, *Koncepce dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků středních policejních škol MV*. Praha : Ministerstvo vnitra České republiky, 2003, Č. j. VO – 46/2003.

MINISTERSTVO VNITRA ČESKÉ REPUBLIKY, Odbor vzdělávání a správy policejního školství. *Reforma Policie České republiky, Koncepce celoživotního vzdělávání příslušníků Policie České republiky*. Praha : Ministerstvo vnitra, 2008, Č. j. MV-16511-1/VO-2008.

MINISTERSTVO VNITRA ČESKÉ REPUBLIKY, Odbor vzdělávání a správy policejního školství, *Rámcový vzdělávací program. Základní odborná příprava pro policisty služby pořádkové a služby dopravní policie zařazené ve 3. a 4. tarifní třídě*. Č. j. MV-18222-8/VO-2009, Kódové označení: P1/0025

PORTÁLY:

PALÁN, Z. *Andromedia : Andragogický slovník* [online]. 2013 [cit. 2013-11-28]. Dostupný z WWW: <<http://www.andromedia.cz/andragogicky-slovník/vzdelavatelnost-dospelych>>.

SEZNAM TABULEK

Tabulka č. 1:	Pohlaví respondentů – vyhodnocení58
Tabulka č. 2:	Věk respondentů – vyhodnocení59
Tabulka č. 3:	Délka trvání služebního poměru respondentů – vyhodnocení60
Tabulka č. 4:	Nejvyšší dosažené vzdělání respondentů – vyhodnocení61
Tabulka č. 5:	Absolvování (zúčastnění se) některého se vzdělávacích programů u PČR – vyhodnocení	...62
Tabulka č. 6:	Osobní přínosnost kurzu – vyhodnocení63
Tabulka č. 7:	Upřednostňování určitého způsobu vzdělávání – vyhodnocení64
Tabulka č. 8:	Hodnocení vzdělávání u policie České Republiky – vyhodnocení65
Tabulka č. 9:	Obtížnost vzdělávacích programů u PČR – vyhodnocení66
Tabulka č. 10:	Aplikace (uplatnitelnost) nabytých teoretických vědomostí v praxi – vyhodnocení68
Tabulka č. 11:	Dostatečnost teoretické přípravy pro výkon služby - vyhodnocení69
Tabulka č. 12:	Flexibilita vzdělávání pro potřeby výkonu služby – vyhodnocení71
Tabulka č. 13:	Hodnocení edukačního procesu – vyhodnocení	...72
Tabulka č. 14:	Hodnocení kvality a odbornosti vyučujících – vyhodnocení74
Tabulka č. 15:	Využití možnosti obrátit se na pedagoga v případě potřeby – vyhodnocení75
Tabulka č. 16:	Kompetence pedagogických pracovníků u PČR - vyhodnocení76
Tabulka č. 17:	Další vzdělávání v rámci resortu PČR – vyhodnocení78

Tabulka č. 18:	Zájem o další vzdělávání v rámci PČR – vyhodnocení79
Tabulka č. 19:	Dostatečnost informovanosti o možnosti dalšího vzdělávání u PČR – vyhodnocení80
Tabulka č. 20:	Nejefektivnější zdroj informací – vyhodnocení	...81
Tabulka č. 21:	Zájem o studium na VOŠ, nebo VŠ – vyhodnocení83
Tabulka č. 22:	Aktuální studium na VOŠ, VŠ – vyhodnocení	...84
Tabulka č. 23:	Volba resortní či neresortní VOŠ, VŠ – vyhodnocení85
Tabulka č. 24:	Vyšší vzdělání a záruka kariérního postupu – vyhodnocení86
Tabulka č. 25:	Motivace ke studiu na VOŠ či VŠ – vyhodnocení	...87
Tabulka č. 26:	Podpora studia ze strany PČR – vyhodnocení	...88
Tabulka č. 27:	Úroveň vzdělání zvyšuje prestiž PČR – vyhodnocení89
Tabulka č. 28:	Důležitost celoživotního vzdělávání pro výkon služby – vyhodnocení...91
Tabulka č. 29:	Důležitost vzdělávání pedagogických pracovníků pro rozšiřování jejich kompetencí – vyhodnocení	...92
Tabulka č. 30:	Srozumitelnost otázek – vyhodnocení94
Tabulka č. 31:	Vhodnost variant odpovědí – vyhodnocení95

SEZNAM GRAFŮ

Graf č. 1:	Pohlaví	58
Graf č. 2:	Věk	59
Graf č. 3:	Délka trvání služebního poměru	60
Graf č. 4:	Nejvyšší dosažené vzdělání	61
Graf č. 5:	Absolvování některého vzdělávacího programu u PČR	62
Graf č. 6:	Osobnostní přínos absolvování vzdělávacího programu	63
Graf č. 7:	Upřednostňování způsobu vzdělávání	64
Graf č. 8:	Hodnocení vzdělávání u PČR	66
Graf č. 9:	Obtížnost vzdělávacích programů u PČR	67
Graf č. 10:	Aplikace (uplatnitelnost) nabytých teoretických vědomostí v praxi	68
Graf č. 11:	Dostatečnost teoretické přípravy pro výkon služby	70
Graf č. 12:	Flexibilita vzdělávání pro potřeby výkonu služby	71
Graf č. 13:	Hodnocení edukačního procesu	73
Graf č. 14:	Hodnocení kvality a odbornosti vyučujících	74
Graf č. 15:	Využití možnosti obrátit se na pedagoga v případě potřeby	75
Graf č. 16:	Kompetence pedagogických pracovníků u PČR	77
Graf č. 17:	Další vzdělávání v rámci resortu PČR	78
Graf č. 18:	Zájem o další vzdělávání v rámci PČR	79
Graf č. 19:	Dostatečnost informovanosti o možnosti dalšího vzdělávání u PČR	80
Graf č. 20:	Nejefektivnější zdroj informací	82
Graf č. 21:	Zájem o studium na VOŠ, nebo VŠ	83
Graf č. 22:	Aktuální studium na VOŠ, VŠ	84
Graf č. 23:	Volba resortní či neresortní VOŠ, VŠ	85
Graf č. 24:	Vyšší vzdělání a záruka kariérního postupu	86
Graf č. 25:	Motivace ke studiu na VOŠ či VŠ	87
Graf č. 26:	Podpora studia ze strany PČR	88
Graf č. 27:	Úroveň vzdělání zvyšuje prestiž PČR	90

Graf č. 28: Důležitost celoživotního vzdělávání pro výkon služby91
Graf č. 29: Důležitost vzdělávání pedagogických pracovníků pro rozšiřování jejich kompetencí93
Graf č. 30: Srozumitelnost otázek94
Graf č. 31: Vhodnost variant odpovědí95

SEZNAM PŘÍLOH

Příloha A – Dotazník	I
-----------------------------	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	---

Příloha A – Dotazník

Vážené kolegyně, vážení kolegové,

do rukou se Vám dostává dotazník, který si Vám autor dovoluje předložit se žádostí o jeho vyplnění, kterým přispějete ke sběru podkladů pro empirickou část diplomové práce s názvem „*Didaktická pomůcka pro vzdělávání policejních pracovníků*“.

Dotazník je striktně anonymní a je potřeba ho vyplnit pravdivě. Pokud např. nebudete znát odpověď na otázku týkající se Vašich znalostí, neostýchejte se a je-li v nabídce, označte odpověď „*nedokáži posoudit*“, není to Vaší chybou. Veškeré získané informace budou využity pouze k řešení výzkumného úkolu a bude s nimi nakládáno v souladu s ustanovením zákona č. 101/2000 Sb., o ochraně osobních údajů a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů.

Dotazník je potřeba vyplnit samostatně a nebrání-li tomu závažné důvody, pak bez přerušení. Na vyplnění dotazníku je třeba vyhradit si čas cca 15 minut. Vyplněný dotazník prosím předejte zpět zadavateli.

Za Váš čas a ochotu děkuje Bc. Zdeněk Polanský.

1) Pohlaví?

muž
žena

2) Věk?

21–25
26–30
31–35
36–40
41–45
46 a více

3) Délka trvání služebního poměru?

1–5
6–10
11–15
16–20
20 a více

4) Nejvyšší dosažené vzdělání?

střední vzdělání (s maturitou)
vyšší odborné vzdělání
vysokoškolské vzdělání (bakalářské)
vysokoškolské vzdělání (magisterské)
vysokoškolské vzdělání (doktorské)

5) Zúčastnil(a) Jste se nějakého vzdělávacího programu (např. základní odborná příprava) v rámci vzdělávání u policie ČR?

ano
ne

6) Bylo pro Vás absolvování tohoto vzdělávacího programu (kurzu) přínosem?

ano
spíše ano
spíše ne
ne
nedokáži posoudit

7) Jaký způsob vzdělávání upřednostňujete?

samostudium
přednáška
názorná ukázka (modelová situace)
interaktivní vyučovací pomůcky
kombinace těchto způsobů
e-learning (kurzy na dálku přes počítač)

8) Jak hodnotíte v rámci Vaší zkušenosti vzdělávání u policie České Republiky (dále jen PČR)?

1 (výborně)
2 (velmi dobře)
3 (dobře)
4 (dostatečně)
5 (nedostatečně)

9) Jak hodnotíte obtížnost Vámi absolvovaných vzdělávacích programů (kurzů) v rámci Vašeho působení u PČR?

velmi obtížné
obtížné
snadné
velmi snadné

10) Jste schopni (schopna) Vámi nabyté vědomosti ze vzdělávacích programů (kurzů) aplikovat (uplatňovat) při řešení složitých úkolů v praxi?

ano
spíše ano
spíše ne
ne

11) Domníváte se, že teoretická příprava poskytovaná v rámci vzdělávání příslušníků PČR je dostatečnou přípravou pro výkon služby? (je zcela dostačující k samostatnému výkonu služby)

ano
spíše ano
spíše ne
ne
nedokáží posoudit

12) Jak hodnotíte flexibilitu (přizpůsobivost) vzdělávacích programů (kurzů) pro potřeby výkonu služby? (zda se teorie přizpůsobuje stále se měnícím potřebám a změnám společnosti, zda rychle a včas na tyto jevy reaguje a dokáže se jim přizpůsobit)

1 (výborně)
2 (velmi dobře)
3 (dobře)
4 (dostatečně)
5 (nedostatečně)

13) Na základě Vaší zkušenosti se vzděláváním u PČR hodnotíte edukační proces (výchovný a vzdělávací proces) jako?

výborný
velmi dobrý
dobrý
dostatečný
nedostatečný

14) Kvalitu a odbornost vyučujících (lektor, učitel, vychovatel), se kterými jste se v rámci svého vzdělávání u PČR setkal(a), hodnotíte jako?

výbornou
velmi dobrou
dobrou
dostatečnou
nedostatečnou

15) V případě nejasností (se žádostí o odbornou radu) byste se obrátil(a) na některého pedagogického pracovníka, se kterým jste se setkal(a) v rámci Vašeho vzdělávání u PČR?

ano
spíše ano
spíše ne
ne
nedokáži posoudit

16) Důvěřujete schopnostem, dovednostem a vědomostem pedagogických pracovníků, se kterými jste se v průběhu Vašeho vzdělávání v rámci PČR setkal(a)? (zda jsou pro Vás kompetentní osobou, odborníkem)

ano
spíše ano
spíše ne
ne
nedokáži posoudit

17) Víte o možnosti dalšího vzdělávání v rámci resortu PČR?

ano
ne

18) Máte zájem o využití dalšího vzdělávání v rámci resortu PČR?

ano
spíše ano
spíše ne
ne

19) Domníváte se, že informovanost o možnosti dalšího vzdělávání policistů je dostatečná?

ano
spíše ano
spíše ne
ne

20) Jaký zdroj poskytující informace o možnosti dalšího vzdělávání je pro Vás nejefektivnější?

intranet
internet
spolupracovník (kolega)
nadřízený (funkcionář)
interní akt řízení
plakát
časopis

21) Uvažujete o studiu na vyšší odborné (VOŠ), nebo vysoké škole (VŠ)?

ano
spíše ano
spíše ne
ne

22) Studujete na VOŠ, nebo na VŠ?

ano
ne

23) Pro studium VOŠ, VŠ byste si zvolil(a)?

resortní VOŠ, VŠ (Policejní akademie České republiky v Praze)
neresortní VOŠ, VŠ

24) Znamená pro Vás získání absolutoria (VOŠ), akademického titulu (VŠ) jasný kariérní postup v rámci PČR? (dle kariérního řádu)

ano
ne
nedokáži posoudit

25) **Jste ze strany PČR motivován(a) k prohlubování svých znalostí?** (ke studiu na VOŠ či VŠ)

ano
spíše ano
spíše ne
ne

26) **V případě že studujete na VOŠ, VŠ, je ze strany PČR (funkcionářů) vyjádřena podpora Vašeho studia?** (umožnění čerpání dovolené, udělení studijního povolení)

ano
spíše ano
spíše ne
ne
nedokáži posoudit

27) **Zvyšuje, dle Vašeho mínění, narůstající počet vysokoškolsky vzdělaných policistů prestiž PČR v očích veřejnosti?**

ano
spíše ano
spíše ne
ne

28) **Domníváte se, že celoživotní vzdělávání policistů je nezbytné pro jejich výkon služby?** (pro přizpůsobování se změnám a potřebám společnosti, tudíž změnám a potřebám výkonu služby)

ano
spíše ano
spíše ne
ne
nedokáži posoudit

29) **Domníváte se, že další vzdělávání pedagogických pracovníků je nezbytné pro dobré a kvalitní vzdělávání a přípravu policistů pro výkon služby?**

ano
spíše ano
spíše ne
ne
nedokáži posoudit

30) Byly Vám položeny otázky srozumitelné?

ano
spíše ano
spíše ne
ne

31) Vyhovovaly Vám varianty odpovědí?

ano
spíše ano
spíše ne
ne

BIBLIOGRAFICKÉ ÚDAJE

Jméno autora: Zdeněk Polanský

Obor: Speciální pedagogika

Forma studia: kombinovaná

Název práce: Didaktická pomůcka pro vzdělávání policejních pracovníků

Rok: 2014

Počet stran: 109

Celkový počet stran příloh: 7

Počet titulů české literatury a pramenů: 22

Počet titulů zahraniční literatury a pramenů: 1

Počet internetových zdrojů: 1

Vedoucí práce: PaedDr. Lubomír Bajcura, Ph.D.